

Bolondos mesék

Murawski Magdolna

Fridél Lajos grafikáival

FRIDÉL 2020

Murawski Magdolna

Bolondos mesék

Copyright © 2020 Murawski Magdolna

Copyright © 2020 Fridél Lajos

A kiadványt szerkesztette: Dancs József

ISBN 978-963-7283-62-8

A kiadvány megjelenését támogatta:

Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár

Új Hevesi Napló Kulturális Alapítvány

Phoenix Aureus Alapítvány

Felelős kiadó: Tózsér Istvánné

Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár

3300 Eger, Kossuth Lajos u. 16.

www.brody.iif.hu

SZERZŐI AJÁNLÁS

Kedves Kicsi Olvasó!

Üdvözöllek egy olyan álmvilágban, ahol a jók elnyerik méltó jutalmukat, és a rosszalkodók is kapnak esélyt, hogy megjavulhassanak. Hogy ez nemcsak álom? Hát persze. Aki nagyon akarja, annak sikerül javítania a világon, de csak akkor, ha először saját magán kezdi a dolgot.

Miért kell magán kezdenie?

Most gondold el: ha egy örökké kötözködő, verekedő, izgága alak akarna téged arra tanítani, hogy légy nagyon jó s hogy ezt se szabad, meg azt se szabad, hinnél neki? Az felelnéd neki, hogy előbb mutassa meg, hogy kell. És jól is tennéd.

Könyvem szereplői főként gyerekek és állatok, de természetesen a felnőttek is kiveszik a részüket abból, hogy aztán minden jóra forduljon.

Szeretnéd megismerni őket?

Akkor kezd el lapozni ezt a könyvet és ismerkedj meg velük! Nagyon szívesen látlak ebben a világban, ahol senki nem biztat arra, hogy játékból öldöss meg képzelt alakokat, állatokat vagy egyéb célpontokat lőj ész nélkül.

Vannak kisleányok és kislányok, jószágos nagyszülők és kedves anyukák meg apukák, sőt házi kedvencek is vannak, amiket minden gyerek nagyon szeret.

Talán nem is kell olyan messzire utazni az időben, hogy találkozhass velük. Elárulom neked, hogy mind izgatottan várják ennek a könyvnek a lapjai közé bújva, hogy rájuk lelj.

Indulj hát, és meglátod, mi mindent tanulhatsz tőlük.

Jó olvasást!

Ó, még nem is kérdeztem: ugye, te is szeretsz olvasni?

Mert én azt remélem, hogy igen. Vagy ha mégse, azt, hogy hamarosan megszereted.

Murawski Magdolna

Kicsi unokámnak, Viktóriának

sok szeretettel

KUKSIBUKSI

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy Kuksibuksi. Ez a Kuksibuksi olyan kíváncsi volt, hogy mindent tudni szeretett volna a világról. Így aztán nekilátott, hogy mindent meg is tudjon róla. Akármit látott, rögtön feltett egy kérdést. Aztán egy másikat. Utána még egyet. És ez így ment, amíg mindenki nagyon el nem fáradt. Kuksibuksi is, meg a felnőttek is, és körülötte minden gyerek, de még a Burkus kutya is.

Ez rendben is lett volna, ha Kuksibuksi ilyenkor abbahagyja a kérdezősködést, de hát ő már csak ilyen volt. Amíg a fáradtságtól álomba nem zuhant, tovább faggatózott. Miért kék az ég? Ma miért nincsenek felhők az égen? Este miért nem süt a nap? Miért énekelnek a madarak? Miért úsznak a halacsókák a patakban? Miért? Miért? Miért? Este, amikor az édesanyja mesét mondott neki, a végén azt is megkérdezte:

-Most miért ezt a mesét mondod nekem?

Bizony előfordult, hogy az anyukája előbb bóbiskolt el az ágya mellett, annyi kérdésre kellett válaszolgatnia. De Kuksibuksi még ekkor se nyughatott. Hirtelen felkiáltott:

-De miért Burkus?

Édesanyja ekkor felriadt szunyókálásából, felkelt, betakargatta a kíváncsi Kuksibuksit, csendre intette, és magára hagyta. Jobban mondván Burkusra bízta volna, ha ő is bele nem fáradt volna már mindebbe, és el nem aludt volna kicsi gazdája ágya mellett.

Így hát Kuksibuksi magára maradt a sok kérdéssel és az őt éjjel-nappal gyöttrő kíváncsisággal. Magában még tovább töprengett:

-De hát miért kell nekem aludnom? Miért van éjszaka, és miért süt olyan fényesen a hold?

Burkus a lábánál szuszogott jóízűen, mert amikor Kuksibuksi nem kérdezősködött, olyankor vele rohangált az udvaron, és hát őt nem gyötörte annyi kérdés, hanem hamar álomra szenderült. Számára egyszerű volt a világ. Rajongott a gazdáijért, és a kedvükért megtanult fegyelmezetten ülni, várakozni, csinosan járni, nyugodtan a sorsára várni. A család pedig, amely őt befogadta és felnevelte, jól bánt vele. Sokat simogatták, becézték, sétálni vitték, és jókat ehetett kedvére. Csak egy dolgot szokott meg nehezen. Nem hajkurászhatta és nem téphette meg a macskákat kedve szerint. Mert a szomszédokra is tekintettel kellett lennie.

Végül Kuksibuksit is elnyomta a buzgóság. A hold sugarai segítették ebben, amint végigcirógatták az arcát, előbb csak mosolyt csaltak rá, majd úgy kisimították, hogy nagy kíváncsi ibolyaszemei lecsukódtak, és már vitte is az Álomtündér egy érdekes éjszakai utazásra.

Habár szempilláit nehéznek érezte, tagjait egyre nagyobb könnyűség járta át. Szinte lebegett, mint úzás közben a vízen. Mosolygó Álomtündér vitte, emelte magával a nyughatatlan természetű gyerkőcöt.

Előbb körberöptette a házak fölött.

A magasból minden olyan furcsán nézett ki. A házak mintha összezsugorodtak, eltörpültek volna. Az utcák kihaltak voltak, senki nem járt odakint. Csak Pista bácsi, a vén kocsmakilincs dülöngélt hazafelé egy távoli utcában, a város szélén. Az orra most is olyan piros volt, mint a szegedi paprika, és valami nótát gajdolt magában, ahogy egyik faltól a másikig rohangált. Kuksibuksi legalább is így látta a magasból. Meg még azt is, hogy egyszer csak belelépett egy jókora pocsolyába, és összevissza csapkodta magát, de még a házuk falát is. Épp ekkor nézett ki az ablakon Ilonka néni, a felesége. Na, lett is nagy lárma, hangzavar az utcán, hogy Pista bácsi azt se tudta, hogy iszkoljon befelé. Már amennyire tőle ebben az állapotban kitelt. Ötször is megpróbálta beletenni a kapukulcsot a zárba, de sehogysem sikerült. Végül hűséges barátja, Füles kutya mentette meg, mert ahogy örömeiben fel-felugrált, hirtelen rátappancsolt a kilincstre, és a kapu magától kitérult. Ilonka néni, akármilyen házsártos természetű volt is, ismerte jól az urát. Általában nyitva hagyta neki a kaput, nehogy odakint szerencsétlenkedjen hajnalig a kapukulccsal.

Pista bácsi és Füles hát eltűntek Kuksibuksi szeme elől.

-De hát miért iszik annyit Pista bácsi? – kérdezte hirtelen Kuksibuksi.

-Mert szégyelli magát – duruzsolta Álomtündér.

-És miért szégyelli magát? – érdeklődött tovább Kuksibuksi.

-Mert iszik – röptette tovább kis vendégét Álomtündér.

-Hát ez érdekes. És miért kiabál olyan hangosan Ilonka néni?

-Mert röstelli bevallani, hogy aggódik Pista bácsiért.

-És miért aggódik érte?

-Mert fél, hogy még többet fog inni, ha sokat kiabál vele.

Kuksibuksinak elakadt a szava. Álomtündér olyan trükkösen tudott válaszolni, hogy Kuksibuksi nem tudta folytatni máskor véget érni nem akaró kérdésözönét. A második felelet vége rögtön az első kérdés végébe ért, belekapaszkodott, és pöndörödött, kunkorgott tovább, mint egy ékes virágfüzér.

Valahogy így:

Minden csengett-bongott, énekelt. A virágok, a tündér, a mélykék égbolt, és dalolt, duruzsolt, huncutkodva muzsikált a vén Hold is. Kuksibuksi nyűglődött még egy kicsit, de aztán kissé megnyugodott. Szokatlan módon egy darabig csendben volt, csak nézelődött, szemlélődött. Szeme az alatta elterülő tájat fürkészte. De aztán újból kérdezősködni támadt kedve.

-Mondd, kedves tündér, ott lenn, a mezőn nem laknak nyulak?

-De igen, sok százan.

-Hát akkor hol vannak?

-Elbújtak a róka elől.

-És hol a róka?

-Az erdőben alszik.

-Hogy-hogy alszik? Nem ilyenkor szokott vadászni?

-Ha úgy érted, hogy éjjel, akkor igen, de ha a holdas éjszakára, akkor melléfgtál.

-Mi az, hogy melléfgtam, és miért kerüli a róka a holdat?

-Melléfgtál azt jelenti, hogy nem találtad el. A róka pedig azért kerüli a holdat, mert az leleplezné őt.

-Hogyan leplezné le?

-Csak úgy, Kuksibuksi, hogy rávilágítana, és mindenki megláthatná. Akkor pedig a nyulak úgyis szertefutnának, és ő hiába fáradt volna.

-Nem baj! Úgy kell neki! – vágta rá Kuksibuksi, aki nem nagyon szimpatizált a rókával. Már csak a Burkus iránti szimpátiából sem.

Álomtündér ekkor kissé hirtelen megemelte Kuksibuksit. Már nemcsak a házak voltak akkorák, mint a hangyák odafentről, hanem az óriási tölgyek és az oszlopmagas jegenyék is. Alattuk hófehér felhők ragyogtak a holdfényben, fölöttük pedig a csillagos ég tárult ki lélegzetelállító szépségével.

Kuksibuksi csak ámult-bámult, de aztán csak rájött a kérdezősködhetőnek:

-Mitől olyan fényes fehérek a felhők? És miért sokszínűek a csillagok?

-A felhőkön a nap fénye tükröződik vissza. A csillagok pedig nem is mind csillagok, hanem vannak köztük bolygók is.

-Mi az, hogy a nap fénye tükröződik? Hiszen most nem is süt a nap, csak a hold! És mi az a bolygó?

-A bolygók olyan égitestek, amelyek egy-egy csillag körül keringenek. Nincs saját fényük, de ahogyan a napfény, csillagfény megtörik rajtuk, más-más színben tündökölnek. A holdnak sincsen saját fénye, róla a napsugarak verődnek vissza.

-Tényleg? És a Hold is egy bolygó?

-Nem. A holdak olyan égitestek, amelyek egy-egy bolygó körül keringenek.

-És mitől keringenek? És mi az, hogy holdak? Hány hold van?

-A bolygók valamikor nagyon régen befogták és maguk körüli keringésre kényszerítették őket. Sok bolygó van, és sok hold a világon.

-Akkor a Föld is egy bolygó, mert holdja van? És hol az a sok hold? És hogyan kényszerítették rá a holdakat a bolygók, hogy ott maradjanak és keringjenek?

-Van egy erő, amit tömegvonzásnak hívnak. A nagyobb és erősebb égitest vonzza magához a kisebbeket, azok pedig körbe-körbe forognak és követik őt. A csillagok körül keringenek a bolygók, a bolygók körül pedig a holdak. Úgy, ahogyan a Föld a Nap körül, a Hold pedig a Föld körül.

-És ezt mind megmutatod nekem?

-Hát persze, csak nem egyszerre.

-De miért?

-Mert a világot nem lehet egyszerre megtanulni. Ügyesnek és szorgalmasnak kell lenni. Meg türelmesnek, hogy fokozatosan tudj fejlődni.

-Én nem vagyok elég türelmes?

-Most még nem, Kuksibuxsi, de ha megvan benned a jó szándék, akkor egyre türelmesebbé válsz.

-Hogyan legyek türelmes?

-Fogd vissza kicsit magad! Mikor mások rád szólnak, vedd észre, hogy túllőttél a célon és próbára tetted a türelmüket.

-Szóval mások se türelmesek?

-Hát nem mindenki. De azért tartozunk egy közösséghez, hogy megtanuljunk alkalmazkodni egymáshoz, és odafigyelni, meg segíteni a társainknak.

-Úgy, ahogy az óvónéninek segítünk megteríteni és rendet rakni a holmink között?

-Úgy bizony. És ahogyan édesanyádnak segítesz azzal, hogy nem forogtad fel örökké a lakást, nem szemetelsz és vigyázol a ruhádra.

Kuksibuksi hirtelen összerezzen. Mert tudjátok, ő nagyon szerette az édesanyját, de nem mindig tartott rendet maga körül. Álomtündér észrevette ezt, de nem dorgálta meg. Beérte azzal, hogy Kuksibuksi felismerte a hibáját.

-Hol van az anyukám? – pityeredett el Kuksibuksi.

-Itt, a közelben – babusgatta kicsit Álomtündér.

-De jó! – mocorgott Kuksibuksi, és magára húzta a takaróját. Mert tudjátok, végig ott is volt, a csillagok között csak egy ezüstoffonálon át járt. Azon az ezüstoffonálon, ami minden gyereket és felnőttest az álmvilágba emel, amikor alszik.

-Ugye, máskor is elviszel és tanítasz engem a világról? - kérdezte végül Kuksibuksi.

-Igen, de nem mindig, mert azért pihened is kell valamikor – szólt vissza Álomtündér, mielőtt kilibbent volna az ablakon.

Reggel Kuksibuksi első dolga az volt, hogy gyorsan megszólította az édesanyját:

-Tudod, anya, eztán jobban fogok alkalmazkodni hozzád. És megpróbálok türelmesebb lenni.

-Veled meg mi van, Kuksikám? – hajolt le hozzá az édesanyja. – Csak nem vagy beteg, hogy rögtön nem a kérdéseiddel kezded?

-Egyáltalán nem vagyok beteg, csak az éjszaka annyi kérdésemre kaptam választ, hogy most segítetek nektek pihenni egy kicsit.

Azzal megfogta Burkus nyakörvét, és elkezdte kivonszolni a konyhából. Burkust viszont anyyira csábították a finom illatok, hogy ezúttal nem nagyon akaródzott vele tartania.

-Na, gyerünk, Burkus! Alkalmazkodj te is egy kicsit hozzám! – vonszolta maga után a barátját.

A szülei furcsán néztek utánuk, majd hirtelen összenéztek és jót kacagtak.

HÜTYÜRÜMÜTYÜRÜ

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy Hütyürümütyürü. Hát ez a Hütyürümütyürü olyan izgága volt, hogy senki nem bírta vele. Se az anyukája, se a Kati nagymamája, de még az apukája és a két nagypapája se.

Folyton izgett-mozgott. A haja, akár a szénakazal, mindig össze-vissza állt. Hiába fésülték meg, egy szempillantás alatt azonnal összekócolta magát. Állandóan hangoskodott. A szája be nem állt egész nap. És bizony csúnyákat is mondott. Járnival nem tudott, csak rohángálni. Futtában pedig mindent feldöntött. De ahelyett, hogy visszatette volna a helyére a sok felborított széket, asztalt, virágvázákat és cserepet, mindent mindig úgy hagyott. Ezért hívta mindenki Hütyürümütyürünek, mert a rendes nevére már nem is emlékezett senki.

Hütyürümütyürü pedig nem bánta. Mintha folyton egy forgószél sodorta volna magával, csak pörgött-forgott, ugrándozott, és ahogy lenni szokott, olykor nagyokat is esett.

Minden kutya őt ugatta az utcán. Minden macska menekült előle a fára, mert amelyiket utolérte, annak jól megtépte a fülét-farkát, szőrét.

Igen, az állatok se hagyták magukat, így aztán Hütyürümütyürü folyton tele volt harapás- meg karmolásnyomokkal. A sok kék-zöld foltról a lábán nem is beszélve. A térdén a seb sose gyógyult be, mert újból elesett és lehorzsolta.

A felnőttek folyton korholták:

-Ejnye, ejnye, fiacskám, mi lesz így belőled?

A gyerekek meg csúfolták:

-Dibdáb-dabadáb, két láb helyett négykézláb!

A kutyák megugatták:

-Vau-vau!

A macskák fújtak rá messziről:

-Ffffffffffff...

Csak a jóságos nagymama ültette az ölébe, mikor csavargásai után végre hazaviharzott. Érkezését mindig két nagy dörrenés jelezte: előbb a kertkapu, utána a ház ajtaja.

Rögtön ezután egy tompa puffanás. Mert ahogy Hütyürümtyürü belépett, akarom mondani, beviharzott az ajtón, rögtön össze is akadt a két lába, és akkorát esett, mint egy ólajtó. A térdén a seb kinyílt, a két sáros cipője pedig háromfelé repült.

Erre aztán megjelent a nagymamája.

-Jaj, drágám! Nagyon megütötted magad?

-Á, dehogyis! – vágta rá gondolkodás nélkül Hütyürümtyürü. – Katonadolog. Apa is mindig ezt mondja.

De a jóságos nagymamát nem lehetett átrázni. Kézen fogta rakoncátlan unokáját, és már vitte is magával a fürdőszobába. Ami ilyenkor következett, azt Hütyürümtyürü nagyon nem szerette. De a nagymama jóságos türelme rögtön kezesbáránnyá változtatta.

Nagymamája pedig megmosdatta, megfésülte, a sebeit kitisztította, fertőtlenítette, bekötözte, és nem is hinnétek, hogy megváltozott ilyenkor Hütyürümtyürü.

Igaz, nagy csibész volt, mert azt is tudta, hogy a nagymamája finom falatokkal várja. Mert a nagymama szíve puha volt, mint a vaj. Láttá ugyan az unokája hütyü viselkedését és rendetlen külsejét, de ő inkább a szívével szerette látni Hütyürümtyürüt.

A szíve pedig ezt súgta neki:

- Szegény gyerek! Nincsen testvére, akivel játszhatna. Azért rosszkodik, mert unja magát. Úgy szeretné, ha valaki végre már rá figyelne, hogy a szülei, akik folyton dolgoznak, hogy neki mindene meglegyen, inkább otthon maradnának és kényeztetnék egy kicsit!

Azért ingerli a kutyákat, mert azt szeretné, ha neki is lenne egy kutyája, amivel játszhatna. A macskák farkát pedig azért cibálja meg, mert ölbe szeretné venni őket. Szívesen hallgatná a dorombolásukat, de azok csak fújnak rá, mert félnek tőle és haragszanak rá a gorombaságaiért.

A gyerekek azért csúfolják, mert a nagy igyekezetében mindig összekócolja magát, és a sok bizonytalanság miatt, ami a lelkében lakozik, mindig nagyokat esik. És hát a többi gyereknek sincsen testvére, honnan tudhatnák akkor, hogyan kell egymással viselkedni?!

Így mentegette magában Hütyürümtyürüt a jószívű Sárka nagymama. Végtelen jóságában megfeledezett róla, hogy rendetlen unokája, amint kiszabadult az utcára, a játszótérre, azonnal visszaváltozott viharzó, tomboló, csetlő-botló Hütyürümtyürüvé, és kezdte újra művelni viselt dolgait.

És ugatták a kutyák, fújtak rá a macskák, csúfolták a gyerekek, dohogtak rá a felnőttek. Hütyürümtyürü meg vágta az utcán, bottal döngölte a vaskerítéseket, belerúgott a kapukba, az úton heverő kövekbe, és egészen felbőszítette a környékbeli kutyákat.

Aztán újabb puffanás, Hütyürümtyürü pedig kénytelen volt megint feltápázkodni. Sőt, ahogy lenni szokott, a ruhája is sáros lett, a zoknija elszakadt, az egyik cipője pedig lerepült a lábáról. Épp egy nagy tócsa kellős-közepébe.

Hütyürümtyürünek még a feje teteje is sáros lett. Kénytelen volt hát hazamenni. No, nem azért, hogy kezet mosson, hanem csak mert unta a csúfolódást, a nevető, gúnyolódó gyerekeket. Mert hát ilyenkor még a kutyák is abbahagyták a dühöngést, és hemperegtek csudajó kedvükben. Mindenki rajta kárörvendezett.

Amint hazafelé tartott, megszólította őt egy kislány:

-Nem akarod, hogy segítsek? Úgy látom, hogy nagy szükséged volna rá.

Alizka volt az, a tanító úr kislánya.

Hütyürümtyürü meglepődve megtorpant, rácsodálkozott Alizkára, aztán végignézett a saját ruháján. Életében először elszégyellte magát. Nemcsak azért, mert Alizka szép volt, a ruhája és a keze tiszta, hanem mert ugyanolyan kedves hangja volt, mint Sárika nagymamának. Nem értette, hogy miért nem szidja vagy csúfolja őt. Egy pillanatig döbbenten rámeredt, sietősen leporolta a ruháját, jobban mondva csak porolta volna, ha nyakig sáros nem lett volna. Aztán el akart iszkolni.

-Nem kell, majd otthon átöltözöm.

-De hát a térded csupa véres – jegyezte meg Alizka. – Nem fáj? Nem kellene bekötni?

-Á, nem érdekes – vonakodott Hütyürümtyürü. – Nekem sose fáj a lábam. Már megszoktam, mint a karatésok.

-Mit szoktál meg? Azt, hogy véres a lábad? Hát nem törődik veled senki? – döbben meg Alizka.

-Dehogynem. Majd a Nagyi bekötöz – vetette oda hetykén Hütyürümtyürü. – Téged meg mit izgat ez?

-Nem izgat, csak sajnállak – felelte Alizka, aki egyáltalán nem értette Hütyürümütyürü viselkedését. – Hogy járhatsz ilyen kócosan, sárosan, mint egy eltévedt kiskutya? És még a lábad is megsérült.

-Hát aztán? Én mindig így szoktam! – vágta rá Hütyürümütyürü, és már futni is akart a túloldalra, de Alizka megfogta a kezét.

Épp jókor, mert most nagyobb baj érhetne volna Hütyürümütyürüt. Egy autó robogott el mellettük széleseben.

-Látod? – fogta erősen Hütyürümütyürü kezét Alizka. – Ha soha nem figyelsz, előbb-utóbb elgázolnak! Mindig nézz szét, mielőtt átmennél az úton!

Hütyürümütyürü ekkor már nagyon szégyellte magát.

-Na, gyere, megtanítalak közlekedni! Hazafelé menet elmagyarázok neked mindent – biztatta Alizka.

-Nem kell engem tanítani! – tiltakozott Hütyürümütyürü. – Közlekedni mindenki tud.

-Nem egészen – mondta csendesen, de határozottan Alizka. – Ha mindenki olyan ügyes volna, nem lenne annyi baleset. Ha pedig te is tudnál közlekedni, akkor nem így néznél ki.

-Miért, hogy nézek ki? – méltatlankodott Hütyürümütyürü. – Mi bajod van velem?

-Nekem semmi, de neked annál több bajod lehet önmagaddal – folytatta Alizka. – Máskülönben nem törnéd össze magad folyton.

-Hát ezt meg honnan tudod?

-Az imént mondtad, hogy már úgy hozzászoktál, mint a karatésok.

Hütyürümütyürü még lázongott magában egy darabig, de Alizka már vezette is szépen hazafelé. Vagyis egyelőre át az úton.

-Na, gyere, de ne nyüzsögj, először is szépen körülnézünk. Balról senki, jobbról senki, most nyugodtan átkelhetünk a zebrán.

-Szerintem akárhol is át lehet futni az úton! – vetette oda hetykén Hütyürümütyürü

-Ahogy te azt képzeled! – dorgálta meg Alizka. – Ha mindenki összevissza rohangálna, mindenki egymásba ütközne, és az utca tele lenne roncs autókkal, meg sebesült emberekkel, sőt halottakkal. Nem attól leszel ügyesebb, ha mindenkit legázolsz és semmibe veszel, hanem ha úgy közlekedsz, hogy mások is elférjenek tőled. Az előbb is kis híján balesetet okoztál.

Hütyürümütyürü még dűnnyögött valamit az orra alatt, de már nem ellenkezett. Tulajdonképpen jó érzés volt, hogy valaki törődik vele. Akár Sárika nagymama, de mégis más, mert először életében úgy érezte, van egy barátja. Egy nagyon kedves és figyelmes barát. Ettől minden megszépült körülötte. A nap szebben sütött, a fák és a fű zöldebbek voltak, és mivel nem rohant, váratlanul apró részletekre figyelt fel.

A kutyák nem őrjöngtek a kerítések mögött. A felnőttek nem mondták kétpercenként: „Ejnye, fiacskám...!” A macskák nem menekültek el, hanem barátságosan odajöttek Alizkához, és a lábához dörgölöztek. Alizka leguggolt melljük, és megsimogatta a hátukat. Erre a cicák dorombolni kezdek.

Hütyürümtyürü elámult. Vele ilyen még nem történt. Aztán ahogy egyik ámulatból a másikba esett, az egyik cirmos hozzá is törleszkedni kezdett. Milyen más volt a pofácskája! Fehér bajusza és szemöldöke volt, a homlokán M betű, a hasán a szőre világosabb, a hátán pedig jó tömött, puha bundát viselt. Hütyürümtyürü úgy jött rá erre, hogy Alizka példáján felbuzdulva ő is megsimogatta a cirmost.

Aztán egy pillanatra összeresztette: „De hát mit csinállok itt én? Nem kellene inkább kiporolnom a bundáját?” – kérdezte magában.

Alizka felelt a ki nem mondott kérdésre:

-Nehogy megtépd! Ő se bántott téged!

-Hát te meg honnan tudod, mire gondoltam? – kapta fel a fejét Hütyürümtyürü.

-Látom az arcodon meg a mozdulataidon. Ne felejtsd el, hogy szavak nélkül is sok mindent el lehet mondani.

De Hütyürümtyürünek nem volt sok ideje a csodálkozásra. Már be is fordultak az utcájukba, és igen gyorsan a házukhoz értek.

-Mondd csak, honnan tudod, hogy hol lakunk? – hökkent meg Hütyürümtyürü.

-Én nem tudtam. Te vezettél ide – felelte a világ legtermészetesebb módján Alizka.

-És azt is tudod, hogy hívnak engem?

-Nem tudom, mert nem mondtad meg.

-Te se a tiedet – vágott vissza Hütyürümtyürü.

-Hát persze. Úgy illik, hogy a fiúk mutatkozzanak be először. De mivel látom, hogy a kaputokra Varga Sándor van kiírva, a vezetéknevedet már tudom.

-De engem senki nem szokott Vargának hívni – bizonytalanodott el Hütyürümtyürü. – Leventének meg pláne nem – folytatta egészen letörten.

-Na, jól van, Varga Levente – mosolyodott el Alizka. – Engem Málnássy Aliznak hívnak, de mindenki csak Alizkának szólít.

-Málnássy Aliz? De érdekes név!

-Hát téged hogy szoktak becézni? – kérdezte Alizka.

-Engem nem becézni, hanem csúfolni szoktak – felelte kissé bizonytalanul Hütyürümtyürü.

-Hütyürümtyürü! – kiáltott rá ekkor a szomszéd fiú, aki éppen akkor nézett ki az ablakukon. – Hogy nézel ki már megint? Hütyürümtyürü! Hütyürümtyürü! Hahaha...!

-Mi közöd van hozzá? – vágott vissza szokása szerint goromba hangon Hütyürümtyürü. – Te csak tűnj el, mert mindjárt megbánod!

-Szóval ez a csúfneved? Nem túl rendes, hogy így szólít – súgta oda halkán Alizka. – De miért nem megyünk be? Nincs itthon nálatok senki?

Ekkor kinyílt az ajtó. Nagyanyóka állt ott, és kedvesen invitálta őket.

-Csak gyertek be! Nyitva van a kapu.

Hütyürümtyürü kissé bizonytalanul, de mégis büszkén vezette be Alizkát a kertjükbe, és észre se vette, milyen udvariasan mutatta be Sárika nagymamának:

-Ő Málnássy Aliz, Alizka. Most ismertem meg – és betuszkolta Alizkát az ajtón, miközben hetykén visszanézett a szomszéd srácra, aki meglepetésében majd kiesett az ablakon.

„Hülye!”, akarta még mondani, de valahogy nem jött a nyelvére a csúnya szó. Épp elég nagy elégtétel volt a számára, hogy Kovács Pityunak torkára forrt a szó. Így hát nagy büszkén bevonult Alizka után. Észre se vette, hogy ma kivételesen elmaradt a két nagy dörrenés, ami rendszerint az érkezését jelezte.

-Csókolom – üdvözölte közben Alizka a nagymamát. – Leventének megsérült a lába. Úgy gondoltam, jobb lesz, ha hazakísérem. Itthon biztosan van kötszer meg fertőtlenítőszer.

Nagyanyóka arca csupa mosoly volt.

-Hát azt jól tetted, kislányom – simogatta meg Alizka fejét. Aztán mindjárt Hütyürümtyürüét is, akit már rég nem szólított Leventének senki. – Örülök, hogy megismertelek – fordult ismét Alizkához. – És köszönöm, hogy hazakísérted!

-Akkor én megyek is – akart elköszönni Alizka.

-Szó se lehet róla! – tuszkolta befelé Sárika nagymamó. – Előbb szépen kezet mostok, illetve te, kisunokám, átöltözöl, aztán meguzsonnáztok.

-És Leventének még a sebét is kezelni kell – aggódott Alizka.

-Ne félj, ebben már mindkettőnknek nagy gyakorlata van – nyugtatta meg a nagymama. – Igaz, Levente?

Hütyürümtyürü majd hanyatt esett ettől a megszólítástól. Mint akit megbűvöltek, engedelmesen követte Sárika nagymamát és Alizkát a fürdőszobába, előbb azonban levetette a sáros cipőjét az előszobában. Nagymama ezenközben több mosolyt is elfojtott magában, nehogy kizökkentse az unokáját az új szerepéből.

Titokban büszke és boldog volt.

Hütyürümtyürü nem kevésbé. Az igazat megvallva most madarat lehetett volna fogatni vele.

A folytatást, gondolom, már kitaláltátok.

Bizony, így lett Hütyürümtyürüből a legrendesebb gyerek a környéken. Olyan jólnevelt volt, hogy hamarosan mindenki elfelejtette a csínytevéseit.

Attól a naptól fogva, hogy Alizka megjelent náluk, még a gúnynevét is elfeledték. Hütyürümtyürü visszaváltozott Varga Leventévé. Megtanult rendesen közlekedni. Nem ingerelte a kutyákat, azok pedig nem szaggatták a kerítést, mikor Alizkával arra sétált. A macskák odamentek hozzájuk, és hagyták megsimogatni magukat. Még doromboltak is.

Az örökös rohangálás és nagyokat esés helyett Levente barkácsolni kezdett. Télire csinos kis etetőt készített a madaraknak, és Alizkával együtt figyelte, hogy csemegéznek a kis szárnyasok.

Ugye, milyen jó lenne, ha minden rosszalkodó, elhanyagolt vagy unatkozó gyerek megtalálná a maga Alizkáját?

KAKTUSZKA

Volt egyszer, hol nem volt, valahol a világban élt egy kis kaktuszka. Hát gondolhatjátok, hogy ez a kis kaktusz csupa túske volt. Akárhogy helyezkedett is, bárhogyan igazgatta a sok kis apró tuskéjét, bárhogyan forgolódott is a napfény után, mindig megszúrt valaki.

Az a valaki, akit megszúrt, azonnal szidni kezdte. Rövidke élete során, amíg a virágbolt ablakában állt, és azt megelőzően is, a kertészetben bizony sok csúnya szót hallott. Pedig ő csak azt szerette volna, ha a kertész meg a növénygondozó asszonyok őt is becézik egy kicsit, és ugyanúgy megsimogatják, mint a fényes levelű orchideákat, flamingóvirágokat, liliomokat vagy ciklámeneket.

De őt folyton csak szidták. A cserepét mindig arrébb tolták, pedig neki nagyon fontos lett volna, hogy mindig ugyanott álljon.

A virágboltosok igen unták már, hogy csak kerülgetniük kellett Kaktuszkát, de a vevőknek nem kell, az ő kezük pedig már tele volt tuskével, és nem mindet sikerült kiszedni belőle.

Tudjátok, hogy tud fájni egy-egy ilyen szúrás?

Hát bizony elég nagyon.

Épp annyira, ahogy szegény Kaktuszkának fájt a sok szidalom. Meg az, hogy virágos társait mind megveszik, ő pedig csak álldogálhat ott a zöld kabátjában, rá ügyet se vetnek. Nem tudhatta szegény, hogy kaktuszt nem illik ajándékba adni, virágos növényt annál inkább, így hát naphosszat csak szomorkodott.

Meg szurkálódott.

Aztán hallgathatta a sok szidást.

Pedig neki is fájt, amikor letörtek a tuskéi.

Úgy tűnt, nincs mit tenni, ottmarad a boltos nyakán. Ha meg is nézte valaki, rögtön ezt kérdezte:

-Nem szokott ez virágozni? Úgy sokkal csinosabb lenne.

A virágboltos már nagyon unta mindezt. Inni se adott neki. Igaz, Kaktuszka ezt nem bánta, mert esténként, mikor hűvösebb lett és a levegő megtelt párával, az ő kis tuskéi, amik voltaképpen módosult levelek, begyűjtötték a többi növénynek fölösleges páracseppeket, és azon ő eléldegélt. Meg hát a sok jólőtözött virág el is párologtatta egy részét a víznek, amit naponta kapott.

A virágboltos úgy gondolta, hogy cselhez folyamodik.

Először is apró művirágokat szerzett be valamelyik kínai boltostól. Ezeket rátűzte Kaktuszkára. Magában ezt gondolta.

-Na, most visszakapod a sok szurkálást, a fene a fajtádat!

Kaktuszkának tényleg fájt, amit a boltos művelt vele. Először is a szúrások, melyek belehasítottak pozsgás levelekből és szárból álló testébe. Aztán meg a csúnya szidás, amivel a mérges ember a fajtáját illette. Hát mivel rosszabb ő a többinél? Távoli hazájában. ahol született, szeretik őt, és virágozni, meg gyümölcsöt érlelni is szokott. De hát ott sokkal többet és erősebben süt a nap! A virágbolt valóságos odúnak tűnt ahhoz képest.

De nem sokáig töprenghetett ezen, mert a boltos ismét elkapta a kezét, majd egy csúnyát káromkodott. Ugye, hogy nem baj, ha nem mondom meg, mi volt az? Épp elég, hogy szegény Kaktuszkának hallania kellett.

Hát igen. Megint megszúrta a gondozóját, aki már nagyon vágyott rá, hogy egyszer s mindenkorra letudja a nevelése gondját.

Igen, úgy értette. Meg akart szabadulni Kaktuszkától.

Másnap egy gyanútlan vevő felfigyelt rá. Vagyis nem rá, hanem a művirágokra.

-Mondja, kérem, mennyibe kerül ez a piros virágos izé? – kérdezte.

-Ó, Önnek olcsóbban adom – ravaszkodott a boltos. – Most kedvezményesen csak háromszázötven forint.

-Hát az tényleg nem drága – örült meg a hölgy. -Becsomagolná nekem, kérem?

-Ezer örömmel – dörzsölte a kezét a boltos.

Magában pedig ezt gondolta: „Hála az égnek, bejött a trükk! Csakhogy elviszik végre innen!”

Kaktuszka búcsúzóul még egyszer megszúrta, de a boltos nem mert káromkodni rá a vevő jelenlétében.

Így hát Kaktuszka, akit annyit szidtak, és a végén még le is áraztak, új otthonra lelt.

A gazdája nem nagyon értett a növényekhez, de annyit azért tudott, hogy a legtöbbjük szereti a fényt. Ezért az ablakba állította Kaktuszkát.

Idáig rendben is lett volna a dolog.

Ám arról nem tudott, hogy mérsékelten kell öntöznie az új jövevényt. Mert Kaktuszka levelei olyanok, mint a teve púpja: ő ott tárolja a fölösleges vizet. És ugyanott tartalékolja szárazabb és forróbb napokra.

Valahogy így.

A tüskéi pedig arra valók, hogy megakadályozzák a túlzott párologtatást a nagy forróságban. Na, nem a Mariska néni ablakában, hanem a sivatagos, félsivatagos helyeken, ahol Kaktuszka őshonos. Ott bizony nagy szükség van erre a természetes önvédelemre, mert igen ritka ajándék az eső. Ezért tanulták meg Kaktuszka ősei, hogyan fogják be a kóborló vízcseppeket.

Hát most nem volt szüksége erre a tudományára.

Éppenséggel jobb lett volna, ha ugyanúgy tud párologtatni, mint virágbolti társai, akiktől a fölösleget beszerezte.

De nem volt irgalom. Mariska néni úgy rajongott a piros művirágokért, hogy még többet szeretett volna belőlük. Úgy vélte, hogy a gyakori locsolással erre fogja ösztönözni Kaktuszkát.

Gondolhatjátok, hogy ez egyáltalán nem így történt. Kaktuszka levelei előbb megduzzadtak, és nőtt is egy kicsit, de aztán nem bírta tovább, és kornyadozni kezdett. Valamivel később pedig sárgulni-barnulni.

Mit gondoltok, miért?

Nos, igen, a sok víz miatt.

Apró gombák támadták meg Kaktuszkát. Szemmel nem látható, aprócska gombák, amelyek rothadást okozhatnak.

Szegény Kaktuszka sanyarú élete hamarosan véget is érhetett volna, ha egy napon látogatóba nem érkezik Samu bácsi és Kitty néni. Samu bácsi ugyanis nagy kaktuszrajongó volt. Óriási gyűjteménnyel rendelkezett, amire fölöttébb büszke volt.

Azonnal felfigyelt Kaktuszkára.

-Mondd csak, Mariskám, hogy bánsz te ezzel a növénnel? Úgy látom, agyonöntözted.

-De hiszen csak jót akartam neki! Azt szerettem volna, ha többet virágzik. Ehelyett kornyadozik, meg sárgul-barnul, csak a virágai olyan tartósak, hogy nem száradnak le.

Samu bácsi a fejét csóválta.

-Azok ugyan nem is fognak, mert eleve szárazak.

-Hogy-hogy?

-Csak úgy, hogy művirágok. Nem belőle nőnek, hanem rátűzdelték szegény növényre őket. Ha itt virágozhatna, ennek a virágai sárgák lennének.

-Nahát, akkor majd vissza is viszem a boltosnak! – mérgelődött meg Mariska néni. – Így becsapni az embert!

-Ne fáradj vele, én szívesen megveszem tőled, és meggyógyítom. Mennyit fizettél érte?

-Úgy emlékszem, hogy háromszázötven forintot. De ne fizesd ki, nem az ára miatt mérgelődtem. Ha meg tudod menteni, szívesen neked adom. Itt ezek szerint csak elpusztulna.

-Na jó, én elfogadom, de hozok neked helyette valami mást, ami szereti a vizet. A káláink úgylis elszaporodtak, majd cserepezek neked egy szép tövet. Ha jól bánsz vele, sokat virágzik. Igaz, nem pirosat, hanem fehérét, de az is szép és mutatós. Ráadásul tartósak is a virágai.

-Köszönöm, Samukám! Úgy gondolom, hogy ez jó csere lesz. Mindketten jól járunk, szegény kis virág pedig megmenekül az én túlzott szeretetemtől.

Így történt, hogy Kaktuszka végre jó gazdára lelt. Olyanra, aki nemcsak szerette őt, hanem megfelelően gondozta is.

Samu bácsi azonnal átültette Kaktuszkát a tocsogó földjéből, ahol csak úgy hemzsegték a gombák. Száraz, homokos kaktuszföldet és új cserepet kapott. Gombaölő szerrel kezelte és tűző napon tartotta, ahogy Kaktuszka szerette. Persze a hozzá nem illő művirágoktól is megszabadította.

Kaktuszka sebei hamarosan meggyógyultak. A levelein is, és a lelken is.

Mert azt minden valamirevaló növénygyűjtő tudja, hogy a növényeknek is van lelke. Méghozzá nagyon kedves és szép. Ha jól bántok velük, csak úgy sugároznak a szépségtől és az életörömtől.

Mariska néni boldogan ápolja a kálákat. Azok csak úgy burjánoznak és sokat virágoznak nála.

Ti pedig ne feledjétek: ahogyan az embereknek is meg kell keresniük a hozzájuk illő társat, úgy a növényeknek is a megfelelő gondozót.

Samu bácsi például tudta, hogy Kaktuszkára nem káromkodni kell, hanem kesztyűs kézzel illik bánni vele.

Ugye, milyen egyszerű?

FERIGYEREK

Illa berek, nádak, erek, volt egyszer egy Ferigyerek. Hát tudjátok, ez a Ferigyerek hóbortos is volt, de legfőképpen igen marha volt. Legalábbis ez volt az a név, amivel leggyakrabban illették.

Már ezek után sejthetitek, hogy nemigen volt népszerű, mert akárhova ment, akárkibe botlott, mindig csak az orcátlankodáson járt az esze. Az a kevés tudniillik, ami volt neki. Neki ugyanis az okozott örömet, ha másokat bosszanthatott. Éppen ezért a leggyakrabban hallott szó ez volt:

-Marha!

Élt egyszer régen a Kárpát-medencében egy nép. Ezek, ha megunták, amit a vezetőjük művelt, fogták magukat, körbe állták, és egyszerre mind ezt kiáltották:

-Marha!

De hát Ferigyerek ősmagyar se volt, vezető se volt még akkoriban, így hát csak járt-kelt egyik ismerőstől a másikig, és furt-feszt szemtelenkedett velük. A szidást is egyénileg kapta mindenkitől.

Egyik nap beállít a kocsmába, ahol a nagybátyja darvadozni szokott. Csak tolong, tülekedik Ferigyerek a sok részeg között, a nagy füstben, míg rá nem lel. Ahelyett, hogy illőképpen köszönne neki, csak nekiront egyből:

-Pista bácsi, adjon ötven fillért!

No, az öreg felriad, mert már az asztalon bóbiskolt:

-He? Mi kell neked?

-Ötven fillér.

-Osztán minek az neked? Ki küldött?

-Engem senki, csak szeretnék venni egy gombóc fagylaltot.

-No, a fene a fajtádat! Hát mi vagyok én? Nemzeti Bank? – mérgelődött meg Pista bácsi. – Eriggy anyádhoz, vegyen ő neked fagylajtot!

De Ferigyerek fel se vette a szidást. Csak nem tágított. Mind ott sündörgött a kocsmában, a bátyjának meg csak nem hagyott nyugtot.

-No, igazán, Pista bácsi! Adjon már ötven fillért! Hát mi az magának? Azt mondják, maga élmunkás, oszt csuda jól keres...

-Nem mécc mindjárt innen? Kaphatsz egy pofont, te marha gyerek!

-Meg is mondom anyámnak, csak bántson! – nyüszítette Ferigyerek, aki belátta, hogy Pista bácsinak aznap nincsen jó kedve.

Szétnézett hát körülötte. A háta mögé került, aztán mind a földet vizslatta. Akarom mondani, a kocsmá padlóját. Tudta jól, hogy mikor az emberek felöntenek a garatra, egyszer csak dülöngélni kezdenek, aztán elejtenek pár fillért. Máskor meg, ahogy a kocsmasztalon bóbiskolnak, észre se veszik, mikor kilopják a zsebükből a pénzt.

Most is úgy volt. Pista bácsi szétszórta egy kis aprót maga körül. De Ferigyerek nem érte be annyival, hogy övé a zsákmány. Miután négykézláb körbemászott a bűdös, olajos, teleköpködött, csupa lötytedék padlón és felmarkolta a pénzt, előbb felugrott, majd arrébb futott és visszakiabált:

-Akkor is adott, vén fősvény, ha nem akarta! Itt van, amit elpotyogtatott! Ebből két gombócra is fussa!

Azzal már futott is ki a kocsmából. Vagyis hát úgy ment, ahogy jött: tolongva, lökdösődve, ahogy szokta. Utána a fagyaltoshoz, ahol rögtön el is költötte, amit lopott.

De nem érte be ennyivel. Pista bácsi gyakran megagyalta, ezért sok-sok bosszútervet szőtt ellene magában. Hogy aszongya, ha majd Pista bá beteg lesz, az orvoshoz meg őt szalajtják, hát ő nem fog sietni. Csak hadd szenvedjen a vén fukar! De ha majd végül mégis csak odaért a doktor, ő megkéri, hogy olyan nagy injekcióstűvel adja be neki az oltást, mint az állatoknak szokta a lódoctor. Ő meg figyelni fog, és jól kiröhögi az öreget!

Most viszont Pista bá még nem volt beteg, csak kissé kaptos, úgyhogy be kellett érje kevesebbel. A nagy lakmározás után hát elfutott a nagynénjéhez. Oda is csak berontott köszönés nélkül, aztán fújta, fújta nagy lélekszakadva:

-Mariska néni! Mariska néni! Pista bá mán megint berúgott! Ott fetreng a kocsmába'. A csapos bácsi azt mondta, hogy ki fogják dobni!

-No, hát, ha kidobják, jól teszik! – csattant fel Mariska néni. – Legalább nem issza el az egész fizetését a vén korhely!

-Mariska néni! Tessék adni ötven fillért! – próbálkozott a néniénél is Ferigyerek.

-Csak hagyjál békén! – zsörtölődött Mariska néni. – Aztán minek az neked? Anyád nem ad?

-Nem, mert neki nincsen. De én úgy szeretnék egy kis karamellát!

-Nekem sincsen, mert Pista bátyád mindent eliszik! – sopánkodott Mariska néni. – De ha éhes vagy, egyél egy kis krumplilevest!

Ferigyereknek nemigen volt kedve a fagyalt után paprikáskrumplit enni. Így hát már futott is tovább a gangról, ahol Mariska nénije állott.

-Majd legközelebb! Inkább megnézem, mi van Pista bával. Segítek neki hazajönni, ha már nagyon dülöngél.

Azt persze nem tette hozzá, hogy őt nem a nagybátyja érdekli, hanem a lejmolás. Meg a széjjelszórt pénzek. Mert tudjátok, a lelke örökké csak a pénz után sóvárgott, olyan szerencsétlen marha gyerek volt. Hát az igaz, hogy nagy baj, ha nincs, de az se, ha valaki túl

sokat harácsol össze belőle. Utána már akkor se tudja abbahagyni, ha akarná, mert belebolondul, és élete végéig hangyás marad.

Akár a Ferigyerek, akinek ezúttal nem jött be a mószerolás. Mert nem azért ingázott a kocsmá meg a nénye lakása közt, hogy oly igen aggódott Pista bácsiért, hanem mert ismét bosszút akart állni rajta. Hátha Mariska néni bedühödik, aztán sodrófával megy utána, vagy azzal várja haza az öreget. „No, majd legközelebb valami hatásosabbat ötlök ki, ami könnyebben bejön”, gondolta magában, ahogy továszökdécselt.

És tényleg volt is úgy, hogy összejött neki. Ezzel telt az ifjúsága. Ahogy kölyökkorában tekergett egyik helyről a másikra, ugyanúgy, mikor már nagy lakli siheder volt. Mert nem bírhatott a nyughatatlan természetével. Neki mindig a másé kellett. Akár szép szóval, hízelkedve, akár furfangosan hazudozva.

Mert a legfőbb szenvedélye a lopkodás mellett a hazugság volt. Mint minden becsstelen embernek, aki nem tisztel se Istent, se embert. Hát aztán kitől is tanulta volna, ha csak a nagy lelki nyomor vette körül?! Az anyja folyton gürcölt, mert egyedül dolgozott rájuk, az apja elhagyta őket. A bátyja ivott, mint a gödény, ahova csak nézett, mindenütt a patvarkodást hallotta, undokságot nézte.

Igen, hallgathatott volna a tanító úrra is az iskolában, de őt semmi más nem izgatta, csak a pénz meg a szerzés, tanulni rest volt. Aztán ott is megtanulta, hogy kell ész nélkül érvényesülni.

Folyton árulkodott.

Ellopta a padtársa legszebb ceruzáit, utána meg ráfogta másra. A másiknak a zsebpénzét csórta el, mint a részegek aprópénzét a kocsmában. Ezt se vállalta fel, mert tagadni, színlelni igen korán megtanult.

A végén még a tanár nénit is feljelentette.

Tudjátok, nehéz idők voltak azok. A Ferigyerek-féle marhák összefogtak az okosak ellen. Tanulni lusták is voltak, eszetlenek is, de a pénz, az érvényesülés meg a hatalom igen kellett nekik. Az országot meg ugyanolyan marhák vezették, mint ő is volt, így hát a helyzet egyre csak rosszabbodott.

Olyannyira, hogy egy szép napon, akarom mondani, szerencsétlen napon ez a nagy hazug odáig vitte, hogy őt tették meg nagy vezérnek. Mondhatnánk úgy is, hogy marhák közt a legnagyobb marhának, de csak súgva, mert most nincs még itt az a sok régi ember, aki körbeállana, aztán egyszerre elkiáltaná magát:

-Marha!

Mert tudjátok, nem elég, ha csak Pista bácsi meg Mariska néni szól néha utána az ilyen rosszfajta hazudozónak, lopkodónak, hanem fontos a körbeállítás, összekapaszkodás, az együttesen kimondott ítélet, hogy a leszavazott marha be is ismerje, hogy ő tényleg egy nagy marha.

De ne féljeteK, erre előbb-utóbb mindenki rá fog ébredni, máskülönben mindenkinek a zsebe bánja.

Ugye, ti nem szoktatok hazudozni, árulkodni, másoknak ártani?

Hát akkor nincs más hátra, mint ugyanezt megtanítani a nálatok gyengébb jelleműeknek, rossz sorsúaknak is.

Ha senki nem hallgat rájuk, nem marad senki, akivel szemtelenkedjenek. Végül majd odébbállnak.

Ugye, milyen könnyű győzni? Csak nagyon akarni kell, és mindig nagyon jónak lenni. A társaitokkal meg összefogni.

Illa berek, nádak, erek, elillant a Ferigyerek...

NYÁRI SZIMFÓNIA – RIGÓHANGOKRA

Madárhang gurgulázik, színezüst
minden trillája. Nyári nap ragyog.
Aranysugár lobog. Rá dallamok
felelnek: hullt aranypor, égi füst.

Rigó aranykabátban énekel.
A tiszta hang kiválik s elvegyül.
A táj lebeg. A lélek elmerül.
Az Alkotás csodája így emel.

Megannyi szín, de egy se látható.
Arany-ezüst zenében él a táj.
A két madár uralja, mint király.

Az intervallum is oly átható.
Sötét toll s színarany kontrasztja zeng.
Olykor pihennek. Cseng-bong, él a csend.

HINTÁZÓ

rigót himbál az ág
mint nagymamát a hintaszék
s az égi szent fuvallaton
álmodva ring madár és fészek
álmot himbál az ág
s az apró sok kis eszme-morzsa
hullongva száll
mint megtépett levél
felhőt himbál az ég
s míg nézed merre porlik
a sok vízcsepp mint hófehér
habos cukor
a végtelenbe réved
tekinteted s egy pillanat
alatt lesz semmivé
angyalt himbál a tér
mint víg rigót az ág
és csendes áhítat
leszáll a tájra mégis
e tépett hajnalon
vad korszakon
rigót himbál az ág

CSIPICSUPI CSODÁS UTAZÁSA

Csipicsupi üdögélt egy ágon.

Annak is a leghegyén.

Csodaszép nyári reggel volt. Éjszaka esett az eső, és Csipicsupi sok ezer társával együtt a földre érkezett.

Csipicsupi egy duci kis vízcsepp volt. Vidám természetű, csillogó-villogó és egy kissé kalandvágyó. Büszke volt magára, meg a családjára is, mert az életük csupa változás, szép és nagyon érdekes volt.

Ahogy megérkeztek valahová, kicsit megpihentek, majd rögtön készülődni kezdtek. Indultak hamarosan tovább, mert máshol is várták őket. Ilyen volt a természetük. Ők biztosították a természetben az örök körforgást. Éltették a fákat, füveket s mind az élőlényeket. Nekik köszönhették az emberek, hogy szép, barátságos, kellemes környezetben élhetnek.

Mondhatnánk úgy is, hogy Csipicsupi családja maga volt az élet. Mert ahová belőlük nem jut, ott minden elpusztul, tönkremegy. Egyszóval jó, ha vannak.

Mint ezen a ragyogó szép, napfényes reggelen is, mikor minden megszépült Csipicsupi családjának látogatásakor.

A fű zöldebb lett. Szálain Csipicsupi egy-egy testvére ült.

A fák, mintha gondosan meglocsolták volna őket, tisztábbak lettek és illatozni kezdtek. Különösen a nyárfák, amelyek kellemes illóolajat bocsátanak ki ilyenkor. De a virágok se maradtak le. Legszebb pompájukban álltak és hajladoztak az enyhe, kora reggeli szellő incselkedésére. Ahogy Szél Úrfi rájuk fújt, engedelmesen táncolni kezdtek, a leveleiken, szirmaikon ülő vízcseppek a földre hullottak.

A barna föld pedig beitta őket.

Egy részük csak a növények gyökeréig ért, mert nemcsak a föld volt szomjas, hanem a virágok is. Így hát felszívták a vízcseppeket, majd a szárukban, leveleikben lévő kis csatornácskákon, ereken keresztül elszállították őket mindenhová, ahová csak kellett.

A többi cseppecske viszont vígan futott lefelé a földben. Ne higgyétek, hogy megijedtek a sötétségtől! Dehogyan! Kalandvágó természetük folyton úzte, hajtotta őket az ismeretlen felé, mert mindent tudni, látni, érezni és tapasztalni akartak. Egy részük földalatti gyűjtőhelyekre érkezett.

Merthogy a fölösleg összegyűlik. Egy részüket itt is utoléri az élelmesebb, tapasztaltabb és öregebb növények, mint például a sokat megélt fák. Ahhoz, hogy stabilan meg tudjanak állni, ugyanakkora gyökérzetet növesztenek, mint a koronájuk. Ez nemcsak szilárdan tartja őket, hanem szárazság idején megtalálják az odalent pangó vizet is.

Ezért aztán többet kell kibírniuk, mint kisebb és gyöngébb társaiknak vagy a rövid gyökerűeknek, amelyek több öntözést igényelnek.

A föld alatt egyáltalán nem unalmas az élet. Giliszták, földibogarak, hangyák, csigák és vakondok laknak odalent. Porhanyósítják, fúrják, ássák, egyszóval átjárhatóbbá teszik a talajt. Nélkülük úgy összeállna, mint a beton. Márpedig, ha olyan kemény lenne a föld, Csipicsupi barátai és testvérei nem juthatnának le a földalatti vízgyűjtőkbe, amelyek folytonosan tisztítják az odafent összepiszkolódott vízcseppeket.

Csipicsupival is ez történt. Ahogy ült az ágon és bámészkodott, egyszer csak az orra hegyére szállt egy nagy csúnya, piszkos porszem. Aztán még egy. Későn vette észre, hogy Juci néni az erkélyen épp a porrongyot rázta ki.

Csipicsupi ráförmedt az első porszemre:

-Nem mégy innen? Azonnal szállj le rólam!

-Eszem ágában sincs! Nekem pont jó itt – felelte a porszem.

-Hagyj békén! Ne érj hozzám! Te csupa piszok vagy! – méltatlankodott tovább Csipicsupi. – Én azért jöttem, hogy megtisztítsam a földet. Erre jössz te és bepiszkolsz.

De már addigra jött a többi porszem és teljesen elintézték Csipicsupi fényes, tiszta és ragyogó ruháját. Ő ettől úgy begurult, hogy menten leugrott az ágról, és zsupsz! már el is nyelte a föld.

Előbb meglepődött a kinti fényesség után a félhomályban. De nem volt rá sok ideje, mert úgy csúszott, siklott lefelé a föld alatti csövecskékben, mint más a csúszdán. A virágok gyökerei

nem kapkodtak utána, mert fürgébb testvérkéi már megittatták őket. A giliszták inkább menekültek felfelé a föld alól, nehogy megfulladjanak a sok víztől. A földalatti tárolók még messzebb voltak, így hát Csipicsupi csak csúszott, liftezett lefelé. A testvéreit sehol sem látta, és egy idő után valahogy magányosnak érezte magát. Elvégre ők mindig együtt szoktak utazni. Igaz, az öregebbek jó előre figyelmeztetik őket:

-Kapaszkodjatok jól össze, picinyeim!

Most viszont nem volt kibe-mibe kapaszkodnia, csak csurgott, pörgött és bucskázott lefelé. Már-már azt hitte, hogy valami baj lesz, amikor mozgása lassúbbra váltott. Mintha valami fékezné, most lassabban siklott. Mindig beleütközött valamibe. Kavicsos réteg gátolta a haladásban. De már nemcsak őt. Más, hozzá hasonló vízcseppeket pillantott meg. Hát, mi tagadás, őket is összepiszkolta valami vagy valaki.

-Hát ti meg hol jártatok? És kik vagytok? – kérdezte Csipicsupi . – Titeket is összeporoltak?

-Én egy pocsolyából jövök. A nevem Csirr-csurr. Mikor a gyerekek ugrálni kezdtek, több társammal együtt szétfröccsentem, és most itt vagyok. Nem tudod, mi lesz itt velünk?

-Velem padlót mostak – szólalt meg egy másik vízcsepp, amelynek ugyancsak elpiszkolták a ruháját. – A nevem Csetlibotli, és nagyon szégyellem magam, hogy így nézek ki.

-Hát bizony, ami azt illeti, lehetne rendesebb is a ruhád – helyeselt Csipicsupi. – De az az érzésem, hogy itt valami jó fog történni velünk.

-Valóban? – sipította valaki. -Én úgy érzem, mindjárt széjjelszakadok! Segítség!

-És téged hogy hívnak? – kérdezte Csipicsupi, de már nem hallotta a választ, mert lassan és igen kényelmetlenül csúszott át két, egymáshoz igen közeli kavicszem között.

A föld alatti szűrőrétegben haladtak át, szegény elpiszkolódott társaival együtt. Akkor még nem tudták, milyen jót tesznek velük, mert csak a kényelmetlenséget érezték, meg hogy milyen szűk kis odúba kerültek.

De ahogy haladtak lefelé és hozzádörgölöztek a kis kavicsokhoz, egyre tisztábbak lettek. A sok szemtelen, rájuk tapadt porszem, mosószer, sárdarab nem tudott velük együtt haladni, rendre fennakadtak a szűrőrendszer kiálló kavicskáin, rögcskéin.

A rugalmas testű vízcseppek viszont mindig felveszik annak a helynek az alakját, ahová kerülnek. Egyszer kerek, máskor hosszúkás, utána szétterülnek teljesen laposra, egyszóval olyan fantáziadúsak, mint maga a természet.

Így aztán Csipicsupi meg Csirr-csurr és Csetlibotli és a jajgató Csermelyke, mert úgy hívták azt, akinek nem volt ideje bemutatkozni, csordogáltak, folydogáltak, préselődtek egyre lefelé, miközben mind tisztábbak lettek.

A porszemek nem érhatték utol őket, sem a sár, sem a tisztítószer, és semminemű anyag, mert ezek nemcsak hogy fennakadtak a rücskös rögökön és kavicskákon, hanem várták őket a föld belsejében élő takarítóbrigádok: az aprócska, szemmel nem látható baktériumok. Nekik ez volt a legfinomabb csemege a világon!

A természetben így hasznosul minden. Semmi nem vész kárba. Olyan, mintha valaki gondosan megtervezte volna jó előre, kinek hol a helye, és hogy az elrontott, elpiszkolt, tönkretett dolgokat hogyan lehessen rendbe hozni, mások javára fordítani.

Ugye, sejtitek, ki volt ennyire bölcs és jószágos?

Aki a Mennyet és a Földet alkotta.

A csillagokat meg a bolygókat és a holdakat.

A csillagport és a vizet, a fűvet és a fákat. Egyszóval az egész Világmindenséget.

Csipicsupi és társai viszont nem tudtak erről. Ők csak egyszerű vízcseppek voltak, nem gondolkodtak, csak éreztek.

A szigorú tisztálkodás után ők is egyre jobban érezték magukat. És valahogy egyre többen lettek. Mozgásuk ismét felgyorsult. Ők mindnyájan együtt egy föld alatti patakkaá változtak.

Ez a patak a karszt gyomrába vitte őket.

Az pedig nem más, mint a hegyek mélyén rejlő, természetes víztisztító rendszer. Ahogyan Csipicsupi, ugyanúgy minden egyes vízcsepp átesik ezen a nagy „mosdatáson”. Patyolat tisztára fürdetik őket, hogy ismét hasznos részei legyenek a természetnek.

Egy részük felfelé igyekszik, mint Csipicsupi, mások olyan jól érzik magukat odalent, hogy maradnak.

Cseppköveket építenek a barlangokban, ismét mások élőlényeket táplálnak a föld alatt. Mert ne higgyétek, hogy csak a föld fölött van élet! Van egy csomó hely, ahol nem is képzelnétek, miféle fura szerzetek élnek. Rákok, atkák, férgek, amik talán nem túl szépek, de rájuk is szükség van ebben a csodálatos rendszerben, amit természetnek nevezünk.

Csipicsupi tehát hagyta magát sodorni az árral. Mivel éppen sok eső esett, a karszt igen felduzzadt. Valósággal elárasztotta a hegy belsejét. Aztán nagy hanggal, zúgva, áradva megindult a barlang kijárata felé. Egy darabig futottak, vágtaztak, hangoskodtak, a barlang pedig csak úgy visszhangzott a nagy robajtól, zúgolódástól, fröcsköléstől és csapkodástól.

Csipicsupi társai, a nyughatatlanok időnként kiugrottak a többiek közül, a barlang falához, mennyezetéhez vágódtak, majd visszahullottak a többi közé. De nehogy azt higgyétek, hogy ez fáj nekik, vagy hogy megbánták! Á, dehogy! Roppant élvezték a nagy sebességet és a felleugrást.

Merthogy ilyen volt a természetük. Pajkos és nyughatatlan. És csupa öröm.

Hallottátok már, hogy énekel a hegyi patak?

Locska-fecske, csacsog-csobog, pancsol, csintalankodik, a sok vízcsepp szertefröccsen, visszaloccsan, aztán futnak, sietnek, vágtaznak világgá nagy nyughatatlanul.

Hát ilyen volt a Löki-patak vize is, ahová Csipicsupi került.

Már vágtaztak kifelé, ő és társai, a Lök-völgyi barlangból, ahol egy kis tisztálkodásra megfordultak.

Hirtelen napfény világította meg őket, és ahogy egymásra néztek, mind egyszerre kiáltottak fel:

-De szép tiszta vagy!

Aztán, ahogy egymás tükröcskéjében megpillantották magukat, ismét felkiáltottak:

-De szép tiszták vagyunk!

Ennek aztán úgy megörültek, hogy dalolni kezdtek, majd tánccra perdültek.

-Licsi-locsi!

-Locsi-fecsi!

-Pancsi-pancsi!

-Csirr-csurr!

-Csintalanka-hirtelenke!

-Csetli-botli!

Lélekszakadva futott utánuk Csermelyke is:

-Csermelyke! Csermelyke! Úgy hívnak, hogy Csermelyke! Ha nagy leszek, igazi szép, nagy csermely leszek – kiáltozta, és talán ki is fulladt volna, ha ugyan egy vízcseppnek volna tüdeje, ami néha kifogy a levegőből.

De Csipicsupi már nem hallotta őket, mert egy hirtelen loccsanástól épp az egyik páfrány levelére fröccsent, amely a barlang kijáratától nem messze nőtt. No, hát, ha odaült, meg is pillantotta őt egy napsugár, és rögtön csiklandozni kezdte:

-Gyere velem jó magasra, gyere, utazzunk együtt!

Csipicsupinak nem kellett kétszer mondani, mert ahogy meghallotta ezt a szót „utazás”, rögtön hazagondolt, a testvérekére meg a szép, gömbölyű anyukájára, nagymamájára, egyszóval honvágya támadt. „De hát hol keressem most őket, miután így elkeveredtem tőlük?”, gondolta elszontyolodva, ám erre nem volt most idő. A napsugár, mintha sejtette volna, mire vágyik Csipicsupi, melengetni kezdte, amitől a kis vízcsepp egyre könnyebbnek érezte magát.

Ahogy melegedik, vágyakozik Csipicsupi, egyszerre csak végignéz magán, hát alig lát valamit! Szépen, lassan párologni kezdett. Mint ahogy minden rendes vízcsepp, aki vissza szeretne kerülni a felhőbe, ahonnan jött.

Bizony nem kellett sok idő hozzá, hogy végül könnyűvé és láthatatlanná változva ott legyen előbb a páfrány fölött, ahol az imént még pihent, majd egyre magasabbra és magasabbra jutva végül egy szép, fehér felhőbe nem ért. Olyan magasra, ahol már ismét hűvösebb lett, Csipicsupi és a felhőben lebegő vízcseppek pedig újra láthatóvá változtak. Gyorsan össze is kapaszkodtak, így Szél úrfi vígan hajthatta őket tovább, jó messzire a Lök-völgytől.

-Mama! Öcsi! – kiáltott fel hirtelen Csipicsupi. – Hát ti hogy kerültök ide? De jó, hogy megtaláltalak benneteket!

-Gyere gyorsan, fogjátok meg gyorsan egymás kezét! – válaszolta a mamája. – Csakhogy előkerültél, te kis Csipicsupi!

Azzal boldogan repültek, lebegtek tovább mindannyian.

Mert azt sejthetitek, hogy az egész família már csak a kis elcsatangolt Csipicsupit kereste. Ő pedig boldog volt, hogy végül hazaérkezett. Haza, a felhőbe, amely körbe-körbe utazik, ahová a szél viszi őket. Mindenfelé, a föld körül.

Neki az az otthona, ahol a családja van.

Ugye, nektek is?

De azért ti talán nem fogtok annyit csatangolni, mint Csipicsupi, ugye?

Ugye, ti nem szeretnének akkora viharba keveredni, mint Csipicsupi szokott néha?

No, azért.

ALADÁR MINDENT JOBBAN TUD

Aladár mindig a fellegekben járt.

Legalábbis ezt mondta róla mindenki. Aki csak ismerte. Folyton elmélázott és olyanokat gondolt ki, amitől mindenkinek ketté állt a füle. Mikor meg rászóltak, rögtön duzzogni kezdett, és kijelentette, hogy ő bizony mindenkinél jobban tudja.

Hogy mit? Hát mindent. Akármit. És még annál is többet. Az egész világot. Mert ő, aki folyton a fellegekben járt, csak jobban tudja, jobban látja odafentről! És különben is hagyjanak neki békét, mert ő csak azért is másmilyen lesz, mint a többiek! Mindenkinél különb, okosabb, ügyesebb, vakmerőbb és sokkal, de sokkal nagyszerűbb, mint a mesebeli hősök! Erősebb, mint a világ legjobb hadseregei! Ő olyan okos lesz, hogy az összes díjat csak neki fogják odaadni! Minden lány az ő felesége akar lenni! Mindenkit legyőz, és a legyőzött népek mind neki akarnak szolgálni!

Amint látjátok, egy kis önérzetért nem kellett a szomszédba mennie, sőt alaposan túlzásba vitte a dolgot. Minél nagyobb lett, annál gőgösebb volt. Ahogy nőtt, az a kevés ész, ami beleszorult, egyre nagyobb fejben oszlott el, akarom mondani, kongott.

Mert a feje üresen kongott, mint egy hordó.

Mindenkit lenézett. Folyton lekicsinyelt másokat és állandóan hetvenkedett. Hogy ő mindenkinél jobban fut, szebben ír, ügyesebben zongorázik, meg mit tudom én, hogy miket ki nem talált!

Így emésztette a mások életét. Így ment az agyára mindenkinek.

A szülei elhessentették:

-Ugyan, kisfiam, hagyj már békét!

Az osztálytársai kicsúfolták:

-Aladár, Aladár, neked tojik a madár...

A tanárai megdorgálták:

-Hogy te hogy tudsz ilyen ostobaságokat kitalálni?!

Mikor a zöldségeshez küldték, azért se két kiló krumplit kért, hanem így szólt:

-Kérek szépen kétezer milliliter burgonyát!

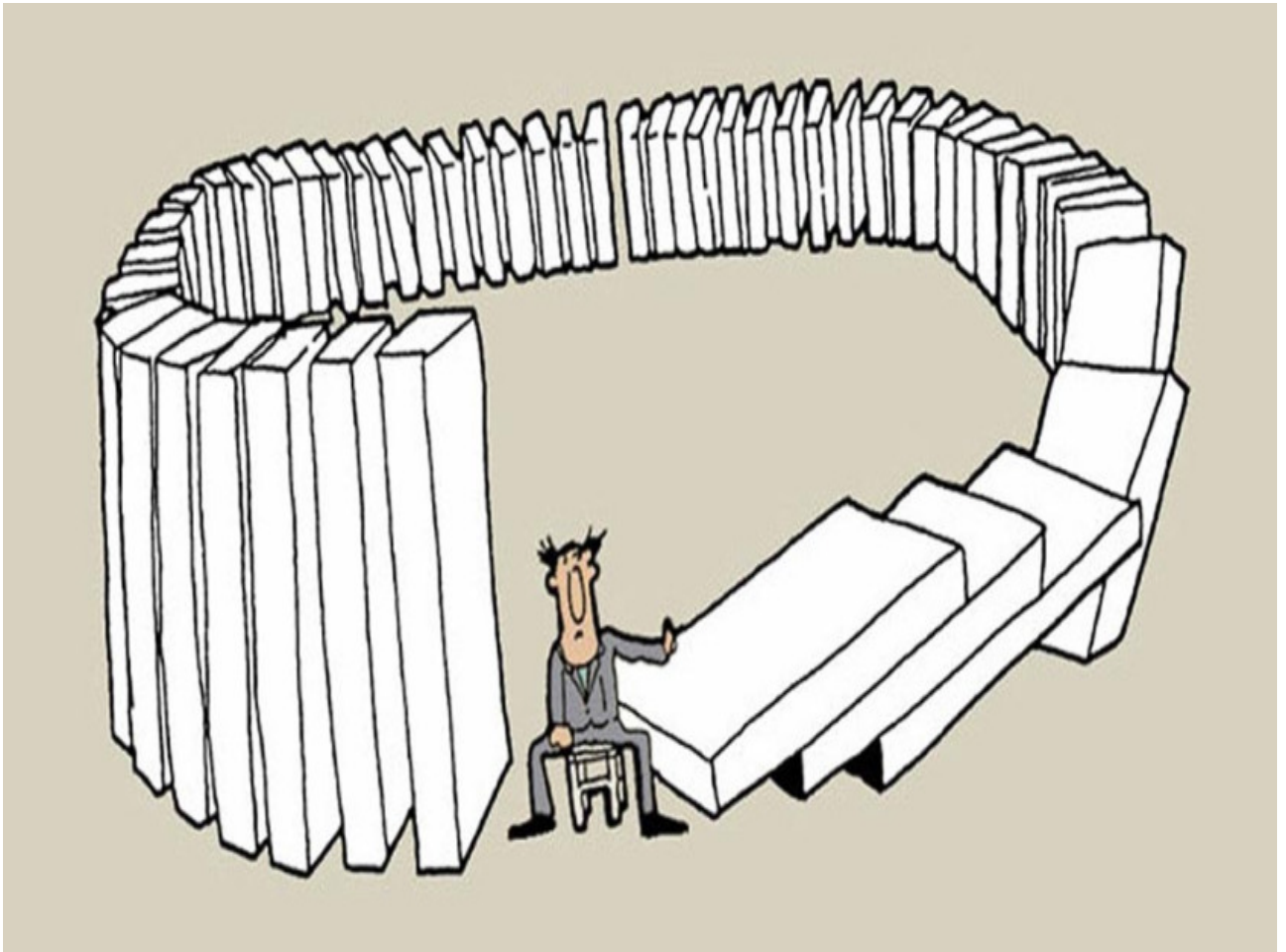
Mire a tréfás kedvű árus ezzel intézte el:

-Akkor szaladj haza egy megfelelő üvegért, fiacskám! Ha hozol egyet, istenbizonny belemérem neked. Na, állj csak odébb, ne tartsd fel a sort!

Aladár pedig otthon jó nagy szidást kapott. Az édesanyját gyakran elszomorította.

-Istenkém! Mi lesz így belőled? Hiszen már így is nagy szamár vagy!

De ő nem csüggedt. Szentül hitte, hogy nem ő téved, hanem mások. És hogy egy szép napon majd mindenki rájön erre. Ő pedig keresztülnéz mindenki feje fölött, és válasza se méltatja majd őket.

Egy napon arra ébredt, hogy régi álmai valóra váltak. El is kezdett hát rögtön parancsolgatni mindenkinek:

-Ide menj! Oda menj! Nem jól van! Másképp csináld! Hozd ide! Tedd oda! Menj már félre az útból! Szerezz nekem ezt! Add el nekem azt! Gyere ide! Mars ki! Egy-kettő! Mindenki nekem engedelmeskedjen! Mától kezdve minden másképp lesz, mint eddig volt!

No, hát támadt is nagy lótás-futás! Az emberek majd feldöntötték egymást a nagy rohangálásban. Merthogy nem volt egy pillanat megállásuk se. De Aladár olyan szeszélyesen osztogatta a parancsokat, hogy a végén csak egy nagy káosz és fejetlenség lett az egészből. Nem törődött ő azzal, hogy butaságokat követel mindenkitől, neki a lényeg a parancsolgatás, a basáskodás volt. Meg hogy féljenek tőle.

Mikor már mindenkinek elege volt az értelmetlenségekből, össze-vissza futkosásból meg a nagy anarchiából, egyszer csak megálltak. Mivel körülöttük minden tervezetlenül folyt, az ország tönkrement, és az Aladárnál okosabbak azon kezdtek el töprengeni, hogyan mentsek meg a helyzetet. Meg mindannyiukat. A gyerekeik jövőjét.

Aladár viszont éktelen haragra gerjedt.

Megparancsolta a katonáinak, hogy verjenek meg mindenkit, aki nem engedelmeskedik. Különösen az ellenállók vezetőit. Aztán azt is parancsolta, hogy lőjék a népet.

Hát azt gondolhatjátok, hogy ebből még nagyobb felfordulás lett. Az utcán menekülő emberek, lövöldöző katonák, füst, kőzáró, verekedés. Aki csak látta, szégyellte magát, hogy ilyen ember parancsolhat, s hogy van, aki a buta parancsokat teljesíti.

Egyszóval Aladárt nagyon utálta mindenki.

Még azok is, akik továbbra is engedelmeskedtek neki. Ők viszont vele együtt versenyt hazudtak, hogy az országban minden rendben van, és azok a véres jelenetek, amiket a tévénézők láttak, nem is úgy voltak, meg nem is igaz, amit róluk mondanak és így tovább. És persze, hogy mindenről a lázadók tehetnek.

Aladár titokban nagyon élvezte az egészet. „Most majd megtanulják, hogy feltétlen engedelmességgel tartoznak nekem!”, gondolta magában. „Én csak füttyentek egyet, ők pedig masírozhatnak vagy csúszhatnak-mászhatnak előttem, mint a férgek.”

És ahogy ilyen butaságokon gondolkodott, a végén elaludt.

Feküdt, csak feküdt az ágyán, de még álmában is csak ordította, parancsolgatott, verette és lövette a népet.

Csúnya álmom volt.

Arra ébredt, hogy valaki szólógatja:

-Aladár! Aladár! Kelj már fel! Elkéssel az iskolából!

Az anyukája volt az.

Aladár felült az ágyán.

-De hát nekem már nem is kell iskolába járnom! Nem tudod, hogy én parancsolok mindenkinek?

-Na, ha mindenkinek parancsolsz, akkor először is parancsold meg a lábaidnak, hogy futás, de nagyon gyorsan a fürdőszobába! – zárta le a vitát az anyukája.

-Én akkor is jobban tudom! Én parancsolok! – felelt Aladár, de már nem volt kivel. Az édesanyja otthagya, ő pedig kénytelen volt engedelmeskedni.

A következő héttől kezdve pszichológushoz kellett járnia. Ő is azt mondta, hogy nehéz eset...

ÁLOMSZÁRNYON

A legtöbb gyerek nem szereti, ha ágyba parancsolják. Olyankor minden kifogás eszébe jut, és egyet se hagyna ki, ha van rá módja, és persze, ha van olyan felnőtt, aki beveszi ezeket a kicsinyes praktikákat. Mint például: fáj a hasam. Éhes vagyok. Szomjas vagyok. Pisilni kell. Na, mondj még egy mesét! De igazán... csak egyet! Félek a sötétben...

Mókus is ilyen furfangos gyerek volt. Hacsak tehetné, mindig húzta az időt, és minden felnőttél próbálkozott már valamelyik kifogásával, amivel megsajnálhatta magát, vagy kikönyöröghetett magának egy sokadik mesét, dalocskát, mondókát. Mindegy is volt, mi az, amit a nagyok hajlandóak voltak teljesíteni a kívánságai közül, csakhogy ne hagyják magára, és neki ne kelljen a kiságyában magában kuksolnia.

Sejthetitek, hogy egyke volt, és nem volt testvérkéje, akivel elsutyoroghatott volna a sötétben. Pedig tudjátok, milyen jó az, ha valaki ott szuszog a másik ágyban a szoba másik

felében? Még akkor is, ha már kezd elbóbiskolni, és alig hallja, amit a nyugtalan testvérkéje neki sugdos.

Igen, csak sűgva mondja, amit aznap még akar, mert a felnőttek, ha észreveszik, hamar rendre utasítják mindkettőjüket. Valaki mindig beszól a gyerekszobába:

-Lesz csend mindjárt? Hagyjátok egymást aludni, rosszcsontok!

Máskor meg:

-ViselkedjeteK! Ki hallott már ilyet, hogy egy jó gyerek rosszalkodni akarjon még éjszaka is?! Aludjatok mindjárt, mert holnap nem lesz kirándulás! Nem lesz fagylaltozás! Nem megyünk látogatóba a nagymamához!

Hát ezek komoly érvek. Legalább egy akad köztük, amivel sakkban lehet tartani egy társaság után sóvárgó gyereket.

A vége úgyis mindig az, hogy a felnőttek elvonulnak a saját szobájukba, vagy kiülnek a konyhába, hogy megigyanak még egy teát, vagy Apa egy sört, és őK is annyit, de annyit tudnak sutyorogni, hogy a gyerkőc vagy a gyerkőcök előbb-utóbb tényleg el nem álmosodnak.

Eljön értük az Álomtündér. Ő pedig olyan szép, hogy nem lehet ellenállni neki.

Gyönyörű a ruhája. Kedves az arca. Mosolygós a szeme. Cirógat a keze. És annyi, de annyi mesét tud! Még annál is többet, mint az öreg Nagyanyó, aki soha nem fogy ki belőle. Sem a mesékből, sem a dalocskákból. Egyre csak dúdol és mesél. Egészen más dalokat és meséket, mint amiket a Nagymama szokott mondani és énekelni.

Ha jó kedve van, márpedig mikor nincsen? akkor egészen távoli vidékekre röpteti el a kis álmatlanokat. ŐK aztán várják, hogy mikor kapja fel őket megint, és mikor láthatnak ismét olyan csodálatos tájakat, mint ahol Álomtündérrel jártak nem is olyan régen.

Elvisz a távoli csillagok közé, ahol megszámlálhatatlanul sok fényes, szép csillag sziporkázik. Igaz, hogy mindig csak éjjel, amikor minden jó gyerek alszik, de legalább akkor megláthatják a végtelen csillagbirodalmat, amikor egészen mást várnak el tőlük a felnőttek.

Máskor meg elvisz az erdőbe, ahol sokféle állat él. Távoli erdőkbe is, ahol csodaszép virágok nyílnak és pompás illatot árasztanak maguk körül. De esetleg ugyanazon az éjszakán meglátogatják együtt a pingvineket is, amelyek igen távol élnek tőlünk egy nagyon hideg földrészén, amit úgy hívnak, Antarktisz. De a gyerekek álmukban nem érzik a hideget, mert jó melegbe burkolja őket Álomtündér. Egy olyan álomtakaróba, amelynek még a bolyhos felületére is emlékszenek aztán. A kezükben, a nyitott tenyerükben érzik azt a selymes tapintást, ami hasonlít a pingvinek puha tollazatára vagy a kiscsibék pihetollaira. Egyszóval bársonyos, kellemes, finom és pihepuha. Úgy, ahogy van, feledhetetlen.

Mikor mókus elmesélte az anyukájának, hol kóborolt álmában előző éjjel, először nem akarta elhinni neki. Úgy gondolta, hogy csak fantáziál a gyerek, ezért kedvesen megsimogatta a buksiját, és csak ennyit mondott:

-Hogy miket ki nem tudsz találni?!

Mókus viszont váltig csak állította, hogy ő bizony álmában azon a nagyon hideg földrészen járt, ahol annyi, de annyi pingvin él!

-Hát jó, akkor elővesszük az Apa egyik könyvét, és megnézzük belőle, hogy is néz ki az Antarktisz. Legalább művelődsz egy kicsit.

Mókus kissé lehangolódva követte az anyukáját a szülei szobájába, ahol Apának tényleg rengeteg könyve volt. De amikor meglátta, milyen szép az a könyv, amit az édesanyja leemelt a polcról, lelkesen kiáltott fel:

-Pontosan ilyen volt! De azt nem mondta Álomtündér, hogy ennyiféle pingvin él a világban!

-Te Álomtündérrel beszélgettél álmodban? – kérdezte az anyukája.

-Igen, ugyanúgy, ahogy veled szoktam – vágta rá hirtelen Mókus. – De ugye, nem baj?

-Hát persze, hogy nem, kicsikém! – simogatta meg az édesanyja Mókust. – Mindenki szokott utazni meg beszélgetni álmában, legfeljebb olyan fáradt, hogy másnap nem emlékszik rá.

-Akkor nekem jobb, mert én emlékszem a sok szép helyre, ahol jártam! – lelkesedett ismét Mókus. Hanem aztán még jobban meglepődött, amikor estefelé a szülei a tévét nézték, és ott is egy pingvinről volt szó a hírekben. Egy Sanyi nevű pingvin ugyanis megszökött az állatkertből, és később rendőrök fogták el és vitték vissza a társaihoz. Szegény már nagyon el volt anyátlanodva. Nem tudott tájékozódni, csak sétált és mászkált a belvárosban, még a zebrán is átkelt, de csak nem találta a visszautat. Akkor figyeltek fel rá a rendőrök, és „tartóztatták le”, hogy sikeresen visszatérhessen a gondozóihoz, meg a játszópajtásaihoz. Merthogy Sanyi még fiatal pingvin volt. Pesti csibész pingvin.

De aznap éjjel hiába várta Álomtündért Mókus, mert nem jött. És másnap se. „Talán nem kellett volna kikotyognom, merre vitt, milyen szép helyeken jártunk”, töprengett Mókus, aki most nagyon hiányolta a tündért. „És mi lesz, ha megharagszik, és többé nem jön el értem?”, szontyolodott el Mókus, akinek legfőbb vágya most azt volt, hogy Sanyiról mesélhessen Álomtündérnek. Úgy gondolta, hogy ezzel viszonyozhatja a kedvességét, amivel megismertette őt a távoli Antarktisszal és annak lakóival.

Aztán rájött, hogy a Sanyi meséje nem is mese, hiszen igaz, megtörtént, méghozzá nem is olyan régen. Talán ezekben az álmokban, amikor ő a tündérral találkozik, valódi álmoknak kell szerepelniük. Meg szép tündérmeséknek, amiktől széppé válik minden, és a gyerek, aki ilyeneket látott, másnap jókedvűen ébred, szép mosollyal az arcán. Olyan kedvesen, hogy a

fel nőttek mind megdicsérik és szívesen játszanak vele, meg mesélnek neki sok szépet. De az se baj, ha tudományos könyvekből mesélnek neki, csak lehetőleg minél többet tudhasson meg ő is a világról!

Mókus, amint sejthetitek, nem igazi mókus volt, hanem egy kis barnahajú, barnaszemű, élénk tekintetű fiúcska, aki azért vágyott annyira a társaságra, mert nem voltak testvérei. És mivel még csak akkor tanulta a világot, hát gyorsan utol akarta érni a felnőtteket. Tudásban, ügyességben, zenélésben, tanulásban, mindenben.

Csak úgy itta magába az ismereteket. Ha szép, egzotikus virágokat látott, azokat is mind megjegyezte, hogy másnap elmesélhesse az anyukájának. Vagy a nagymamájának.

De a barátainak nem mesélt ezekről a kiruccanásokról, mert attól félt, hogy nem fogják megérteni, hanem flúgosnak tartják majd érte. Mert tudjátok, az emberek olyan igazságtalanok tudnak lenni, ha valamit nem értenek. A gyerekek ki is csúfolják érte külön társaikat. A felnőttek meg pletykálgodnak, és mindenféle ferdeséget feltételeznek azokról, akik mégis kitartanak az elveik mellett. Vagy az álmvilág mellett, ami a különös adottságú emberek sajátja. Nem mindenkit engednek be oda, nehogy sérteggessék őket, így hát gyakran elmagányosodnak.

Ilyen volt a híres festő, Gulácsy Lajos is. De Mókus akkor még nem hallott róla, csak egyszer álmában meglátta azokat a különös tájakat, amiket a művész elképzelt, vagy valahogyan ő is megálmodta a szebbnél szebb vidékeket, amelyek mindenkit lenyűgöznek ma már. De

sajnos, amikor Gulácsy élt, az emberek még másképpen gondolták, és akár hiszitek, akár nem, a zseniális festő a legnagyobb szegénységben élt, majd megbetegedett és meghalt.

De Mókus erről se tudott, csak csodálta a különleges képeket, amelyek távoli vidékekre vitték el gondolatban, azaz álmában. Volt úgy, hogy csak Itáliába, ami viszonylag közel is van, de Naxosra (vagy Na'konxipán) az a nagyon távoli vidék volt, ahol az általa elképzelt alakok otthonosan érezték magukat.

De Mókus nemcsak ezeket a ragyogó képeket látta, hanem mindenféle másat is. Természeteseket is, amilyenek valóban léteznek a természetben. A dzsungel növényeit és állatait, meg messzi tájakon zúgó vizeket, zuhatagokat is.

Egyik este, amikor megint nem akart elaludni, ezt a poént sütötte el:

-Mama, fáj az epém!

Ezt az ötletet Manci nénitől koppintotta, aki gyakran panaszkodott effélékre.

A következő pillanatban csak azt látta, hogy a felnőttek majd letapossák egymást, úgy rohannak ki a gyerekszobából. Még jó! Nem akarták, hogy Mókus észrevegye, mennyire nevetnénekjűk támadt ettől az egy rövidke mondattól.

De bizony Mókus észrevette, és már ki is pattant az ágyából. Hosszú, fehér hálósájkjában úgy nézett ki, mint egy pingvin. Csakhogy ő nem totyogott, hanem futott, akár a nyúl. Igaz, csak a küszöbig, mert onnan Apa visszaparancsolta:

-Na, most már aztán mars az ágyba!

Nem volt több alku, bolondozás, Mókusnak le kellett feküdnie. De nem sokáig maradt magára, mert Álomtündér megvigasztalta egy pár vidám képpel.

Mint ez a vigyori majom, amelyik ugyanolyan mókásnak talált valamit, mint Mókus szülei és nagymamája a jól sikerült viccet, amit mégse jutalmazhattak meg, nehogy Mókus rákapjon a bohóckodásra, ha nem akar aludni.

A majmocska aztán jókat mesélt és fintorgott, nagyokat grimaszolt, hogy Mókus csak úgy kacagott álmában.

-Ugyan mit álmodhat ez a gyerek, hogy ilyen széles jókedve van? – kérdezte az anyukája meg az apukája egymástól, de már nem akartak bemenni hozzá, nehogy megzavarják ezt a szép álmot, amiben ennyi öröme telik Mókusnak.

Hát így szállt ez a kicsi fiú álomszárnyon, bebarangolva a világ minden rejtett zugát, vagyis amit ő annak vélt. Megcsodálta Gulácsy Lajos világát is újból, hogy aztán egyetlen hirtelen váltással már a nagypapája kertjében teremjen.

És ahogy ott heverészett meg böngészett, mintha valamit mindenképpen meg kellene találnia, hirtelen felriadt, az álmokképek pedig eltűntek. Mókus újból lecsukta a szemét, hátha pár morzsányi élmény még vele maradhat, de a képek egyre csak halványodtak.

Mókus utánuk akart kapni, de csak a kiságya rácsaiba verte be a kezét. Ettől sírva fakadt.

Az édesanyja sietett be hozzá.

-Hát ki bántott álmodban, kicsi Mókus? – kérdezte, és már magához is ölelte a még hüppögő Mókust.

-Senki se bántott! – bömbölte Mókus teljesen elkeseredve. – Csak jól bevágtam a kezemet az ágyba!

-De hát miért csapkodtál, kicsim? – kérdezte az anyukája.

-Mert el akartam kapni az álmomat. Csak utánanyúltam, de már késő volt – panaszkodott tovább Mókus.

-Na, gyere, mutasd – fogta meg a kezét az anyukája, és már puszilgatta is. Úgy csiklandozta az ujjait, hogy ettől Mókusnak muszáj volt nevetnie. – Pedig, ha tudnád, milyen jóízűen nevetgélte álmodban, már nem is búsulnál egy pillanatig sem.

-Hát én nem is – kacagott Mókus gurgulázva, mert az anyukája tovább cirógatta, csiklandozta az ujjacskáit. – Ha te itt vagy, az szebb minden álomnál.

-Na jó, de azért még nincsen reggel – figyelmeztette az anyukája. – Feküdj le szépen, kincsem, és próbálj meg visszaaludni! Hátha az álmaid visszatérnek megint.

-Az még lehet? – kerekedett ki Mókus szeme.

-Bizony meglehet – biztatta az édesanyja. – Ha szépen csendben maradsz, és figyelsz, könnyen elkaphatod még őket. Minden esélyed megvan rá.

-Jó, de akkor hagyd részre nyitva az ajtót! Nem szeretek sötétben lenni.

Így történt, hogy Mókusnak sikerült visszacsalogatnia a legkedvesebb álmot, amit valaha is látott. Igaz, nem volt túl sok álma, és nem is emlékezett mindegyikre olyan élénken, mint erre, amelyik annyira megnevettette.

Elhiszitek?

TUTYIMUTYI

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy jólelkű ember. Ha azt hiszitek, mindenki szerette ezért, nagyot tévedtek. Folyton rendelkezni akartak vele. Mindig visszaéltek a türelmével. A háta mögött kinevették, mert soha nem viszonzta a csúfolódást, és amikor visszaéltek a szeretetével, sőt ki is használták, akkor úgy tett, mintha ezt nem venné észre. Kedvesen mosolygott, ezért mások azt gondolták, hogy talán nem is túl értelmes.

Ha azt hiszitek, hogy nagyon népszerű volt, hát megint melléfogtatok. Vagy hogy hálások voltak neki az emberek a sok segítségért. Úgy vették, hogy ez nekik jár, a kedves Tutyimutyi, ahogy a háta mögött hívták, meg úgyis abban leli örömét, hogy jótékonykodjon.

Biztosan azt hiszitek, hogy Tutyimutyi boldogtalan lett ettől.

Hát nem. Eszébe se jutott. Valami boldog állapotban élt, ami lehetetlenné tette számára, hogy feladja, vagy hogy elkeseredjék.

Ő aztán nem. Csak élte egyszerűen az életét, és mindig akadt valami elintézni valója, és folyton belebotlott olyanokba, akiken feltétlenül segíteni kellett. Nemcsak embereken. Néha kutyákon, elkóborolt macskákon, sérült madarakon, mások által elhanyagolt lényeken. Például fákon vagy szobanövényeken. Neki ezekhez is volt pár jó szava. És az állatok szerették, de a növények is. Ők nem voltak hálátlanok, mint az emberek egy része, akik folyton csak rohannak, és senkire, semmire nem figyelnek oda igazán.

A fák sokkal szebben lombosodtak, miután meglátogatta őket. A növények szép, egészséges virágokat hoztak, és amikor Tutyimutyi a közelükbe ment, váratlanul illatozni kezdtek. Ezzel üzentek neki. Mondhatjuk úgy is, hogy küldtek neki egy illatos üzenetet.

Mint például a mézfű, amikor meglocsolta. Az illat, ami belőle Tutyimutyi felé érkezett, ennyit jelentett:

-Köszönöm. Én is szeretlek.

Mert a növények pontosan tudják, ki szereti őket. Nem feltétlenül kell megmondani nekik, ők akkor is tudják, értik. Ezért válaszolnak rá ilyen kedvesen. A fák is üzennek ebben a formában. Például eső után a nyárfák, amelyek pompás illatot árasztanak. Aki alattuk jár, olykor nem is tudja, honnan jön az a finom, bársonyos illat. De azért örülnek neki.

-Milyen finom, tiszta a levegő! – kiáltanak fel.

-Igen, valósággal balzsamos az illata – mondja rá a társuk, aki szívesen sétál a fák alatt, még akkor is, ha a rajtuk maradt esőcseppeket váratlanul a nyaka közé zúdítja egy-egy fuvallat.

A nyárfák pedig boldogan illatoznak tovább. Nekik ez a természetes állapotuk, amikor örülnek.

Ti hogy szoktatok örülni?

Ugráltok, nevetgéltek, kacagtok, vagy csak csendesen mosolyogtok arra, akinek örültök?

No, igen. Ahány ember, annyiféle öröm. Van, aki szépen örül, mások viszont csúfondároskodnak, és annak örülnek, ha kigúnyolhatnak, átrázhatnak másokat. Egyszóval, ha kárörvendezhetnek. Ugye, ti nem szoktatok ilyen komiszak lenni?

Tutyimutyi se volt ilyen. Nemhogy nem kárörvendett, hanem megsajnálta azokat, akik a rövidebbet húzták, és segített rajtuk. Megvigasztalta őket, szépeket mesélt nekik, tréfálkozott kicsit, amíg jobb kedvre nem derültek.

Ahogy mondtam, Tutyimutyi jó ember volt.

Akadtt azért neki is pár jóbarátja, de néha azokra is rájött a csúfondáros kedv. Olyankor ők is a bolondját járatják vele. Nem voltak ők rosszak, csak nem tudtak parancsolni maguknak. Mintha ezt akarták volna mondani ilyenkor:

-Veled vagyunk, de mégse tartozol közénk. Te másmilyen vagy.

Máskor meg ezt:

-Jobb lenne, ha alkalmazkodnál hozzánk. Akkor mindenki befogadna.

Ezt persze ők se gondolták komolyan. Vagyis nem gondoltak rá, mi lenne akkor velük is, amikor segítségre szorulnának. Ugyan ki sajnálná meg őket? Ki intézné el ügyes-bajos dolgaikat? Ki húzná ki őket a csávából?

De idáig sose terjedt a figyelmük. Csak némi borsot törtek Tutyimutyi orra alá, aki mégse haragudott rájuk, hanem indult a következő dolga után. Mert az mindig akadt neki.

Egy napon például talált egy kitett kiskutyát az utcán. Egy doboz mélyéről nyüszített. Kis, fekete jószág volt, elfért Tutyimutyi tenyerében.

-Hát téged meg ki hagyott így cserben? – hajolt le hozzá Tutyimutyi.

De a kiskutya csak vinnyogott, és félt volt, hogy valami baja esik, ha ottmarad az utcán. Tutyimutyi azért elérte, mit akart vele közölni, és máris a maga nyelvére fordította:

-Vigyél haza! Légy te a gazdám! Adj gyorsan inni és enni, mert mindjárt szomjan halok!

Hát persze, hogy hazavitte és gondoskodott róla. Előbb azonban a zsebébe rejtette a kis cserbenhagyottat, és bement a boltba tejet venni. Meg kiskutyatápot. A boltból majdnem kihajították, amiért állatot vitt be magával. De olyan szépen kérlelte a boltosokat, hogy végül mégis gyorsan kiszolgálták, s aztán azonnal távoznia is kellett onnan. Magának nem is tudott vacsorát venni emiatt.

Igyekeztek hazafelé, ahogy csak Tutyimutyi lába bírta az iramot. Már bánta, hogy a dobozt nem hozta magával, de mivel a kutyus olyan picinyke volt, nem volt nehéz egy másikkal kárpótolnia. Abba beletette az egyik pólóját, nehogy fázzon a kis picur, aki evés-ivás után jókora tócsát hagyott maga után a padlón.

Tutyimutyi a fejét vakarta. „Hát akkor ezzel is lesz egy kis gondom”, gondolta magában, de szokásos derűje most se hagyta el. Gyorsan feltakarította a szégyenfoltot, majd megbeszélte a dolgot Picurral. Ez a név ragadt rajta, amikor már egészen nagy kutya lett belőle, akkor is.

-Tudod, azért majd rendhez kell szoknod, kiskomám! Az ilyesmit nem a padlóra szokás intézni. Meg kell tanulnod, hogy jelezd, ha kisdolgod lesz. Vagy, ha nagy. Akármilyen szeretetreméltó vagy, nem szaladgálhatok utánad egész nap seprűvel, lapáttal meg felmosófával. Na, jól van, azért ne nyüszíts olyan keservesen! Nincs harag. Csak szoltam, hogy a befogadásért cserébe jár valami.

Picur erre barátságosan csóválni kezdte a farkát, és Tutyimutyi meghatódott ettől a kutya-geisztustól.

Azt meg nem is gondolnátok, hogy megváltozott Tutyimutyi élete. Végre lett egy olyan barátja, aki soha nem használta ki őt, és nem is csúfondároskodott vele. Őszintén szerette és nagyon tisztelte őt. Olyan nagyon, ahogy csak egy kutya embert tisztelni tud. Főként a gazdáját! Ő lett a kis kutyavilágának a középpontja. Akár a Nap az égen, olyan fontos és fényes szerepet töltött be a Picur életében Tutyimutyi.

És Tutyimutyi élete folyamatosan változott. Hozzászokott a gondolathoz, hogy ő valaki számára fontos. Nem csak olyan lekezelendő, lesajnálendő, kihasználható valaki, mint azelőtt volt.

Picurt kutyaiskolába járatta. Lássatok csodát! Tutyimutyi megtanulta, hogyan kell parancsolnia a kutyájának. Már nemcsak engedelmeskednie kellett a mások akaratának, hanem neki is lehetett saját szándéka meg elvárásai. Másokkal szemben, és önmagával szemben is.

Picur engedelmes, jó természetű kutya volt, majd komoly felnőtt kutya lett. A tisztelet, ami kettejük között volt, mindkettőjüknek jót tett.

Ha még nem tudnátok, most megtanulhatjátok ezt a fontos alapszabályt. A szeretet csak akkor ér valamit, ha a felek tisztelik és tiszteletben tartatják is egymást. Tisztelet nélkül a világ is csak olyan, mint egy rozzant, elhagyatott ól. Nincs belső tartalma, ezért senki nem látogatja.

Tudjátok, miért?

Mert az ilyen helyek nagyon kellemetlen kisugárzásúak. Nem vonzzák, hanem taszítják a látogatókat.

Ugye, ti is tisztelitek a szüleiteket, testvéreiteket, nagyszüleiteket, barátaitokat?

Az jó, nagyon rendben van. De ugye, nem feledkeztek meg az ismeretlen embertársakról sem?

Akkor mi is lehetünk barátok. Gilt?

A RIGÓKIRÁLY

Egyszer a madarak nagy erdei gyűlést hívtak össze. Az emberek úgy mondják, hogy plenáris ülés, de a madarak, ahányfélék, annyiféle nevet adnak neki. Sokféle trillával mondják el, hogy most mindenki jöjjön a Nagyrétre, mert valami fontos elintézni valónk lesz. Mindenki legyen ott, mert utólag már hiába reklamál, el kell fogadnia, amiről a többiek határoztak.

Nem is kellett sokszor mondani nekik. Mindenki tudta a kötelességét. A levegő valósággal elsötétedett a Nagyrét fölött, annyian jöttek seregestül. De nem azért, mert mind fekete tollúak voltak, egyáltalán nem. Aki csak rájuk nézett, boldogan mosolygott. Valahogy így mosolyoghatott a Jóisten is, amikor megteremtette őket. Büszke is lehet rájuk. Olyanok, mintha festőművész tervezete volna őket. Mesteri fantáziával, ügyes kézzel, mindegyiknek külön karaktert adva.

Tudjátok, mi az a karakter?

Úgy van. Egyrészt maga a jellem, ami meghatározza az embert és a többi élőlényt. De érthetjük úgy is, hogy valakinek vagy valaminek a jellegzetessége. Olyan tulajdonságok, amelyek megkülönböztetik másoktól, hogy senki nem téveszti össze őket más lényekkel.

Hát persze. Nehéz is volna összetéveszteni egy vidám, okos szemű cinegét egy marcona rinocérosszal, ugye? De ha már a madaraknál tartunk, akkor vegyünk egy másik hasonlatot! Egy mátyásmadarat se lehetne összetéveszteni egy kék pávával, habár mindkettőnek elég csúf, rikácsoló hangja van. A tollazatuk nagyon szép, de amikor a szép tulajdonságokat kérték maguknak, elfeledkeztek hozzá szépséges hangot is kérni. Valamit valamiért. Emberek is jártak már így, vagy nem hinnétek?

Pedig így van. Az emberek között is van, akinek csinos, szép a külseje, de ha megszólal, mindenki arra vágyik, bárcsak hallgatott volna! Akkor tovább lehetett volna gyönyörködni benne.

Ismertek is ilyet?

No, jó, de azért ne áruljátok el a nevét világ csúfjára!... Elég azt neki elszenvednie, szegénynek.

Nos, hát a madarak is leszálltak végre és különféle helyekre telepedtek le. Középre a kicsik, hogy ők is lássanak, aztán körjük egyre nagyobbak, míg a legszéleire az olyan hatalmas madarak jutottak, mint a kondorkeselyűk, meg a nagy hosszúlábú gázlómadarak. Ők olyan magasak, hogy amikor állnak, egészen messzire is ellátnak.

De végül olyanok is akadtak, akik elkéstek, és kiszorultak a kör közepéről. Mint például a cserfes háziveréb, aki ugyan be akart szemtelenkedni a kicsik közé, de a nagyok, akik a kör szélén ültek és álltak, elhessentették a társaival együtt.

-Ha nem tudtatok időben jönni, hát szálljatok a fák ágaira! De ne hangoskodjatok, mert akkor elkergetünk benneteket, és nem vehettek részt semmiben! Onnan fentről is láthattok mindent, és ha hallani is akarjátok a szónokokat, akkor be kell fogni a csőrötöket. Na, hess!

Mit volt mit tenni, a verebek fellepedtek hát a rét szélén álló hatalmas tölgyfa ágaira. Ugyanoda küldték a többi későn érkező madarat is a tekintélyes, nagytestű madarak, akik nem véletlenül kerültek oda, ahová leszállottak. Volt bennük annyi jóérzés a kisebbek iránt, hogy védelmezték őket az erdei ragadozóktól. Mikor a sasok és dögkeselyűk megfordultak és látták, hogy a ragadozó állatok feljük settenkednek, megmutatták nekik hatalmas szárnyaikat, karmaikat és pengeéles csőrüket. Hát azt látva senki nem merte bántani őket, és a kicsiket sem. Eloldalogtak, és kerestek maguknak más vadászterületet.

A nagy madárgyűlés megkezdődhetett tehát.

A Nagyrét közepén, ami voltaképpen egy erdőirtás volt, állott pár fatörzs. Egykor szép nagy fák voltak, de aztán kivágták őket, és csak ennyi maradt belőlük. A madarak szónokai odaszállottak, amikor rájuk került a sor, így mindenki láthatta őket, és hallhatták, mikor kinek milyen javaslata van.

Ők bizony nem fegyelmeztelenkedtek, mint némely neveletlen emberek szokták. Ez nem ember-parlament volt, hanem rendes erdei madár-nagygyűlés. A rendet, fegyelmet mindenki ismerte, a sorát kivárta, a társait csendben meghallgatta, s csak utána csivített a maga módján, hogy ő is szót, azaz hogy trillát kér.

Legelőször az apró kékbegy szólalt fel. Elmondta, azaz eltrillázta, hogy újabban gondjaik vannak, neki és családjának. Az erdő elkezdett zsugorodni. Mintha a város közeledne az erdő felé. Már nincs annyi költőhely az övéinek, és ők nem szeretnék elköltözni erről a gyönyörű vidékről. Most nem tudják, mitévők legyenek.

A fülemüle is hasonló panasszal élt. Minden évben, amikor visszatért Afrikából, már gyönyörű zöld volt az a liget, ahol fészkelni szokott. Az idén viszont minden lepusztítva, a fák legjava kiirtva, s helyette új házak épültek. Még most is dolgoznak rajtuk, beépítve a legkisebb területet is. Ahol tavaly még fészkelni tudtak, a bokrok alján, most alig van már növény, mert az ő kedves bokraikat is elvették tőlük, márpedig nekik jó rejtekhelyekre van szükségük, hogy a macskák, menyétek meg a róák ne találjanak rá a kicsinyeikre még mielőtt felcseperednének.

A szürkegém arra panaszkodott, hogy alig van víz a patakban, olyan nagy a szárazság. A patakpart gazos, elhanyagolt, még a fű is felissza a maradék vizet a vízi élőlények elől. Alig talál halakat errefelé, pedig igen megkedvelte ezt a környéket már évekkkel ezelőtt. Most hogy táplálja a családját, ha mindennap jó messzire kell elrepülnie innen, ha gondoskodni akar a fiairól?

A gerlék is panaszosan búgtak. Egyáltalán, úgy átragadt másokra is ez a lehangoltság, hogy már-már csak a keserveiket sorolták.

A játékos kedvű énekes rigó megelégette a nagy panaszkodást. Középre szállott, az egyik fatörzsre telepedett, jól kihúzta magát és megszidta a társait:

-Nem szégyellitek magatokat, hogy ennyit siránkoztok? Hát ezért jöttünk össze, hogy ezzel töltsük az időt? Arra nem is gondoltok, hogy mindenkinek van valami baja, de azért igyekszik megoldani, amit csak lehet? Az emberek terjeszkednek, nekik is kell lakni valahol, de azért még nem kell lemondani mindenről! Télen pedig van, aki etessen bennünket, ne mondjátok, hogy nem gondoskodik rólunk senki!

Lett erre nagy csivogás, csiripelés, csivitelés meg káromlás és rikácsolás. Mindenki egyszerre fújta a magáét. A verébcsalád, amelyik a tölgyfa ágára szorult ki, ezen felbuzdulva maga is

rettenetes ricsajt csapott maga körül. Mind egyszerre csiripelt. Már azt lehetett hinni, hogy soha nem ér véget ez a nagy zsinatolás, amikor a fatörzsre szállott az egyik holló.

Tudjátok, a hollók igen eszes madarak. Még egészen nehéz feladatokat is meg tudnak oldani, túltéve gyakran az embereken is. De ezúttal nem valami feladványt akart megfejteni a holló, hanem fontos javaslatot tett.

-Nekem is az a véleményem, hogy túl sok a zokszó, annál kevesebb az értelmes javaslat. Úgy vélem, hogy nagy szüksége lenne mindenkinek a barátságos, szép énekre, ami felvidítja és jókedvre deríti az erdő minden lakóját. Javaslom, hogy válasszuk meg királyunknak az énekes rigót, aki az imént rátok pirított. Nem azért, mert szidást kaptatok tőle, hanem mert olyan kedves és én még soha nem hallottam zúgolódni semmiért. Folyton csak a gyönyörű énekét hallom, és megvallom, párszor irigyeltem is érte. Nekem csúf hangom van, ezért sokan nem is szeretnek. De ha a rigó uralja az erdőt, minden szebbnek és kedvesebbnek fog látszani, s talán nekünk is jobb ötleteink támadnak, mintha csak folyton morgolódnánk és panaszkodnánk.

Lett erre nagy zaj. Mindenki egyszerre fújta, trillázta a magáét, és ebből a nagy szöözönből alig lehetett egy értelmes szót kivenni. Végül megint a holló kért szót:

-Ha már mindenki megbeszélte mindenkivel mindent, javaslom, hogy szavazzunk a rigó és az erdő ügyében! Már úgymint későre jár, mindenkinek illene fészkére térnie, hogy a családjáról gondoskodjon.

Hát így történt, hogy az énekes rigót megválasztották királynak. Pompás, királyi énekéért és kedves modoráért, amivel mindenkit megnyert, még ha vitás kérdéstről volt is szó.

Ti is ilyen békésen szoktatok rendezni a vitáitokat?

Nem? Pedig jobb volna, ha ebben a madarakat utánoznátok! Ők azóta is boldogan és vidáman élnek a maradék erdőben. Már nem is panaszozzák az emberek meggondolatlan építkezéseit, mert van Valaki, aki nagyon messziről, igen magasról, de figyel minden lépésüket. Ő ültetett sok új kis fácskát, azaz hagyta, hogy a szél mindenhová elveteményezze a magjukat. Abból kikeltek és hamar szárba szökkentek. Később egyre vaskosabb fás szárat növesztettek maguknak. A letarolt patakparton megjelentek a kis juharfák, nyárfák, akácfácskák, tölgyek, szilcsemeték, hogy alig győzöm mind felsorolni a nevüket.

A fülemülék és fenyvescinegék számára pedig teremnek vadrózsabokrok és szederbokrok, amiknek az árnyékába nyugodtan elrejthetik a kicsinyeik számára rakott fészkeiket. És az erdőben minden állat elfér. Néha morgolódnak, civakodnak egymással, de sose tartanak haragot. Ők a szeretet törvénye szerint élnek. Tudjátok, ki adta nekik ezt a parancsot?

Igen, Ő, maga a Teremtő. Neki tartoznak hálával és tisztelettel mind a teremtetett lények.

Erről soha ne feledkezzetek meg!

A CIRMOS BÁNATA

Cirmost rágta a bú. Maga se értette, miért és hogyan kerítette hatalmába ez az érzés, csak rátört és nem hagyta nyugodni.

A télre gondolt. Ki tudja, honnét jutott az eszébe, hiszen tombolt a kánikula. Mindenkinek kilógott a nyelve a melegtől. A nagymama jött át látogatóba, ő próbálta hívogatni, hogy jókedvre derítse, de Cirmos most nem állt kötélnek. Előbb csak kiment, majd újból visszajött Viki szobájába, de inkább csak ténfergett. A küszöb elé feküdt, háttal mindenkinek, de azért ő figyelt.

Látta, hogy a nagymama ölbe veszi Vikit, babusgatja, énekel neki, hintáztatja, tornáztatja kicsit, amit Viki nagyon szeret. Már integet a karjával, ha megérkezik az ómama, és jelzi, hogy részéről kezdődhet a szokásos foglalkozás. Nagymamát se kell sokat biztatni. Szívesen énekel és vezényli a babatornát, amit Viki áhítatos figyelemmel kísér. Formálja a száját, igyekszik ellesni a szavakat, ami egyelőre nem sikerül, hiszen csak öthónapos.

Nagymama olyan, mint egy delfin: mindent meg akar tanítani másoknak, hogy minél okosabbak legyenek. A delfinek is így szokták. Mikor két delfin találkozik, tanítgatják egymást. Mindenre, amit csak tudnak. Talán ezért is van az úgy, hogy a delfineknek hatalmas agyuk van, ami jó sok információ tárolására alkalmas. Ők élnek is a lehetőséggel, talán ettől olyan intelligensek.

Nagymama másokkal is beszélget, amikor Vikit tanítgatja. Jut mindenkire figyelem, és ezt Viki egy idő után megelégteli. Már nemcsak csücsörít a szájával, hanem erősen figyeli is a nagymamát, és egyszer csak megszólal: egy. Olyan halkán és finoman mondja, hogy a szobában senki nem figyel rá. Azaz dehogyis nem. A nagymama egyből „veszi a lapot”, és megint mozgatja, tornáztatja Vikit, ahogy szokták. Ez a kettejük külön varázsnyelve, amit ők ketten kiválóan értenek.

Vikinek finom fogású kezeckéje van. De amikor a nagymama megkéri, hogy fogja erősebben az ujját, akkor tud ő jó erősen is fogni. Ha a nagymama kéri, jó erősen megszorítja a hüvelykujját, vagy amelyiket éppen el tudja kapni a kezeckéjével. Szóval jó móka ez egy kis emberpalántának. Hatalmas sötétkék szemével figyel a világot, csak úgy issza a sok új tanulnivalót.

Cirmos valahová eltűnt a szobából. Biztosan Apa helyére bújt. Egész héten kereste, de nem találta megint. Apa néha eltűnik a Cirmos életéből, és ő nem érti, miért. Pedig Apa csak kiküldetésbe megy olyankor. Most azért felcsillant egy reménysugár a Cirmos előtt! Itt van a nagymama, és Apa ilyenkor szokott előbb vásárolni menni, aztán később hazaviszi a nagymamát. Cirmos tehát felugrik az ablakba, onnan figyel a ház melletti parkolóhelyeket. De Apa autóját nem látja. Hosszasan várakozik, de odalent az utcán nem történik semmi. Sőt Apa helyén most másvalaki parkol.

Cirmos azt se érti, hogy valami másként van. Nemcsak a nagymama jött át, hanem Gábor is, akit kifejezetten nagyon szeret. De most ő ül a nagymama és Viki mellett. A nagymama hívogatja: cicc! cicc! Cirmos nézegeti a helyet, hová is férne el ő. Máskor a vizit végén szokta invitálni a nagymama. Mikor Vikivel foglalkozik, őhózzá nem nyúl, hanem ha Viki átmegy Anyához, mert fürödni készül vagy eszik, akkor már Cirmos is sorra kerülhet. A nagymama ugyanis mindig megmossa a kezét, mielőtt Vikit kézbe veszi. A babák körül mindennek nagyon tisztának kell lennie.

Viki most vacsorázik. Alma-krumpli-keksz a vacsorája, s hozzá sok vizet kér. Már szépen eszik kanálból, ez is nagyon szép tőle. Nem mancsol össze mindent, ahogy sok bébi teszi, hanem engedelmesen fogadja a kisebb-nagyobb adagokat. Szereti a bébiételt.

Cirmos most összeszedi minden bátorságát, és a nagymama invitálására megközelíti a kanapét. De előbb óvatosan a túlsó oldalra megy, onnan ugrik át a nagymama mellé. Egészen pontosan a nagymama és Gábor közé. Egy darabig figyel, felülhetne-e a nagymama ölébe, de úgy dönt, hogy inkább melléfekszik és hozzásimul. Ezzel is kifejezheti a ragaszkodását.

A nagymama ezt nagyra értékeli. Simogatni kezdi a Cirmos nyakát, hátát, és a cica csak odatartja neki, hogy folytassa. Közben Gábor is csatlakozik a macskadédelgetéshez. Ő a hátát simogatja, a nagymama ekkor a Cirmos nyakát és feje tetejét dédelgeti. Ez így megy egy darabig. Közben mindenki megállapítja, milyen szép, ápolt a Cirmos bundája. Ő nem teljesen cirmos, hanem szép fehér mellénye és zoknija van, és az álla, pofácskája alja hófehér. A hátán vörös foltok és sötét tigriscsíkok vannak. Szóval csinos egy állat.

Cirmos egyszer csak felkapja a fejét, felpattan, nagyot fúj a nagymama felé. Ezzel szokta jelezni, ha elege van valaki bizalmaskodásából. Úgy néz, mint egy szfinx, a szeme izzik, de nem sokáig tart ez az állapot. A nagymama megértette, de nem haragszik érte. A macskák nem tudnak beszélni, de eléggé érthetően közlik, mit akarnak. Ő most azt elégelte meg, hogy a nagymama a feje tetejét is simogatta, az pedig Apa privilégiuma. Azt csak neki szabad, különösen most, hogy őutána búsul a Cirmos. Ettől lett egy pillanatra ideges.

Ahogy Gábor mellett termett, egy pillanat alatt már le is ugrott a kanapéről, is kivágtázott a szobából. Aztán, mivel senki se hívta vissza, egy idő után lehiggad és visszaoldaloz Viki, vagyis Viktória szobájába.

Nagymama és Gábor menni készülnek. Már indulnak is, amitől Vikinek is nagyra kerekedik a szeme. Hogy-hogy ilyen korán? Nem tudhatja, hogy a nagymama ezt ígérte Gábornak. És egyébként se akar túl sokáig időzni, mert már késő este van. Sötét még nincsen, mert nyáron későn megy le a nap. Most is még csak szürkül. A hőség kezd enyhülni.

Az előszobában ott várakozik Cirmos. Az ajtó mögé húzódik, ott nincs senkinek se láb alatt, viszont nagyon udvarias, hogy ő is kikíséri a vendégeket. Vagyis a családtagokat. Nagymama vigasztalóan odasúgja neki:

-Ne búsulj, Cirmoska! Holnap ilyenkor már itthon lesz a gazdád.

Cirmos ezt is érti. Azt ugyan nem tudja, mi az a holnap, de a lényegét igen. Hogy ma még ne várja haza Apát.

Viki csodálkozva néz a nagymama után. Most nem ő fogja fürdetni, ahogy máskor szokták.

-Majd legközelebb megfürdetlek, ha te is akarsz – súgja oda neki a nagymama.

Aztán megpuszilgatja az izmos kis karját, lábacsáját, meg persze a feje tetejét. Nagymama a homlokát szokta megpuszilni Vikinek búcsúzóul.

Cirmos visszavonul. Előbb Apa íróasztalához, ahol neki kellemes sugárzónát érzékel. Mások ezt ártalmasnak érzik, de a cicák éppen ezt szeretik. Ebből tudnak olyan kellemesen feltöltekezni. Olyan ez nekik, mint az embereknek a fürdés.

De most még ennek ellenére is bánatosnak érzi magát. Hiányérzete van.

Mikor a nagymama azt a „holnapot” emlegette, Cirmos még nem értette, miről beszél. De most, hogy elmentek, ő és Gábor, arra gondolt, hogy mégis van valami biztató a nagymama szavaiban. Hogy Apa mégse marad már el sokáig. A tél meg már eszébe se jutott, pedig előbb azért gondolt rá, mert olyan szórakoztató és mulatságos volt, ahogy szállingóztak a nagy fehér hópelyhek a levegőben. Ő akkor is ült az ablakban és fentről figyelte a hófehér játékot a szürkébe borult utcán.

Másnap este hazajött Apa. Fáradt volt, de kezelésbe vette a Cirmos fejét. Cirmos engedelmesen elnyúlt és boldogan tűrte a cirógatást. Pedig előbb sokat kellett várnia, hogy ő is sorra kerüljön. Anya és Viki megelőzték.

De az a fontos, hogy most már nem kell annyit várni rá. Minden este meg fog jönni, és ő osztja ki a kedvenc vacsoráját meg a tiszta, hideg vizet. Nos, hát eddig tartott egy Cirmos bánata.

OLVASNI JÓ

A nagyszülők korholták a gyerekeiket. Felnőttek már, de néha érdemes rájuk szólni, hátha lehet még segíteni azokon a bajokon, amelyek Péter papa és Margit mama szerint erősen kártékonyak, és az unokák életét is megmérgezik.

Sejthetitek, hogy a kütyüzésről volt szó.

Hát persze. Az öregek nem szeretik, amikor beszélgetés közben hirtelen másra kezdenek figyelni a gyerekek. Mármost az unokák. Igaz, megesik ez Apuval és Anyuval is, és az igazsághoz hozzátartozik, hogy sok mai családban ez a helyzet. Hogy beszélgetés helyett gombokat nyomkodnak. Néha az egész család. Csak ülnek egymás mellett, és senki nem figyel a másokra. Azazhogy valaki másra figyelnek, aki nincs is ott.

No, hát ez egy macskával vagy egy kutyával nem eshetne meg. De még egy csekély értelmű tengerimalaccal sem.

Tudjátok, amikor egy állathoz közeledünk, az viszonzza a tekintetünket. Néha még szebben is néz ránk, mint mi őrá. A kecskék például rettentően kíváncsi természetű állatok. Odagyülekeznek a kerítés közelébe és figyelnek mindent. A szemükből az értelem fénye sugárzik, és még csak véletlenül se fanyalognak a látogatókra. Ők örülnek minden embernek, aki kedvesen közeledik hozzájuk. Hagyják megsimogatni magukat, és a nekik felkínált ételmet is elfogadják. Már ha kecskének való dolog az.

Még nagyon sok állat van, amelyikkel könnyű barátságot kötni. De egy dolgot mindig szem előtt kell tartani. Nem szabad tolakodni. Nem szabad mások idegeire menni. Csak az a barátság érvényes, amelyik kölcsönös. S ha már közeledtél hozzájuk, akkor illik odafigyelni is rájuk. Olyankor nem kapjuk elő a kütyüt, még ha hangoskodik, akkor sem. Ha elfordul a figyelmünk az állatokról, őket se fogjuk érdekelni. Mennek dolgukra, te pedig megfosztottad magadat egy értékes barátságtól.

Csúnya, hűvös vasárnap volt. Nem lehetett menni sehová, mert hideg eső esett, odakint minden csupa sár volt. Az unokák Nagyapóéknál voltak, és túl voltak az ebéden. Tomi már indult a tévé felé, hogy bekapcsolja, de Nagyapó megállította:

-Hohó, állj csak meg, fiacskám! Ma rendhagyó vasárnapotok lesz. Egészen más a program.

-Mi az? – villanyozódott fel a hangulat. – Csak nem megyünk el valahová?

-Hát azt nem mondtam – hűtötte le a kedélyeket Nagyapó. – Várjatok egy kicsit, amíg Nagymama befejezi a munkáját a konyhában! Azt ígértem neki, hogy ma ő is velünk tarthat egy olyan kiruccanásra, amilyenben odahaza bizonyára nem sok részletek van.

-Áruld már el, mi az! – kiabáltak a gyerekek. – Meghalunk a kíváncsiságtól, te meg csak ígérgetsz, hogy kiruccanunk valahová, de a lényegét nem mondod meg!

Akkor már megérkezett Nagyanyó is, hogy véget vessen a nagy hangzavarnak.

--Elárulnátok, hogy miért zajongtok ennyire? – kérdezte, és összevonta a szemöldökét.

Nagyapó kedvesen maga mellé ültette a kanapéra, és elővett egy díszes régi könyvet.

-Emlékszel még? – fogta meg a Nagymama kezét.

-Hát persze, hogy emlékszem – mosolyodott el Nagyanyó. – Ezt a könyvet tőled kaptam a születésnapomra. De sokat olvastuk együtt!

-Ti együtt is szoktatok olvasni? – kérdezte Klárcsi, aki általában nem értette, hogy szerethet valaki olvasni.

-Igen, még mindig szoktunk – bólogatott Nagyapó. – Úgy, ahogy fiatalkorunkban, amikor még csak udvaroltam nagymamátoknak. De úgy látom, nektek is meg kell tanítanunk ezt a szórakozást, mert még nem ismeritek. Előbb azonban meg kell ígérnetek valamit.

-Mi az? Mi az? – hangoskodtak ismét a gyerekek.

-Hogy végig jól figyeltek, és nem rosszkodtok, meg nem kütyüztök.

-Jó, jó, megígérjük – ígérték könnyelműen a gyerekek.

-Na, hát akkor adjátok csak ide az okoskodó eszközeiteket! – dörrent rájuk Nagyapó.

Mit volt mit tenni, a gyerekek átnyújtották az egyébként igen féltett darabokat, amelyek már-már afféle barát-pótlékok voltak a számukra. Nagyapó felkelt, kiment a szobából és valahová elzárta őket. Mikor visszajött, huncut mosoly ült az arcán.

-Hát akkor kezdődjön az utazás! – rikkantott nagyot Nagyapó.

Kinyitotta a szép könyvet, amelynek még a borítója is szépen, gondosan készített munka volt. Belül sok színes kép nyitott meg előttük egy új világot. Nagyapó egy darabig felolvasott belőle. Utána Nagyanyóra került a sor. Most ő folytatta a felolvasást. Mindketten magyarázatokat is fűztek a „meséhez”. Olyankor megálltak, magukhoz ölelték az unokákat, és a szemükbe nézve folytatták a gyerekek tanítgatását, akik rácsodálkoztak a Nagymamira és Nagypapira.

Ők ugyanis meséltek a saját gyerekkorukról is.

Nahát! Ki gondolta volna, hogy a derék, magas Nagyapó meg a kedves, molett Nagyanyó, akiknek már olyan régóta ősz a haja, hogy senki nem gondolt volna rá, egykor ők is voltak apróságok. Aztán kamaszok és ifjak is. Az egyikük szőke, a másik barna.

És most Magyarország élővilágáról meséltek nekik, ami roppant érdekes volt. Nemcsak a könyv betűit adták vissza, ami minden olvasni tudó embernek könnyű, hanem régi túrákról, országjárásról is szó esett. A gyerekeket magával ragadta a sok élmény, ami ebben a szürke, esős délutáni lehangoltságban úgy hatott, mintha kisütött volna a nap. Senki nem figyelt az egyhangúan kopogó esőre, sem a borult égre, csak a nagyszülők meséje uralkodott a lakásban meg a gyerekek csillogó szemében.

Nagymama Tomit és Klárcsit is megkérte időnként, hogy egy-egy részt olvassanak fel. Ők meglepődtek előbb, de amikor Nagyanyó megkérdezte, „Nocsak, az iskolában nem tanítottak meg olvasni benneteket?“, nem akartak leszerepelni előtte, hát gyorsan folytatták onnan, ahol Nagyanyó abbahagyta.

Már késő délután volt. Villanyt kellett gyújtani, hogy jobban lássanak. A történet olyan érdekes volt, hogy mindenki folytatni akarta. Ám ekkor valaki nagyon nyomta az ajtócsengőt. Türelmetlenül, akár a filmekben szokták.

Nagyapó kiment megnézni, ki az. Aztán az arcán rejtelmes mosollyal tért vissza. Utána Apa és Anya, az arcukon ideges kifejezéssel.

-Hát ti meg miért nem veszitek fel a telefonotokat? – ripakodott rá Anya a gyerekekre.

-Nem hallottuk, hogy csörgött volna – válaszolta Klárcsi.

Tomi is bólogatott, hogy így volt.

-No, csak gyertek, üljetek le! – invitálta őket barátságosan Nagyanyó.

De Anya azonnal látni akarta az okos készülékeket. Gyorsan ellenőrizni kell, mi a baj velük.

-Csak nyugi, nyugi! – szólt Nagyapó. – Mesedélután tartottunk, és nem hiányzott, hogy folyton máshová figyeljenek a gyerkőcök. Nincs a kütyüknek semmi baja. Egyedüli baj az, hogy már nem tudtok élni ezek nélkül ti se – dorgálta a lányát. – Amikor veletek foglalkoztunk kiskorotokban, mi talán folyton másfelé figyeltünk, vagy mindig rátok?

-Na jó, de akkor is. Úgy ránk ijesztettél ezzel az újfajta módszerrel, Apuska! – reklamált a lánya. – Már azt hittük, valami bajuk esett a gyerekeknek, hogy egyikük se reagált az sms-ekre sem. És már indulnunk kell, mert elígértünk a barátainkhoz.

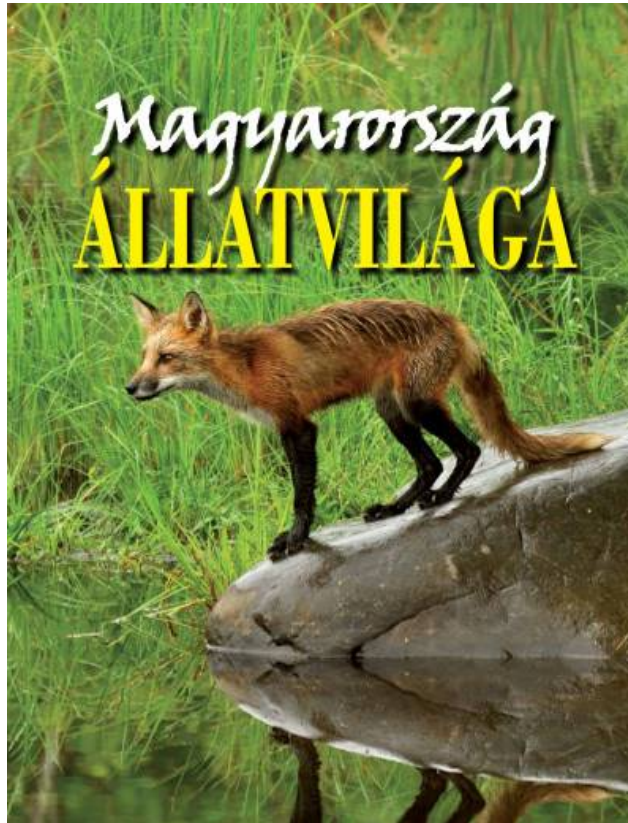
-A gyerekek is veletek mennek? – kérdezte Nagyapó. – Ilyenkor este? Nem lesz az késő nekik? Ha most még látogatóba mennek, hogy kelnek fel holnap reggel? Fáradtan mennek az iskolába?

-Ugyan, Apa! – duzzogott Anya. – Nem olyan kicsik már, kibírják.

-Tudjátok, mit? – lépett közbe a Nagyanyó, mielőtt még élesebbre váltott volna a vita. – Hagyjátok itt őket nálunk, és reggel értük jöhetnek. A táskájuk, gondolom, be van már készítve. Most még olvasunk egy kicsit, aztán vacsora, fürdés, fekvés. Még időben, hogy mindenki ki tudja aludni magát.

A szülők összenéztek. Egyszerre buggyant ki belőlük a kérdés:

-Ti itt együtt olvastatok?

-Igen. Mi van ebben olyan különös? – felelte Nagyapó.

-Hát csak annyi, hogy otthon nem szoktak.

-Talán, mert tőletek se látják, hogy könyvet vennétek a kezetekbe. Mindig csak a kütyüzés – jegyezte meg Nagyapó.

-De mi most már tudjuk, hogy olvasni jó! – kiáltották a gyerkőcök. – Nem is tudjátok, hogy milyen érdekes! Nagyanyó és Nagyapó éppen most tanítottak meg rá bennünket!

Akármilyen furcsán is hangzik, a szülők ettől az érvtől meghátráltak. Szedelőzködni kezdtek. Mindenki kikísérte őket az ajtóig. A helyzet szokatlan volt, de mit lehet tenni? Az öregek bölcsebbek, nekik pedig nem lesz túl nagy kerülő errefelé jönni reggel a gyerekekért.

Igaz, rendszert nem csinálnak belőle. A kütyük pedig legyenek ott a gyerekek kabátjának a zsebében, hagyták meg indulás előtt. Nehogy az iskola után se lehessen elérni őket.

Hát így állunk ezekkel a csodaeszközökkel, amelyek nélkül a mai világ, mintha működni se volna képes. Pedig hát régen is működött. A könyvek világa akkor természetes volt minden értelmes ember számára.

Tomi és Klárcsi máskor is szívesen töltötték a vasárnap délutánjaikat a nagyszüleikkel. De nemcsak a vasárnap délutánokat. Az ő öreg Nagypapájuknak és Nagymamájuknak voltak a legszebb és legérdekesebb könyvei a világon. És hogy tudtak mesélni! Séta közben és kirándulás közben is.

Az unokák szinte észre se vették, hogyan tanulták el tőlük a meséket meg a szép magyar beszédet...

Remélem, ti is ki tudjátok fejezni magatokat szép, kerek mondatokkal! Ugye, nem gondoljátok, hogy elég, ha mindent lerövidítetek vagy sms- nyelven összecsaptok?

Hát úgy is legyen, különben nem leszek jóban velem!

DELFINÉK HÁTÁN

Egy delfincsapat úszott a tengerben valahol Itália partjai közelében. Derűs, szép idő volt, minden játékra invitálta őket. Ők akkor is szeretnek játszani, ha már felnőtté váltak. Ebben a családban pedig, amelyhez ők tartoztak, együtt úszott és játszadozott apraja-nagyja. A kicsik követték édesanyjuk mozgását, legfeljebb ők még nem voltak annyira ügyesek, mint a nagyok.

Nem is hinnétek, mennyi kecsesség van egy delfin mozgásában! Hát még ha csapatostul úsznak! Van úgy, hogy magasra kiugranak a vízből, majd hatalmas csobbanással esnek vissza, hogy aztán újból a felszínre és onnan a magasba vessék magukat. Csak úgy örvénylik és tajtékzik körülöttük a víz. A kékség tetején jókora fehér hab díszlik, amit az emberek szívesen néznek el. Már ha van rá alkalmuk. Mert delfint nem mindenki lát élőben a természetes közegében.

Ahhoz általában a nyílt tengerre kell kimenni csónakkal vagy hajóval. De akkor sincs mindenkinek szerencséje. A delfinek ugyanis nem az emberek közlekedéséhez igazítják a sajátjukat, hanem a halrajok érkezéséhez.

Ők halakkal táplálkoznak, ezért fontos, hogy mindig kitudják, merről érkeznek a reggelijük vagy a vacsorájuk. S ha már jóllaktak, akkor marad idejük játszózni meg egymást tanítani. Különösen a kicsiket. Ezeket delfinborjaknak nevezik a tudósok.

A kicsik különösen szeretnek játszani. Minden gyerek lételeme a játék, akár embergyerekről van szó, akár kiskutyákról. Ha delfinekről, akkor meg különösen. Ugye, ti is szerettek játszani?

Ez a delfincsapat nem a nyílt tenger felé vette az útját. Egyenesen a partok felé igyekeztek, igaz, tisztos távolságra, de mégis. Valami odavonzotta őket. Egy motorcsónak közeledett feléjük, onnan érkezett a hívás.

Nem volt semmi baj, csak aznap a bűvárokkal utazott egy lány is, aki nagyon szeretett volna delfineket látni. A fiúk csak lehurrogták, hogy ugyan már, hová gondol, nem úgy van az, meg effélével próbálták „lelombozni” a leányzót. Ő viszont nem hagyta magát. Többet nem mondta ki a kívánságát, de magában nagyon erősen arra gondolt, milyen nagyszerű volna, ha csak távolról is, de láthatná őket.

Vannak emberek, akik telepatikus úton tudnak kapcsolatot létesíteni másokkal. Tudjátok, mi az a telepátia?

Gondolatátvitel. Amikor nem hanghullámok indulnak el a vágyott irányba, hanem agyhullámok, azaz gondolatok. A szavak nélküli társalgást vagy kommunikációt nevezzük telepátiának.

Nemcsak az emberek képesek erre. Ó, dehogyis! A delfineknek sokkal nagyobb gyakorlata van ebben. Tudjátok, miért? Mert ők gyakran óriási távolságokra eltávolodnak egymástól, amikor halrajok után kutatnak. Aztán, amikor megvan a helyes irány, igyekeznek értesíteni

róla a családjukat. Küldenek kedves csipogó hangokat, de ha nagy a távolság közöttük, akkor agyhullámokat bocsátanak ki, amit aztán a többiek vesznek és utánuk erednek.

De most nem volt erre szükség, hiszen az egész család együtt mulatott és mókázott a tengeren. Nem valamelyik családtag után indultak el, hanem annak a fiatal lánynak a hívására, aki annyira vágyott rá, hogy találkozhasson velük.

És láss csodát! A delfincsapat egyenesen afelé a csónak felé kezdett el úszni, ahonnan az a lány hívogatta őket. Bizonyára nagyon szépen kérte őket, hogy mutassák meg magukat, mert a gyönyörű, barátságos állatok egyenesen felé tartottak. Elég óvatosan közeledtek, a hátuszonyuk épphogy kilátszott a vízből. Amint ezt a lány megpillantotta, hangosan felkiáltott:

-A delfinek! A delfinek!

Az olasz búvárfiúk, akik már régóta jártak a tengerre, vele egyidőben ordítani kezdtek:

-Cápa! Cápa!

Volt aztán nagy blama! A delfinek egyenesen a csónakhoz úsztak és követni kezdték. Teljesítették Kati egyetlen tengeri kívánságát. Fel-felugráltak és benéztek a csónakba, ki volt az az ember, aki tudja és érti az ő hangtalan beszédüket. A bébidelfin az anyukája mozgását követve szintén kiugrált a tengerből, és ő is felnézett Katira. Az édesanyja kecsesen ívelt mozgását, hajladozását még nem tudta utánózni, mert az ő teste rövidebb volt és nem tudta úgy behajlítani, mint a nagyok. De mindenesetre elbűvölő volt. Olyan közel úsztak a csónakhoz, hogy meg lehetett volna érinteni őket. Kati már-már ezen gondolkozott, amikor az olasz fiúk ismét elkövettek egy szarvashibát.

Beugrottak a vízbe, de mivel a delfinekkal ellentétben ők nem jót feltételeztek a csónakjukat körülvevő állatokról, magukkal vitték a szigonypisztolyaikat is, amikkel halakra szoktak vadászni a víz alatt.

Mindez egy pillanat alatt zajlott le, de a delfinek azonnal vették a lapot. Nagyon jól tudják ők, mire való a szigonypisztoly! Ahogy jöttek, éppolyan gyorsan tűntek el a nyílt tenger irányába, Kati legnagyobb bánatára. Ő akár órákig is eljátszozott volna a delfinekkal, ha lehetett volna. Ám az illúzió hirtelen szertefoszlott.

Kati magyar barátja ugratta a visszatérő olasz búvárokat:

-Szépen vagyunk! Kati először jár életében a tengeren, ti meg tapasztalt búvárok vagytok, mégis cápának nézitek a delfineket 😊)))

-Nem lehet tudni – védekeztek az olasz fiúk jócskán megszégyenülten.

-Tudni lehet, csak nem vagytok elég okosak hozzá – zárta le a vitát Péter.

Most már ők is eltávolodtak a partoktól, de a nyílt tengerre nem mentek ki. A sziget egyik fokánál horgonyozták le a csónakot, aztán sorra egymás után ugrottak be a vízbe. Kati magára maradt. Elővette a könyvét, amit magával hozott és olvasni kezdett. Előbb azonban furdóruhára vetkőzött. Kellemes tavaszi idő volt, szélcsendes, a tengeren már nem volt mit nézni, szinte sima volt a tükre és változatlan.

Jó másfél óra telt el így. Közben a fiúk időnként feljöttek a felszínre és halakat hoztak fel. Ezeket a csónak másik végébe dobták, majd visszafordultak. Az egyik olasz fiú tovább is akart időzni, de még mindig savanyú volt a kedve. Kati nem találta egyáltalán szórakoztatónak, nem foglalkozott vele. Természetesnek vette, hogy a búvárok mennek a dolgukra. Egy idő után azonban túl sokáig tartott a csend. Egyik fiú se tért vissza, ami nem volt baj, de a csónak furcsán ringatózott, és a part mintha lassan haladt volna mellette. Az olvasás, ami legkedvesebb foglalkozása volt Katinak, lekötötte, és csak később lett figyelmes egy másik motorcsónak közeledésére. Minden bűvár benne ült, köztük Péter is, aki nagyon aggódott Katiért.

A csónak vasmacskája ugyanis kiakadt a tengerfenékről, ahová rögzítették, mintha a víz mosta volna ki a helyéből. A csónak ezért lassan, akadozva araszolt hazafelé, akár egy jól idomított igásállat. A fiúk átszálltak a másik csónakból, amit voltaképpen lestopoltak azon a környéken, ahol búvárkodtak, és mindenki nagyon izgatott volt. Egyedül Kati őrizte meg a hidegvérét.

-Nem féltél? – kérdezte Péter.

-Nem, hiszen észre se vettem, hogy elszabadult a csónak – válaszolta Kati.

-Pedig kifelé is sodródhattál volna, a nyílt tenger felé! – aggodalmaskodott Péter. Onnan aztán nagyon messzire elvihette volna a csónakot a víz! Tudod, mekkora veszélyben voltál?!

Aznap, és később se beszéltek többet a történekről. Kati meg sem említette Péternek, hogy Bruno egyszer nagyon gyanúsán viselkedett. Arra tippelt, hogy ő lazíthatta ki a vasmacskát,

talán, hogy rájesszen. Ehelyett a barátaira hozta rá a frászt. Ha nem jár arra másik csónak, elég sokáig tartott volna, hogy hazaússzanak.

Ugye, ti nem tennétek ilyet?

Nem is illik. Amikor az emberek szokatlan helyzetben vannak, mint például Kati és barátai a tengeren, nem szabad gonosz tréfákon törni a fejeteiket! Inkább segíteni kell egymásnak. Összefogni, ahogy a delfinek teszik.

Akik egymás ellen igyekeznek élni, azok mindig sokat vesztenek. Ha mást nem, rájuk bátran hagyatkozó, jó barátokat. Ha elvész a bizalom, nincs többé barátság. Pedig az nagyon fontos.

CSURI ÉS CSERI

Két kisveréb ült az ágon. Igen kicsik voltak és még eléggé ügyetlenek. Nemrégén ugráltak ki a fészekből, ahonnan az anyukájuk parancsolta ki őket, és ugrabugráltak meg hangosan csiripeltek, követelve az újabb ennivalót a szüleiktől.

Csuri és Cseri – ez volt a nevük. Könnyű volt elcsiripelni, és a sok cserregő hang jó messzire elhallatszott. Ha elcsatangoltak volna, akkor is meghallják az anyukájuk hívását. A sok csörömpölő 'cs' meg a pörgő 'r'-ek magukra vonják mindenki figyelmét. Sajnos, azokét is, akikét nem kellene. Van úgy, hogy macska settenkedik a fa alatt, hátha leesik a számára egy-egy finomabb falat. Mondjuk, egy óvatlan kisveréb.

De Csurival és Cserivel nem volt szerencséje se neki, se a nagy kópé mátyásmadaraknak. Tudjátok, ők is megdézsmálják a mások fészket, ha hozzáférnek. Így hát cserregtek,

csiripeltek naphosszat a kis testvérek, és a nekik beszerzett eleséget mind befalták. Különösen Csuri. Neki mindig borzas volt a feje teteje.

Akárhányszor megigazította az anyukája a frizuráját, nem sokáig tartott nála a rend. Elég volt egy csippentés, egy szellőfuvallat, és Csuri máris tépetten nézett ki. Akárha verekedett volna valakivel. Pedig jól megvolt a testvéreivel, azok nemigen bántották, mert a szülei korholták amúgy is eleget:

-Tanulj meg tollázkodni, fiacskám! A rendezett tollazat fél egészség. Aki nem tisztálkodik, azt előbb-utóbb ellepik a bolhák, tetvek, és akkor rossz lesz az egész családnak. Mindenkire átmásznak, veled meg senki nem akar majd egy társaságban lenni.

De Csuri elég lassan tanulta meg a verébregulát. Ha lehetett, ráhagyatkozott az anyukájára, aki gyöngéd kopogtatással meg fejcirógatással adta tudtára, hogy akkor is szereti, ha ilyen ügyefogyottnak mutatja magát.

Tudjátok, hogy nem is volt Csuri olyan ügyefogyott?

Azt csak mások feltételezték róla. Igaz, nem mindenki, mert a tapasztalt öreg szomszéd verébmamák már tudták régen, hogy Csurinak nagyon is jól vág az esze. Ha egy mentőötletre volt szükség, nála mindig akadt legalább egy-kettő. Ha másoknak kellett segíteni, ő rögtön ott termett, és csak úgy vágott a csőre. Már kiskorában is élelmes volt, de nem önző. Sőt kimondottan szeretett segíteni másokon.

Most is ott üldögéltek az ágon Cseri testvérkéjével, és jó is volt, hogy ő ott volt, mert Cseri majdnem leesett, miközben báméskodott. Éppen a Laura néni ablakán nézett befelé, amikor hirtelen megbillent, és Csurinak össze kellett szednie minden erejét, hogy elkapja, máskülönben mindketten lebucskázhattak volna.

Alattuk meg éppen ott settenkedett egy nagy kandúr, amelyiknek újabban az volt a szokása, hogy a Laura néni ablaka alatt húzta meg magát, hogy aztán a legváratlanabb pillanatban rohamot intézzen valamelyik kismadár ellen.

-Nem tudsz vigyázni? – förmedt rá Csurri, aki maga is megijedt. – Tudod, mit kaptam volna ezért Anyukától? Nem győzők eleget vigyázni rád, olyan szertelen vagy! Sose vigyázol magadra!

-Jól van, ne kiabálj már annyit! – felelt vissza Cseri. – Nem láttad, mennyi finomságot készített ma Laura néni? Biztosan hagy nekünk is pár morzsát, ha elég szépen kérjük.

-Milyen finomságot? – csapott le az ötletre Csurri. – Csak nem valami jó ízes süteményt?

-De igen, azt is – vágta rá gyorsan Cseri. – Egész nap sürgött-forgott a konyhán. Biztosan az unokáit várja.

-Miből gondolod? – kíváncsiskodott Csurri.

-Hát abból, hogy olyan jó a kedve. Biztosan nem nekünk süt-főz, hanem vendégeket vár. Még ennyit se tudsz? – csipkedte meg jókedvűen a testvérkáját Cseri.

-Te csak ne cserregj annyit! – torkolta le Csurri. – Épp az előbb mentettelek meg a leeséstől meg a macskától, most meg már olyan nagy csőrrel fújod a magadét!

Nem sokáig tudták folytatni a civakodást.

Hamarosan megjelent Laura néni, és kinyitotta a konyhaablakot.

-Phú, micsoda hőség van idebent! – szólt és a felfogott kötényével legyezgetni kezdte az arcát.

Ekkor fedezte fel a két kis verebet a cédrus ágán, amely nem messzire állott Laura néni konyhája ablakától. Bizony, ő is elkezdte méregetni a távolságot a fa és az ablakpárkány között. De az túl nagy volt két ilyen kezdő kis verebecskének.

Váratlanul megfordult, majd valamit tett-vett a konyhában. Odabentről csábos illatok terjengtek, hogy a két kismadár majd elepedt a nagy kívánságtól. Aztán eltűnt a konyhaajtón keresztül.

Váratlanul kinyílt a szomszéd szoba ablaka, amely közelebb volt a cédrushoz. A fa ágai egészen a párkányig értek, csak át kellett ugrálni hozzá. Laura néni kis tálcán hozott valamit. De micsoda finom illata volt!

-Gyere, menjünk közelebb! – bökte oldalba a szárnyával Csurri a testvérkéjét.

-Igen, de félek, hogy megint megbillenek! – csipogott panaszosan Cseri.

-Csak ne ijedezz! Gyere óvatosan utánam, nem lesz semmi baj!

Úgy is lett. A két kis kíváncsi veréb óvatosan ugrándozott egyre közelebb a szobaablakhoz, ahol Laura néni otthagya nekik a finomságot. Aztán volt nagy lakomázás! Mennyi finom morzsa, épp a kisverebek csőréhez méretezve!

-Na, látod, mit kell annyit ijedezni? – szólalt meg Cseri.

De Csurinak már nem volt ideje válaszolni erre a szemtelenségre, mert ott termett az anyukájuk, és mindkettejüket jól lehordta, amiért túl messzire merészkedtek attól az ágtól, ahová odaparancsolta őket, mielőtt elment. Ki is osztotta nekik a magocskákat meg pár apró bogarat, amiket hozott és akkor vette észre, hogy neki is hagytak pár morzsát a torkos fiacskái.

-Szóval ezért jöttetek közelebb a párkányhoz? – korholta őket még egy darabig. – Máskor azért várjatok meg engem is, hogy vigyázhassak rátok! Na, most már menjete vissza a szokott ágra, ahol senki nem zavar benneteket!

A két kis borzas nagy óvatosan visszaugrándozott a szélesebb cédruságra, ahol valóban biztonságosabb volt várakozni.

Ugye, ti is hallgattok az anyukátokra?

Ha nem, ne is kerüljete a szemem elé! És a papátokról se feledkezsetek meg!

DOBOZLAKÓK

Zsófikának volt egy dobozkája. Nem volt nagy, de kicsi se volt, csak éppen akkora, amiben egy csöpp leánykának minden titkos gondolata elfért.

Talán nem hiszitek, hogy már egészen kiskorában is lehetnek titkai egy kislánynak? De hiszen ő már aprócska korában is kész nő. Tud olyan kedvesen mosolyogni, hogy minden férfit, és persze kisiút meghódít vele. Tud szépen kérni, megköszönni és pukedlizni is, ahogyan azt régen minden kisleánytól elvárták. Szóval ne becsüljétek alá Zsófi tudományát!

A dobozka titkos helyen volt elrejtve. Ne is kérdezzétek, hol, mert úgyse mondhatom meg! Titkokhoz mindenkinek joga van. Nektek is, nekem is, meg mindenkinek a világon.

De arról talán beszélhetek, hogy mi minden rejtőzködött annak a dobozkanak a mélyén. Talán... ha szépen megkértek.

Tudtam, hogy nagyon kíváncsiak lesztek rá! Hát kukkantsunk be a kis kazetta legmélyére!

Benne voltak Zsófi szép emlékei. A számukat meg nem tudja mondani emberfia, mert azt talán még Zsófi se igazán tudja. Csak annyit tart fontosnak, hogy ezek az emlékek vele maradnak. Nemcsak azért, mert a dobozka mélyén jó helyen vannak, hanem mert az ő szépséges kisgyermekkorának emlékei azok.

Voltak benne apró bánatmorzsák is, amiket mégse akart kitakarítani onnan a furfangos kisleány. Kellenek azok is, nehogy még elbízsa magát. Nehogy azt higgye, hogy neki csak szép dolgai lehetnek! Fityiszt! A kisleányok is szoktak csínyeket elkövetni, csak aztán jól elrejtik őket mások elől, nehogy szidást kapjanak érte! Titokban megsiratják őket néha, de aztán igyekeznek elfelejteni vagy a dobozka mélyére rejtteni.

Voltak a dobozkaiban színes szalagok, hajcsatok, üveggolyók és megkopott játékbabák is. Kisebbségek-nagyobbak, szépek és mások számára talán csúfak vagy közömbösek. Tudjátok, nem mindenkinek tetszenek ugyanazok a dolgok.

Vannak persze, akik mindenben a divatot követik, saját ízlésük mintha nem is lenne. De Zsófia nem ilyen volt. Ő mindig tudta, mit akar. A meglepetésnek szánt ruhákat nem mindig szerette. Azok a mások ízlése szerint valók voltak, nem pedig az ő elképzelését tükrözték.

Mert Zsófia igazi egyéniség volt. Már kiskorában is határozottan eltért kortársaitól. Tudott nagyon komoly lenni, máskor meg jókat bolondozott, nevetgélt a kis társnőivel. Nem mindnyájan voltak a barátnői, mégis jól kijött velük. Nos, hát az ő emlékük is ott lappangott valahol, de nem mindig jöttek elő. Csak ha Zsófia úgy akarta. Ha hívta őket.

Sokuknak már csak az emléke volt meg, mert messzire sodorta őket egymástól az élet.

Egy nagyon kedves kisiú fényképe is ott lapult valahol. Meg egy gyerekgyűrű, amit a Nagymamától kapott. Nem volt szabad mindig hordania, csak valami ünnepélyes alkalomra. Most még jó volt az ujjacskájára, de ki tudja, mi lesz később?

Ki lehetett az a kisiú, kérded, már hallom is. Nem fontos. Neked nem fontos, ki ő, hiszen soha nem láttad, nem ismerhetted. Ő csak Zsófia kis barátja volt, aki úgy tűnt el hirtelen Zsófia életéből, akárha szárnyas kis tündérfiú lett volna. Tegnap még találkoztak, de a következő napon valamelyiküknek el kellett utaznia valahová nagyon messzire.

Valahogy úgy, ahogyan a nagymamák és nagypapák kelnek útra egyszer váratlanul. Utána a kis unokák hiába kérdeznek róluk, keresik őket, mert többet nem jöhetnek el. Egy darabig szabad szomorkodni utánuk, majd az emlék lassan elhomályosul. De a Zsófia varázsdobozza elő tudja varázsolni őket bármikor.

Bármikor, ha szükség van rájuk. Amikor jó lenne megfogni a kezüket, de már csak gondolatban lehet. Ők akkor is tudnak súgni, segíteni, vigasztalni. Nem is hinnéd, mennyire!

Ha jobban a mélyére nézel ennek a kis doboznak, megpillanthatod benne Zsófia varázstükrét is. Fésű is tartozik hozzá. Ugyanolyan minta díszíti őket, s körülöttük hajcsatok, gumik, ráfok, mindenféle fejdísz. Hát persze, hogy szalagok is vannak, hiszen az imént említettem őket, legfeljebb annyira gyötört a kíváncsiság, hogy nem figyeltél eléggé a szavaimra.

Vannak játékkutyák meg játékcicák is, nem messze a fésűtől és a tükörtől. Egy kiharapott labda is, amit a rendetlenkedő Burkus kapott el egy hirtelen lendülettel. Meg is szidták érte, pedig inkább dicséretet érdemelt volna. Épp akkor fogta el röptében, amikor Zsófi nem figyelt eléggé és a konyhaablak veszélyben volt. A jó kutya mindig jóbarát. Ha nem kéri, akkor is segít kis gazdájának. Akkor éppen a legjobbkor lépett közbe. Még a nagyon takarékos Nagypapa is belátta volna, hogy Burkusnak van igaza, már feltéve, ha látta volna, miben segédkezett Zsófikának. De nem látta, és szegény Burkus többszörös szidást is kapott aznap.

S hogy mi minden rejtett még Zsófi dobozkája mélyén? Hát sok-sok színes képeslap. Mindegyik a legfinomabb ízléssel kiválogatva. Nagymama és Nagypapa egyszer külföldre utaztak hosszabb időre. A Nagypapának volt ott egy munkája. Ő házakat tervezett, és felügyelte az építkezést, amikor arra került a sor. A Nagymaminak meg volt elég ideje, hogy sokat gondoljon Zsófikára, ezért gyakran elsétált egy közeli trafikba vagy postahivatalba, ahol rengeteg szép képeslapot árultak. Ezeket mindig megírta, mit csinált, mit látott, mit olvasott, csak arról nem írt soha, hogy miket vásárolt Zsófi számára.

De bezzeg, amikor hazatértek! Volt nagy örömnep! Babák, játékalatok, színes ceruzák és tollak, rajzfüzetek, mind-mind rendkívül szép külleműek, kerültek elő a zsebekből és díszes dobozokból. A legjobban mégis egy doboz levélpapírnak örült akkor Zsófi, mert olyat azelőtt még nem látott. A finom lapok egy szép dobozban rejtőztek. A doboz tetején rajz, rajta egy város neve. S hogy milyen finom illata volt azoknak a lapoknak! Zsófi rögtön írni is akart minden barátjának, csak hogy akkor döbrent rá, hogy hiszen mindannyian ugyanabban a városban laknak, ahol ő. Furcsállná, ha írna nekik, mikor sokkal egyszerűbb találkozni vagy felhívni egymást.

Manapság már nincsenek is divatban az ilyen levélpapírok, sem a díszdobozos borítékok. Merthogy a Nagymama ajándékához ezek is tartoztak akkor. Nos, az emléküik mégis elér Zsófi dobozkájában. Mint ahogy az a díszes doboz is, amelyiket egyszer a Nagymamával együtt választottak ki Anyának anyák napjára. Fogadjunk, hogy olyan szépet te se láttál soha életedben!

Mindjárt elmondom, hogy milyen volt.

És azt is, hogy mi rejtőzött benne.

Mert bizony az is egy titok-doboz volt. Titok-doboz egy titkos szoba mélyén, ahová Zsófikának se volt szabad akármikor bekukkantania.

Anyuka ugyanis műfordító volt. Olyan szép meséket fordított idegen nyelvekről a gyerekek számára, hogy Zsófikának is elállt a szava tőle. Amikor Anyuka dolgozott, nem volt szabad zavarni őt. Nehogy elveszítse azt a bizonyos fonalat, amire mindig szüksége volt a munkájához. Ahhoz a munkához, ami nem is igazán munka volt, hanem művészet.

Tudjátok, mi az a művészet?

Hát persze, hiszen minden gyerek egy született művész. Addig, amíg el nem felejt a hozzá szükséges tudását. Bizony, van ilyen. Sok gyerek, de még több felnőtt sincsen tisztában azzal, ha ért és beszél egy nyelvet, amelyen csak az angyalok és a művészek beszélnek.

Jól mondjátok: a zene is művészet, meg a festészet, szobrászat, az irodalom is. Rengetegféle művészet van ma már, csak győzzük megismerni őket!

De ne elmélkedjünk most erről!

Inkább kukucskáljatok be Zsófia emlékei közé!

Amit itt láttok, az Zsófia anyukájának az ajándékdoboza. Belefértek az ékszerei és pár titkos dolog, amit nem fogok az orrotokra kötni. Elég, ha a külsejét láttátok, és máris vissza lehet sülyeszteni oda, ahol volt.

Hát igen. Szép volt, virágos volt, de mára már ez is csak egy emlék. Nem muszáj mindent kézbe fogni, összemancsolni, amikor éppen csokis a kezed vagy most surrantál be a homokozóból az anyukád szobájába. Jól is néznénk ki, ha minden gyerek gátlástalanul turkálhatna a nagyok holmija között! Ráadásul kézmosás nélkül!

Ha még nem gyűjtögetted volna úgy az emlékeket és az érdekes tárgyakat, ahogyan Zsófia tette, akkor itt az ideje, hogy nekiláss! Meglátod, mennyi szépség tud összegyűlni pár év alatt! De aztán jól vigyázz rájuk! Nehogy mindet széthagyd, hogy aztán senki ne találhasson rájuk többé! Tudod, milyen jó rájárni ezekre az emlék-konzervekre?! Újraélheted mindazt, amit elveszettnek hittél. Táncolhatsz, mulathatsz, tapsolhatsz, és legfőképpen emlékezhetsz azokra, akiket szerettél. Aztán becsukhatod a dobozka tetejét, ahogy most én. A dobozlakók majd megvárnak, ha legközelebb is velük akarsz lenni. De légy kedves és szép hangulatodban, nehogy megbántsd őket! Mert hát ők is kedvesek és szépek. Örökre azok.

NIKI ÚJ RUHÁJA

Nikinek rengeteg ruhája volt. Olyan sok, amennyire nem is volt szüksége, hiszen hamar kinőtte őket. Akadtak köztük szépek, kifejezetten ízlésesek, de elég sok ízléstelen is, afféle Disney-imitátum.

Tudjátok, mi az az imitátum?

Hm, hát az egy nagy majomkodás. Mások szolgálai utánozása, anélkül, hogy a saját egyéniségéhez mérnék az új holmit. Bárgyú arcú macik, idétlen kis Mickey egerek, meg Minnie-k is persze, tésztafejű babák, egyszóval csupa utánzat.

Niki egy darabig nézegette ezeket is, a szeme megszokta a látványt, de nem annyira izgatta magát rajta, hiszen még csak kicsi volt. Neki máson járt az esze. Furcsa illatokon, ízeken és formákon, meg tapintással megállapítható minőségeken. Olyasmin, amikre egy kicsi baba szokott gondolni jókedvében. Meg ráérő idejében, amiből neki még sok volt.

Igazából úgy látta a világot, hogy többnyire csak a hátán feküdt. Nézelődött maga körül, pár dolgot felfedezett magának, de nemigen volt, akivel megbeszélje a maga kis nyelvén, amit csak egyetlen személy értett, a Nagymama.

Ő szólt is hozzá ezen a nyelven, de mivel Anya nem értette, ezért valami rosszat sejtett. Pedig a Nagymama megőrizte egykori tudását, annak segítségével tudhatta érteni és közvetíteni mások számára a Niki kívánságait.

Ezek nem mindig találtak megértésre, sem kedves fogadtatásra.

Egyszer a Nagymama megelégtelt a dolgot. Szokásával ellentétben felkelt, és csendben kísértelt Nikiék lakásából. Senki nem értette a dolgot, csak Niki. De ő meg nem tudta még elmondani. Ő csak egy szót tudott, azt is kissé tökéletlenül: egy.

De azon a napon, amikor Nagymama kísért a lakásukból, az az egy szó is elveszett a számára. Lesüllyedt valahová igen mélyre, amit úgy hívnak: mélytudat. Aztán ottmaradt. Egyedül a Nagymama tudta volna előásni onnan, de őt megsértették és már nem akarta.

Békességet akart. Azt, hogy ne gyanúsítsák olyasmivel, amit soha nem követett el.

Egy gyerek nem tulajdona senkinek. Még a szüleinek sem.

A gyermek ajándék. A felnőttekre bízott lélek, akinek a boldogulásáról ők kötelesek gondoskodni. De nem irigykedéssel és tiltásokkal, hanem sok-sok szeretettel. Olyan nagy szeretettel, ami megvédi az emberpalántát gyermekkorában, majd utána is segíti egy életen át.

Anya most még nem érti ezt. Ezért nagy hiányérzet maradt a Niki lelkében, és legalább ugyanakkora hiányérzet a Nagymamáéban.

Csend lett. Mélységes, nagy csend. Mintha nem akarna elmúlni soha.

Ti értitek ezt?

Lehet, hogy a sok új ruha jelent valamit. Ha nem most, akkor később.

Most egyelőre csak annyit, hogy ezeket a később kidobandó tárgyakat többre becsülik valaminél, ami jóval fontosabb náluk.

Szeretet nélkül nincsen békés családi élet. A valódi szeretetet nem pótolja a hízélgés, sem a megjátszás. A ruha: anyag. Előbb- vagy utóbb széjjelfoszlik. Esetleg újra feldolgozzák. Más is hordja. A szeretet anyagtalan és megfoghatatlan.

Az önzés, irigység, harag nem más, mint féltékenység. Annak sincsen anyaga, mégis nagyot tud belemarni abba, akit sérteni akar.

A féltékenység: a lélek betegsége. Talán azt is gyógyítja a szeretet, de csak azé, akitől elfogadják.

Nikinek egyelőre maradnak az új ruhák. Ha ő is azt fogja jobban kedvelni, mint a kedves, szerető szavakat, a Nagymama érintését, akkor a Nagymama többé nem avatkozik bele az ő kis életébe. Még akkor sem, ha ez neki is borzasztóan fáj.

Vannak dolgok, amiken nem lehet változtatni.

És mégis tudnotok kell, hogy a világ nem a harag és a gyűlölség tengelyén forog, hanem a szeretet köré épül.

A szeretet teremtette a világot. Isten végtelen nagy szeretete. Az Ő nagy lelkének a kiáradása tette, hogy az apró részecskék egymással összekapaszkodva egyre szorosabb kapcsolatba kerüljenek egymással. Hogy úgy szeressék egymást, mint ahogy egy jó család tagjai szokták.

Ahol nincs meg ez az összetartás, ott minden szétesik, széjjelhullik.

Ám ahol ez az éltető erő dolgozik, ott minden szépen, kedvesen és vidáman alakul.

Valahogy így.

Egy napon talán a Niki életében is.

Ha majd náluk is megszületik a rend és békeség.

Az mindent rendbe hoz. Nem gondoljátok?

ÁRNYÉKBAN

Két virág húzódott meg az árnyékban. Szerencsések voltak, mert nekik nem kellett a tűző napon állniuk egész nap. Szörnyű kánikula volt, aminek talán csak a meteorológuslányok örülnek, mert ők folyton a strandra akarnak menni. Az árnyéket nem kapó növényekkel, védtelen madárfiókákkal ők nem annyira törődnek. De ez a mese nem róluk szól.

A két virágot úgy hívták, hogy Margitka és Szegfűke. Mindkettő szép volt, az egyik karcsú, magas, a másik alacsonyabb és kevésbé terjedelmes, viszont igen finom illatot árasztott. Margitkának hófehérek voltak a szirmai és sárga a közepe, a levelei sötétzöldek és erőteljesek. Szegfűkének halványlilák voltak a virágai, a levelei pedig puhábbak. Mindkettőjüket megcsodálták, akik csak arra jártak, csak azt nem értették, miért nem állnak csoportosan a hozzájuk hasonló társaikkal.

A magjuk véletlenül egy fa árnyékába pottyant, ott keltek ki és növekedtek egymás kedvére. Mivel velük azonos társaik nem voltak, így egymásnak lettek barátai. Olyan szerencsésük volt, hogy a különbségeik ellenére nem zavarták egymást. Margitka nem takarta el a fényt Szegfűke elől, ő pedig hagyta, hadd nőjön egyre sudárabbra Margitka, akinek ez volt a természete.

A gondozójuk nem ültette át őket máshová, mert tiszteletben tartotta, hogy ahová leszületik az ember (meg a növény), az valamiért igen fontos hely az életében. Hagyni kell, ha ott érzi jól magát.

Kissé távolabb a kertben volt még több margitvirág és még több szegfű is, de azok egymással versengve nőttek és fejlődtek, majd virágoztak nagy csoportban. Ők is szépek voltak,

mutatósak, de nekik nem voltak másfajta barátaik, mert nem jutott eszükbe, hogy másokkal is foglalkozzanak.

A nap már túl erősen sütött. Senki nem értette, miért alakult ez így, hogy még a harcedzett, sokat próbált növények is gyakran ellankadtak estére. De még akkor se kaptak inni azonnal, hanem meg kellett várniuk, amíg lemegy a nap, majd lehűl kissé a levegő. Szomjasan álltak hát szürkületig és sóvárogtak.

Amikor viszont kezdett kissé lehűlni a levegő, mindenki ihatott kedvére. Jött a gazda és gondosan ellátta a növényeit. Öntözte a fűvet is, hogy szép mutatós legyen. Nem hanyagolta el a fákat sem, mert az ilyen rettentő hőségben nekik se jutott elegendő víz. Akármilyen mélyre is hatoltak a gyökereik, a föld egyre szárazabb lett, ők pedig szomjasan kutathattak tovább innivaló után.

Az este és a hajnal azért mégis kellemes volt mindenki számára. A megöntözött növények hálásan illatozni kezdtek. Ki-ki a maga sajátos illatát árasztotta, küldte hálásan növényi üzenetét a gazdának: köszönjük! Így tett Margitka és Szegfűke is, és ahogy besötétedett, a világ lassan álomba merült. A gazdáik is pihentek és a nyitott ablakon keresztül fogadták a növények üzenetét. Szegfűkét előtte még meglátogatta a csodaszép szender.

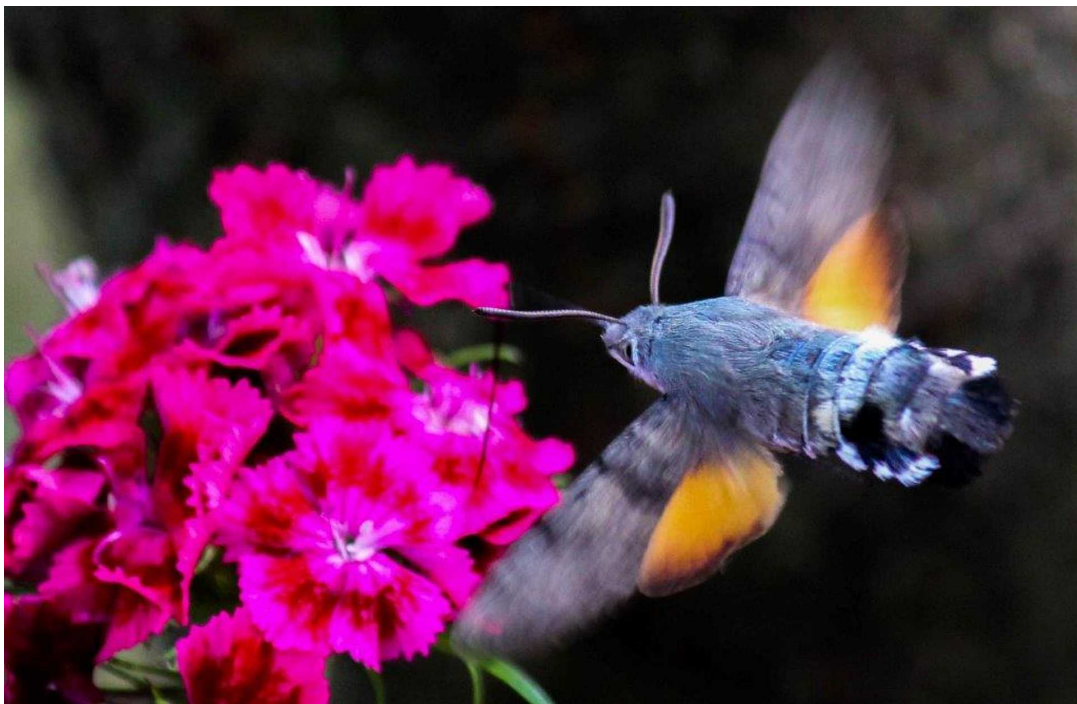
Tudjátok, mi az a szender?

Egy ragyogó szépségű pillangó, aminek szinte soha nem látni a mintáját. Pedig gyönyörű pávaszemeket visel a szárnyain. Hasonló színű, mint a Szegfűkéé, talán ezért is ragaszkodik hozzá. Virágport gyűjt a virágairól, s közben olyan gyorsan verdes a szárnyaival, mint egy

kolibri. Csak a lila és kék színű virágokat kedveli, azokra szokott járni. Legalább is abban a kertben, ahol Szegfűke lakik Margitka társaságában.

Mikor felkel a hold, másfajta lepkék látogatnak el a sokvirágú kertbe. A színük nem olyan mutatós, mint a szenderé, de rájuk is szükség van valamiért. A virágok bizonyára szeretik őket, csak az emberek nem annyira.

A szender sorra járja a lila virágokat meg a kékeket, jól belakmározik, majd keres magának másik kertet, ahol talál újabb, éppen ma nyílott virágokat.

A két virág-barát békésen szunnyadt a kertben. Késő éjszaka volt, köröskörül semmi nesz. Legfeljebb az éjszakai szellő cirókálta még a szebbnél szebb virágokat. Ám egyszerre zaj támadt. Rohangálás, herregés, fújás meg dühös vernyákolás.

Ugyan ki lehet az?

Egy kóbor kandúr settenkedett be a kertbe, hogy megdézsmálja a Cirmos kint felejtett vacsoráját. A Buksi ezt észrevette, rögtön megkergette, és a szodé macska éppen arra a fára futott fel, amely alatt Margitka és Szegfűke szundikált. A fára másztában letiporta mindkettőt. Buksi utána. Fel-felugrált a fára, de a tolvaj macskát már nem érhetette el, viszont ő se vette észre, mekkora kárt tett a két szépségben. Egy darabig dühösen vicsorgott még a fa alatt, de a szomszédék Bagirája már hét határon is túl járt. Egyik fáról a másikra ugrott, aztán uzsgyi! Át a kerítésen!

Lacika vette észre, mi történt, és sajnálkozva mesélte a Mamának, hogy itt valami disznóság volt az éjszaka. Tegnap még minden rendben volt, most meg akár a csatatér, úgy néz ki a kertnek az a szeglete, ami tegnap csodaszép volt.

-Hát ezen már nem lehet segíteni – csóválta a fejét a Mama. – A kis szegfű még összeszedheti magát és hozhat újabb virágot, de a margaréta legfeljebb jövőre, mert ő nem szokott évente többször is virágozni!

Lacika szomorúan szedte fel az összetaposott, lehullott virágokat, de már vázába se lehetett őket tenni. A reggeli nap ismét erősen sütött, mind meglankasztotta őket.

-Tedd a komposztálóba – figyelmeztette a Mama. – Ott majd hasznosulnak. Gyere, nézzük végig a többieket, nem esett-e kár más növényekben is! – invitálta egy reggeli sétára.

Lacika aztán megvigasztalódott, és naponta várta, hogy újra virágozzon Szegfűke. Egy napon valóban úgy is lett. Margitka tövét együtt gondozták a Papával és a Mamával. Meg persze a többi szépséges virágot is.

Mire elmúlt a kánikula, még az érzékenyebb növények is szépen összeszedték magukat. Dúsak voltak, kedvesek és százfélék. Már nem égette úgy őket a nap.

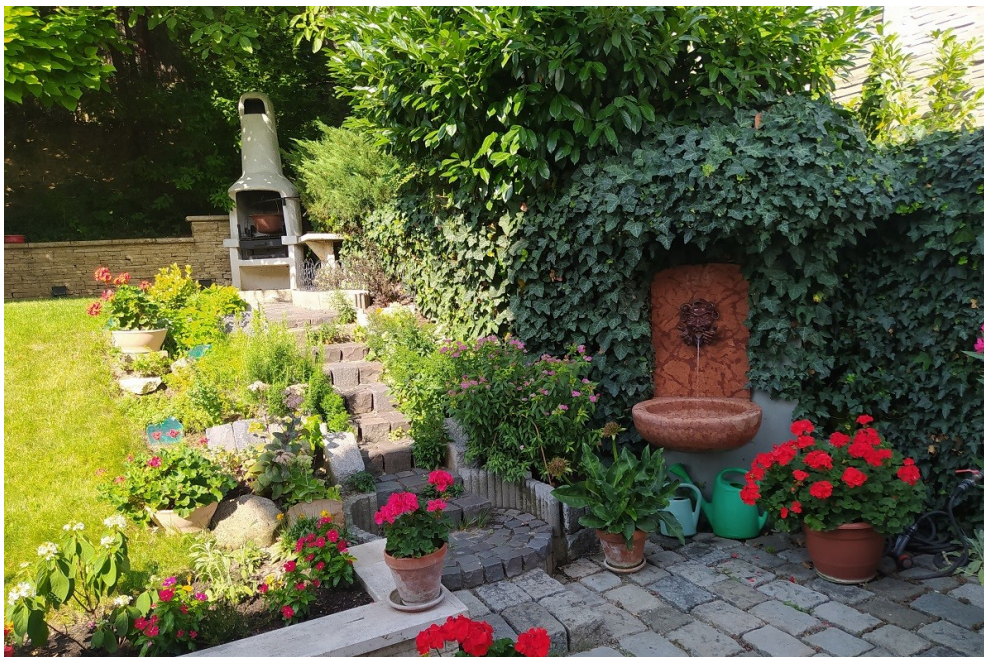
A következő nyarat azért nehéz volt kivárni. De érdemes volt, azt gondolhatjátok.

Nektek is vannak növénybarátaitok?

Akkor jó.

És szeressétek nagyon a fákat, mert ők segítenek szabályozni a klímát! Ahol sok van, ott ritkán van szárazság. Persze a pákosztos macskákat ők se tudják elkergetni.

Tudjátok, milyenek a fák? Szépek és nagylelkűek. Bölcsék és jóságosak.

Becsüljétek hát meg nagyon őket!

AGYABUGYA

Agyabugya pukkancs kis emberke volt. Folyton dühöngött meg verekedett. Belekötött másokba, aztán addig nem nyugodott, amíg valamelyikük ki nem kapott.

Mert nem mindig ő győzött, bármennyire is szerette volna. Azért, ha olyasvalakivel találkozott, aki még nem ismerte, annak mindig azt lódította, hogy ő kerül ki győztesen minden verekedésből.

Gondoljátok, hogy elhitték neki?

Úgy van. Egyáltalán nem. Mert az embereket se ejtették a fejük lágyára. Átláttak a szitán, vagyis jól kicsúfolták, és olyan is volt, hogy elagyabugyálták. Mert a nevét innen kapta, erről a véget érni nem akaró verekedéssorozatról.

Egyszer megy Agyabugya az utcán nagy gangosan, hogy másokat meg se látott. Úgy odavolt magától, hogy nemhogy köszönni nem akart senkinek, hanem ha mások ráköszöntek, akkor se fogadta. Csak ment nagy gögösen, a fejét felszegte és úgy tett, mintha valami nagy úr lenne.

Nem volt hát népszerű szegény szerencsétlen Agyabugya.

Most biztosan azt kérdezitek, mit sajnálok rajta, hiszen úgy, ahogy van, roppant ellenszenves figura. Hát épp ez az. Amikor valaki ennyire elvetemült, akkor nagy gondok és nagy háborgás lakoznak a lelkében. Ott, ahol rendnek és csendnek kellene lennie, ott van a legnagyobb csatazaj.

No, hát ment Agyabugya az utcán, amikor majd felbotlott az egyik társában. Ő se volt különb a Deákné vásznánál, akár barátok is lehettek volna. De tudjátok, az ilyen embereknek nincsenek ám igazi barátai. Ők csak elvannak még egy népes társaságban is, de ott se azt nézik, kivel barátkozhatnának össze, hanem hogy kibe köthetnének bele.

S mivel épp egymással akadtak össze az utcán, hát egymással kezdtek el huzakodni.

-Na, mit keresel errefelé, Agyabugya? – kérdezte tőle nem túl barátságosan a nagy melák Firlefánc.

-Mi közöd hozzá? – vágott vissza a szóval Agyabugya.

-Hát csak megtudhatom, miben sántikálsz itt, a mi utcánkban, te hólyag! – kólintotta fejbe Agyabugyát a szóval Firlefánc.

-Én bizony nem sántikálok! Nagyon is rendben vannak a lábaim. Idenézz!

Azzal jó nagyot rúgott egy kőbe, ami az úton hevert. De nem jól tette, mert ahogy elzúgott a kő, egyenesen bele a Firlefáncék ablakába.

No, lett erre nagy verekedés, egymás csépelése meg agyabugyálása! Akkora zajt csaptak, hogy kiszaladtak az utcára mind az emberek, de elsőként Firlefánc anyukája. Seprű volt a kezében, azzal ugrott neki ő is Agyabugyának.

-Ne tessék bántani! – kiabált Agyabugya. – Nem is én voltam, hanem ez a nagy lakli kölyök, itt e'. Csak hetvenkedik, aztán meg jól belerúg a kőbe, és tessék látni, mekkora kárt tett a néni ablakában!

-Igaz ez? – ugrott neki Firlefáncnak az anyukája.

-Nem is igaz! Ő hetvenkedett, hogy neki mennyire rendben vannak a lábai! – bömbölte Firlefánc. – Ő rúgta fel a követ, ami nekirepült az ablaknak!

De azért kapott ő is egy sort a seprűvel. Mire aztán mindketten körülnéztek, Agyabugyának már hűlt helye volt. Csak akkor látta meg Firlefánc, amikor az utca végéről nagy vigyorogva visszafordult és számárfület mutatott neki.

-Ó, hogy az apád! – üvöltött utána Firlefánc. – Csak kerülj a kezem közé, majd ellátom én a bajodat!

Azzal ő is futásnak eredt, de Agyabugyát nem érhetette utol. Bekanyarodott a saroknál a nagy csirkefogó, és azt már senki nem tudná megmondani, melyik kapualjban tűnt el az üldözője

elől. Firlefánc meg kulloghatott haza és hallgathatta a sok szidást, meg a fenyegetőzést, hogy estére megmondják az édesapjának, és akkor jaj lesz neki!

Agyabugya úgy könyvelte el magában a dolgot, hogy most aztán jól kitolt Firlefánccal, tehát ha aznap nem is akad újabb kaland, akkor is megérte, hogy felkelt és kitette az utcára a lábát. Csak ment, mendegélt, vagyis lófrált, s közben egyre azon járatta az elméjét, kivel kellene még kitolnia. Mert amikor látta, hogy Firlefánc kap a hátára a seprűvel, nagyon jól mulatott rajta. Azon is, hogy páholták, meg azon is, hogy Firlefánc nagyon óbégatott. Csípte a hátát a seprű cirokja, meg szégyellte is magát, amiért ártatlanul kapott verést, Agyabugya viszont megúszta a szemtelenségét.

Mivel jobb dolga nem akadt és nem is tudott kiötleni semmi érdekeset, befordult hát a játszótérre a nagy dörzsölt Agyabugya. Csak megy, forgolódik, kibe köthetne bele, amikor egyszer csak belebotlik Eszemiszomba, aki a Firlefánc nagy országos haverja volt. Gondolhatjátok, hogy nem véletlenül kapta a nevét, mert igen nagyétkű emberke volt. Lakli kamasz, aki folyton éhes, de ha mégse az, akkor mégis elfogad bármit, amit eléje tesznek. Egyszóval Eszemiszom jó nagydarab kamaszfiú volt. Ha csak nekifutásból nekimegy Agyabugyának, rögtön ledönti, mint egy faltörő kos.

Agyabugyának viszont volt elég magához való esze, és amint meglátta, hogy Eszemiszom megindul felé, hirtelen félreugrott, Eszemiszom meg egy fának ment neki. Jól beverte az orrát, ami rögtön vérezni kezdett. Eszemiszom dühödten és vérző orral lódult neki, hogy elkapja a szemtelen Agyabugyát, de az már megint iszkolt. Spuri! Kifelé, egyenesen a játszótérről!

De ezúttal nem volt szerencséje. A sarki boltos állt a forgóajtónál, és elkapta Agyabugyát.

-Na, most megvagy, te pernahajder! – kiáltott rá, és a nadrágtartójánál fogva felemelte a levegőbe. – Most nem szabadulsz! Viszlek egyenesen a rendőrségre!

-Ne tessék elvinni! – üvöltött torkaszakadtából Agyabugya. – Nem is csináltam semmit! Eszemiszom magától ment neki a fának. Én csak félreugrottam, mert nem akartam, hogy beverje az orromat. Tetszik látni, hogy mekkora nagy behemót. Hát szabad neki a nála kisebbeket megverni?

-Azt nem, de most nem erről van szó – tartotta még mindig jó szorosan a boltos Agyabugya hózentrágerét. – Én arról beszélek, amit az én üzletemben műveltél a minap.

-Én nem is műveltem semmit! – bögött Agyabugya. – Nem tetszik tudni, hogy én milyen műveletlen vagyok?

-Hát nem is valami műveltségi versenyre akarlak elcipelni, mert ott valóban felsülnél rögtön az első kérdés után. Én azért kaptalak el, mert legutóbb, mikor nálam jártál a boltomban, több polcra leverted az árut és egy csomó károm keletkezett.

-Nem is én voltam! – üvöltött Agyabugya, akár a fába szorult féreg. – Az biztosan Firlefánc volt, ő szokott ilyeneket csinálni! Most is kővel rúgta be a saját ablakukat.

-Hát majd annak is utánajárok – felelte a boltos. – De azt már ne mondd, hogy egy olyan nagy lapajjal összetévesztelek, mint Firlefánc! Láttam, hogy te voltál, és most meglakolsz mindenért, amit elkövettél!

Agyabugya ekkor rettentően vergődni kezdett a boltos keze között, és amikor meglátott egy természetes asszonyságot feléjük közeledni, sikoltozni kezdett:

-Segítség! Szatír! Tessék segíteni! Hívja a rendőrséget! Ez a vénember bántalmazni akar engem! Azt ígérte, hogyha vele megyek a boltjába, kapok egy kiló cukorkát meg csokoládét!

A nő rögtön a boltosnak esett:

-Nem szégyelli magát, vén szatír?! Tegye le rögtön azt a gyereket, mert mindjárt rendőrt hívok!

-Hát az jó lesz, mert én is éppen a rendőrségre akartam vinni, amiért sok kárt okozott a boltomban. Ne higgyen neki! A környék legelvetemültebb kölyke ez. Mindenkibe beleköt, folyton szemtelenkedik. Utána mindent letagad és másokat márt be.

-Aztán honnan tudjam, hogy maga meg igazat mond? – mérte végig gyanakodva a boltost az asszonyság. – Talán csak azért mondja, hogy megszabaduljon tőlem. Jobban teszi, ha elengedi azt a gyereket!

Több se kellett Agyabugyának, olyan fetregést rendezett a levegőben lógva, hogy egy nagy pondró is megirigyelte volna a mutatványát. Addig kalimpált, amíg a nadrágtartója el nem szakadt. A boltos leejtette, ő a földre huppant, és már iszkolt is át, az utca túlsó oldalára.

Igen ám, de akkor meg belerohant egy biciklisbe. Mindketten jó nagyot estek. Ahogy tápázkodnak felfelé, megjelent ám a körzeti megbízott, vagyis a rendőr, aki arrafelé szokott járőrözni. Felsegíti mindkettőjüket, és kikérdezi őket:

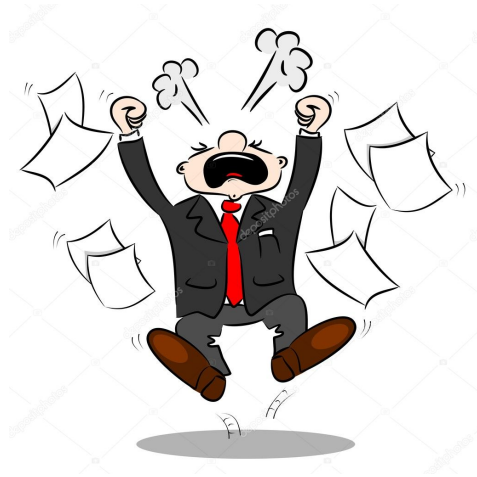
-Mi történt? Megütötted magadat, fiacskám?

-Igen, nagyon fáj a lábam! – bömbölt Agyabugya. – Ez az ember elgázolt, pedig csak hazafelé tartottam. Ő meg megy, mint a vak légy, széjjel se néz, csak egyenesen nekem!

-Hát az nem igaz! – tiltakozott a biciklis. – Ő futott alá, amikor szétnézés nélkül kirohant az útra. Biztosan azok előtt az emberek előtt futott, akik ott integetnek. Kérdezzük meg őket, mit akarnak!

Agyabugya megint futásnak eredt volna, ha a körzeti megbízott, akit mindenki csak Csőrmesternek hívott a háta mögött, jó erős kézzel meg nem fogja a gallérját. Most aztán kalimpálhatott! Nem volt menekülés. Mivel a boltos, az asszonyosság meg a biciklis nagy zajt csapott, Agyabugyáról már nem is beszélve, a rendőr mindannyiukat előállította.

A rendőrőrsön aztán mindenre fény derült. Kiderültek Agyabugya disznóságai, és még az apukáját is berendelték, hogy most már vigye haza és tanítsa móresre, mert ez így nem mehet tovább. Agyabugyát a boltos kitiltotta a boltjából. Ha még egyszer beteszi a lábát oda, hát kihajítja, kiabálta még utána. A biciklist ugyan senki nem kárpótolta az elgörbült küllőkért, de nem bánta. Örült, hogy nem szedik elő gázolásért. Bűdös, rossz kölyök, de mégis csak gyerek... Az asszonyossággal együtt sétáltak ki a rendőrőrsről, és útközben megbeszélték a történeteket.

Csőrmester azért írt még egy cirkalmas levelet Agyabugya iskolájába az igazgatónak. Annak meg egy igazgatói rovó lett a vége. Utána már meg kellett húznia magát a környék legrosszabb csibészének, különben kidobták volna még az iskolából is. De azért még sokáig emlékeztek a csúfnevére, és nem is hívták másként, csak röviden így: AGYABUGYAAAA!

CSÖRÖMPÖLŐK

Volt egyszer, hol nem volt, volt egyszer egy igen zajos család. Ezek folyton úgy ordítottak, mint a Ciku számára. Ha haragudtak, ha nem, mindig muszáj volt zajonganiuk. Az apa ordibált, ha nem talált valamit, az anya visszakiabált neki, hogy bizony hibbant, aki nem tudja, hová teszi a holmiját. Meg hogy ő nem takarítónő, hogy folyton seprűvel, lapáttal, moppal meg porszívóval járkáljon mindenki után, szedteveteteremtette!

A gyerekek is kedvet kaptak a hangoskodáshoz. Egyébként nem is hallotta volna meg őket senki, mert akkora volt a csatazaj náluk, hogy túl kellett ordibálniuk, ha észre akarták vetetni magukat valakivel.

Pityuka nem érte be a sívítózással, hanem fogott egy tálat meg egy kanalat, azt kezdte el püfölni. Csörgött-zörgött is az kegyetlenül, hogy még a harmadik szomszéd is hallotta, sőt annyira nem bírta elviselni, hogy befogta a fülét.

Krisztike csak úgy sikoltozott magában, ha unatkozott. Nem is vette komolyan senki, azt meg pláne nem gondolták, hogy valami baja lehet, hiszen mindig ezt szokta művelni, ha unatkozik.

Amúgy boldog család voltak, ezt senki nem vitatta el tőlük. Apa is járt bevásárolni, ilyenkor pihentette állítólag a fülét. Anya meg nem mindig csak takarított, hiába is pörölt érte annyit. Időnként átjöttek a barátnői, külön vonultak és jókat röhécseltek. Olyankor a gyerekeket kiküldték a szobából, de ez az eltiltás csak igen rövid ideig működött. Pityuka és Krisztike csak azért is ott hallgatózott a szoba ajtaja előtt, és ha elcsíptek egy-egy jó történetet, előbb csak kuncogtak, majd nagy hangosan hahotázni kezdtek.

Azért ők ám nagyon szerették egymást. Szerettek együtt menni a városba, és akkor a gyerekek mindent azonnal tudni akartak. Hogy mitől süt a nap, meg miért nem jár villamos

az ő városkájukban, s hogy miért röpdülnek aznap olyan alacsonyan a fecskék. Minden kérdésükre nem kaphattak választ, mert Apuka és Anyuka is fújta a magáét, gyakran egyszerre, mint aki kánont énekel.

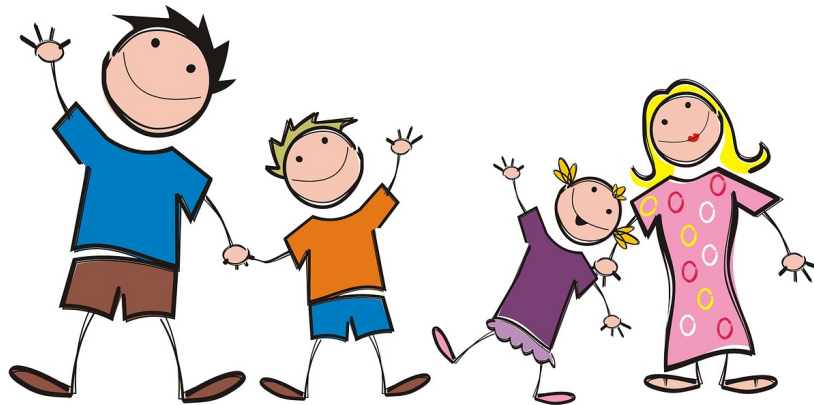
Tudjátok, mi az a kánon?

Az egy régi éneklési forma. Mindkét dalos vagy több is, ugyanazt a dalt énekl, csak nem egyszerre. Elkezd az egyik, majd pár ütemmel később, ami egy zenei mondatot jelent, rákezd a másik is. Ezt úgy szokták betanulni, hogy a saját hangjukra kell elsősorban figyelniük. Nem udvariatságból vagy figyelmetlenségből, hanem hogy senki ne tévessze el a saját szólamát. Azért figyelnek ők egymás dallamára is, szóval az egész egy nagy összeszokási és tanulási folyamat, amihez minden jó énekesnek énie kell.

No, hát a csörömpölőknél ez nem is volt téma. Mert néha mintha rá se figyeltek volna a többiekre, mindenki csak fújta a magáét. Aztán vagy összeegyeztek egymással vagy nem, de érdekes módon a végeredmény mindig a nagy egyetértés volt.

Hallottatok már ilyet?

Na, ne mondjátok, hogy nem! Az iskolában vagy az oviban is előfordul az, hogy a gyerekek nagyon zajonganak. Különösen az iskolákban, mikor kicsengetnek szünetre. Sok gyerek rohan ki az udvarra, folyosóra, vagy csak a mosdóba, és ezt soha nem tudják csendesen csinálni. Szünetekben az iskolákban úgy üvölt, sikoltozik és ordibál egyszerre minden gyerek, hogy valósággal beleremegnek a falak. Pedig nem félnek, csak kiüvöltik magukból a felgyülemlett feszültséget. Mintha máshogy nem tudnák levezetni, csak ezen az egy idegesítő módon.

A csörömpölő család is egyszer nagy hangosan csörtetett át a városon. Az apa csörgette a kocsikulcsait. Az anya játszott a nyakában lógó lánccal, ami jókora színes gyöngyökből állt. Pityuka egy fadorongot húzott végig a vaskerítéseken, azzal zajongott. A kutyák felbőszülten ugatták. Az ő érzékeny fülüknek túl erős az ilyen zaj. Meg hát haragszanak is, amikor valaki megsérti az általuk őrzött terület határát. Krisztikének nem maradt más, minthogy a

táskájából kivett babzsákkal próbáljon szóhoz jutni. Időnként feldobta, máskor a Pityuka hátát döngötte vele.

Sokan megfordultak utánuk. A nénik a fejüket csóválták, a bácsikák idegesen pödörgették a bajuszukat. A postás megállt egy percre, és csak ennyit szólt:

-Ejha!

Mert hát nem mindennapi jelenség ám egy ilyen család.

De amikor szembetalálkoztak Dédikével, ő megdorgálta kissé őket:

-Ejnye, kicsikéim, hát szabad ezt? Mindenki titeket bámul. Még a napocska is elbújt a felhők mögé, mert nem állhatja a rosszalkodásokat! Hát még az emberek! Hát nem látjátok, micsoda feltűnést keltettetek?

Azt nem mondhatnám, hogy senki nem ügyelt a Dédike szavára, mert hiszen őt az egész csörömpölő család nagyon szerette. Most is oda csörtettek, hogy ajándékot vegyenek neki a születésnapjára.

-Tudjátok, hány éves lett a Dédike? Hát száz még nem, de kilencven már igen. És nagyon fürge, sokat sétál. A barátaival néha még kirándul is. Most meg épp jókor jött, hogy csendre intse a figyelmetlenül hangoskodó unokáját és a hozzá hasonló családját.

Szerintetek sikerült neki?

Hát bizony, de csak egy időre.

Miután hazakísérték Dédikét, megint egymás szavába vágva fújta mindenki a magáét. Mind ki akarták fejezni, mennyire szeretik őt, s hogy milyen jó lesz, ha majd átjönnek felköszönteni. Az már nem is lesz soká. Mikor a gyerekek meghallották, hangosan kiabálni kezdtek, azaz dehogyan is kezdték, mikor már órák óta azt művelték...

Zengett az utca, úgy vonultak hazafelé. Igen, gyalog mentek, mert az áruház, ahol jártak, nem volt messze tőlük. Ti nem szoktatok gyalogolni?

Az nem helyes. Nem kell mindenhová autóval menni. Ha mégis azt tennéd, a végén elsatnyul a lábad, te meg világ lustájává válsz, nem gondolod?

Már majdnem hazaértek, amikor Apának eszébe jutott még valami. Hát azt ne gondoljátok, hogy dobfelszerelést akart volna venni Pityukának, mert azt már ő se tudta volna elviselni.

Ti szeretnétek, ha egy dobos lakna a szomszédotokban?

Hát akkor mi lehetett az az újabb valami, amit Apuka kiötlött útban hazafelé?

Egy darabig még törjétek csak rajta a fejeteket, mert én meg nem mondom.

Valami érdekes volt, és természetesen jó hangos. Legalább is nagy zajt lehetett csapni vele. Apuka gyermekkori álma volt, hogy neki is legyen egy, mert akkor még nem engedték a közelébe se, nehogy elrontsa, vagy hogy kárt tegyen magában.

Kisgyerekeknek nem is szokott lenni ilyen eszközük, mert az a felnőtteké és ők dolgoztatnak vele.

Hát akkor meg mi a csuda lehet? Hangos, csörömpölős, mások nemigen szeretik a hangját, még mindig nem logikáztátok ki?

Bizony, egy konyhai gép volt. Persze mondhatnánk azt is, hogy akkor inkább vett volna egy láncfűrészelt vagy egy jó hangos mosógépet, de minek is mondanánk, ha Apuka tudja a legjobban, mi a szíve vágya?!

De neki mégse az kellett. Mert kislánykorában, amikor a konyhában téblábolt az anyukája meg a nagymamája körül, azon soha nem volt szabad nyomkodnia a gombokat.

A nagymamája nagyon egyszerűen győzte meg erről.

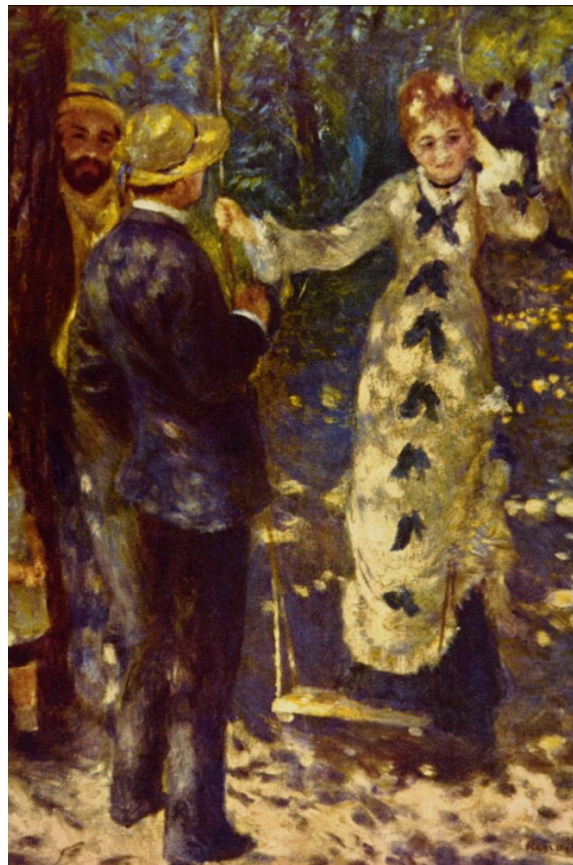
-Kisfiam, – mondta neki – most dönts el, mit szeretnél! Pillanatok alatt elrontani ezt a gépet, vagy finomságokhoz jutni?

Hát persze, hogy a finomságokat választotta Apa, aki akkor még nem is volt apukája senkinek, hiszen nagyon kicsi volt. Ő volt a mindenki Öcsikéje. Néha még most is tud olyan huncutul nézni azzal a szép kék szemével, hogy senki nem tud haragudni rá. Pedig most is sokakat megréval.

Hát akkor tudjátok meg, hogy az Apa vágya eléggé egyszerű dolog volt. Egy turmixgépet szeretett volna, hogy minél hamarabb össze tudja aprítani a gyümölcsöket meg mindenféle ételeket, amiket gyorsabban akar megenni, amikor nincsen ideje.

Ti szoktatok kapkodva enni? Csak úgy, mellékesen, oda se figyelve, mit tömtök magatokba?

Hát ez nem helyes. Az evést nem szabad elszetni, meg kell adni a módját. Úgy, ahogy Dédpapa csinálta egykor. Amikor még a Dédike és ő fiatalabbak voltak.

Hát az Apa szíve vágya hamar teljesült. Nem mintha nem lett volna otthon már egy turmixuk, de ő egy külön turmixgépet akart magának, amihez most ő nem enged közel másokat. Úgy, ahogy vele csinálták kisfiúkorában.

Bementek hát egy üzletbe, ahol sokféle háztartási gépet árultak. Apa és Anya hangosan vitatkoztak, melyik volna a szebb és jobb, de végül Apa győzött, elvégre neki volt szüksége erre a jó hangos gépre. Képzeljétek, még azt is kikötötte, hogy a masinának hangosnak kell lennie. A lehető leghangosabbnak.

A boltos nem tudta, mire vélje a dolgot, de kipróbáltak néhányat, majd végül Apa kikötött az egyiknél. Azt elfelejtette megkérdezni, hogy mennyire tartós a gép, csak lecsapott rá, és már vitték is a pénztárhoz.

Azon meg nem is gondolkozott, van-e otthon mit aprítani vele, csak mielőbb haza akart érní, hogy kipróbálhassa. Anya kérésére, azaz kiabálására azért előbb kitisztították a gépet. Minden alkatrészét elmosogatták és közben jókat ordibáltak egymással nagy jókedvükben. Mikor ezzel kész voltak, eltörölgették minden alkatrészét, és kiválasztották, melyik legyen az első variáció, amivel kipróbálják.

De már akkor Apa azt mondta (ordította), hogy a turmixgép az övé, és ő fog először aprítani vele. Anya nagy sértődötten kivonult erre a konyhából. Hát ekkor kezdődött a következő bonyodalom. Mivel menetközben ettek valahol, apa most nem volt éhes, ezért nem is akadt újabb ötlete, mit kellene ennie, s előtte összeaprítania a géppel. Odament hát a hűtőhöz és keresgélgni kezdett benne. Talált pár gyümölcsöt, azokat alaposan ledarálta. Utána eszébe jutott, hogy tej vagy tejszín is kellene, esetleg ezek szójas utánczata. De amikor újból benyúlt a hűtőszekrénybe, ott egyik se volt. Kikiabált hát Anyának, hogy mondja meg, hová tette ezeket, de nem járt sikerrel. Anya akkor már porszívózt és nem hallott semmit.

Apa ekkor otthagyt a csapot-papot, és leugrott a szomszéd kisboltba. Be is szerzett mindent, sőt még azon felül is pár dolgot, jött vissza nagy vidáman. De megfélekedezett róla, hogy mást is érdekelhet a gépe, így már csak a nagy felfordulásra érkezett vissza. Murci, a macskájuk felugrott a kredencre, hátha talál magának valami ínycségeet, és nagy rendetlenül fellökte a vadonatúj turmixgépet.

Mikor Apa meglátta, mi történt, nagyon előszedte Murcit. Vagyis jól leordította, hogy sicc le onnan, bűdös macska, meg efféléket. Az összepiszkított konyhát azonban neki kellett kitakarítania. A masina szerencsére nem esett le a konyhakőre, de a tartalma elég undokul szétfolyt, a gyümölcsök meg kárba veszték.

Anya és Apa ezen aztán jól veszekedtek, vagyis csak szokás szerint nagy hangosan vitatták meg a dolgot egymással. A gyerekek meg persze hallgatták. Megpróbáltak hozzászólni a témához, de nem jártak sikerrel. Kirohantak hát, hogy ők is ordítsanak egymással egy kicsit, hátha odakint majd megértik egymás szavát.

A végén azért Apa igen finom turmixot készített. És a nagy csatazaj is megszűnt kis időre. Legalább addig, amíg mindenki elfogyasztotta a saját adagját.

Na, hadd halljam: ti is szoktatok ennyit hangoskodni?

Akkor is, amikor nem lenne muszáj? Amikor szép szóval is meg tudnátok értetni magatokat másokkal?

Hát ez egy kicsit bizonytalanul hangzott. Megkérdezhetem a szüleiteket is?

Csak akkor fogom elhinni, ha ők is ezt állítják rólatok.

Szedteveteteremtette!

CSAKAZÉRTIS!

Ildike egyáltalán nem volt szófogadó kislány. Inkább az ellenkezőjét mondhatnánk el róla. Nem volt ő rossz, csak valami hiba csúszott a nevelésébe, mert folyton ellenkezett. Még akkor is, ha éppen jó szeretett volna lenni. Valami elkezdte fúrni az oldalát, s mintha belébújt volna a kisördög, rettentően piszkálódóssá vált.

Ha rászóltak, hogy ne csinálja ezt vagy azt, ő rögtön visszavágott:

-Csak azért is!

Ez úgyszólván a szavajárásává vált, s aztán ragadványnevévé lett.

Ha viszont arra kérték, hogy tegye meg ezt vagy azt, rögtön rávágta:

-Csak azért se!

Hát így nem lehet viszonyulni a világhoz, ugye, ti is így gondoljátok?

De Ildike jól megvolt a rossz szokásával, mert igazából még nem kapott méltó büntetést a sok ellenkezés, akadékoskodás miatt, amivel másokat is csak feltartott a dolgában. Máskor megakadályozta őket, hogy békésen pihenjenek, esetleg fontos munkájukba merüljenek el, ahogy értelmes emberhez illik.

Ildike meg csak azt gondolta magában: „Ugyan, miért kellene másra figyelniük? Itt vagyok én, egészen jó vagyok a figyelem középpontjának szerepére. Akkor meg miért nem figyel rám az egész világ?”

Nem is sejtette, mekkora butaságot akart elérni ezzel az óhajával.

Most gondold el! Mi lenne, ha valóban folyton őt figyelné, lesné mindenki! Soha nem lenne egy perc ideje arra, hogy ő is elmerüljön valami foglalatosságban. Mindig kizökkenené valaki, és amint megfogná a ceruzát vagy az ecsetet, hogy rajzoljon, fessen valamit, nem a témára ügyelne, hanem arra, hogy valaki fixírozza. Nagyon bántó módon, szemtelenül tolakodva. Vagy ha aludni szeretne, ismét csak valaki az arcába bámulna, és töviről hegyire tudni szeretné, mit álmodik éppen. Felverné a legjobb álmából, és követelné, hogy mesélje el neki az álmait. Nem mehetne fürödni, WC-re, még csak ki a kertbe se, mert folyton úgy leselkednének utána, ahogy a híres sztárok után a paparazzók.

Tudjátok, mi az a paparazzo?

Talán hallottatok már a lesifotósokról, akik állandóan üldözik a híres embereket, hogy olyan felvételeket készíthessenek róluk, amiket eladhatnak magazinoknak, és így nagyon sok pénzt markolhatnak fel érte. A hírességeknek meg az agyára mennek, folyton menekülnek előlük, akár az űzött vadak. Bizony, volt olyan is, aki balesetet szenvedett emiatt. Talán tudtok is ilyen esetről.

No, hát Ildikét még nem üldözte senki a túlzott figyelmével, sem a fényképezőgépével. Ő csak butaságokat gondolt magában, de szerencsére ezek nem mind váltak valóra. Ezért lehetett volna nagyon nyugodt is az élete gyerekkorában, de ő aztán gondoskodott róla, hogy mégse legyen az.

Hát csak folytatta az ellenkezést, hogy csak azért is, meg csak azért se, amivel csak azt érte el, hogy sokan lerázták magukról. Úgy, ahogy a kutya a vizet.

Láttátok már, mit csinálnak a kutyák, amikor a gazdájuk bedobja őket a vízbe, és onnan kijönnek?

Bravó! Pontosan azt szokták. Jól megrázzák magukat, hogy csak úgy fröcsköl szanaszét a bundájukról a víz.

És tudjátok, kire szokták rárázni azt a sok vizet?

Hát igen. A gazdájukra. Ha az időben el nem menekül előlük.

Roppant murisan néznek ki olyankor. Mindketten nagyon murisan. Aki csak látja, mind nevet rajtuk. No, nem durvaságból, nem rajtuk, csak mert olyan mókás az egész helyzet. Az írók úgy hívják ezt, hogy helyzetkomikum. Ami nem más, mint hogy a helyzetből adódik az a csiklandó érzés, ami miatt mindenkinek nevetnie muszáj.

Ildike nem sokat törődött a kutyákkal, amikor ilyeneken fantáziált. Ő lesz a világ közepe, és minden lovag az ő kezéért fog majd vetekedni egymással, ő meg nem győzi kikoszarzni őket.

Ugye, micsoda buta tervek ezek?

Neki talán sikerélményt jelentett volna, de nem úgy szegény visszautasított fiúknak. Hát ki szeretne nekik rosszkedvet, kudarcélményt okozni? Csakis egy velük együtt nem érző, lelketlen valaki. Olyasvalaki, aki csak magával törődik. Másokkal meg semmit. Hát az ilyen ember érdemelné meg, hogy jól kikacagják.

De ti azért ugye nem gúnyolódnátok rajta?

Jobb lenne megnevelni, nem hiszitek?

Hát Ildikének is akadt ilyen szereplő az életében, még hozzá nem is olyan későn, hogy a rossz szokásától vissza ne riassa.

Volt egyszer, hol nem volt, élt egyszer az Ildike városában egy kobold. Azt már bizonyára tudjátok, kik azok a koboldok, s hogy miféle szokásaik vannak.

Hát egy ilyen mókás kedvű, kis kobold költözött be egyszer az Ildikék házába. Jobban mondva a kertben szeretett a legjobban bujkálni, hogy a legváratlanabb pillanatokban előugorjon és megrézfálja ezt a hiú kislányt.

Mert azt tudjátok, hogy a mások előtt tetszelegni szerető emberek roppant hiúak szoktak lenni? Hát Ildike is az volt. Mindig a tükör előtt szeretett a legjobban lenni. Nézegette magát,

forgolódott, s aztán megint illegette magát, akárha egy divatbemutatón lenne. A kis kobold meg, akit Herkópáternek hívtak, csak előugrott és nyelvet öltött rá.

-Meeeee, mulya, buta, meeee!

S aztán ahogy jött, ugyanolyan gyorsan is bújt el valamelyik bútor mögé.

Ildike hirtelen megfordult, és semmit nem értett.

-Ki volt az? Hová bújtál? Azonnal gyere elő!

De bizony Herkópáter nem azért mutatta meg magát, hogy akármennyit lássák! Ő aztán nem! Se hiú nem volt, se izgága, de még feltűnési viselkedésben se szenvedett. Úgy érezte, hogy meg kell tanítania Ildikét a helyes viselkedésre.

De nem úgy, ahogy a felnőttek szokták. Ő nem dorgálta, szidta, hanem görbe tükröt mutatott Ildikének, vagyis hogy utánozta a manírjait.

-Csak azért se! – kurjantotta hirtelen, amikor Ildike már nem is számított rá, hogy választ kap arra, amit az imént mondott.

No, de lett erre futkosás, kergetőzés! Herkópáter mindig csak a nadrágja egy részét mutatta meg, azt is csak egy pillanatra. Ildike végig a nyomában volt, és egyre ezt kiáltozta:

-Azonnal bújj elő! Úgyis megláttalak! Tudom, hogy itt bujkálsz! Most mit hülyéskedsz? Miért nem állsz meg, hogy megnézhesselek?

De a kobold annál jobban beleélte magát a játékba. Még hogy azonnal megállni és megmutatni magát?! Az ellenkezne minden koboldtörvénnyel! Ő pedig meg akar maradni mókás kedvű, jópofa kis koboldnak! Csak hadd várjon az az Ildike! Ráér mindent megtudni a maga idejében.

Így ment ez egy jó darabig. Ildikének már majd kifúrta az oldalát a kíváncsiság, mégse láthatta meg Herkópáttert, akárhogy igyekezett is.

Herkópáter meg jókat szórakozott rajta. Bújócskázott vele. Incselkedett, vigyorgott rá, s aztán hirtelen visszabújt korábbi rejtekébe megint. Néha fél napon keresztül is tartott ez a játék, amin Ildike sokat bosszankodott. Egyre kevésbé találta jópofának a Herkópáter viselkedését. Gonoszkodó alaknak tartotta, és még mindig nem ismerte fel, hogy az őt utánozza.

Ildike még csak ott tartott, hogy ellenkeznie csak neki szabad. Ha ő azt mondja, csak azért is, vagy csak azért se, az rendben van. De hogy más is ezt merészelje?! Hallatlan! Micsoda szemtelen alak! Folyton csúfolódik vele, utánozza, akár egy majom, mégse mutatja meg a képét, hogy egy jó nagyot lekeverhetne neki!

Gondoljátok, hogy Herkópáter éppen arra vágyott, hogy felképeljék?

Hát persze, hogy nem. Volt eszében! De nem is bosszantani akarta ő Ildikét, hanem megtanítani a helyes viselkedésre. Arra, hogyan legyen jó kislány. Meg hogy szokjon le erről a buta ellenkezésről, örökös ellentmondásról.

Azért nem volt könnyű dolga Ildikével. Bármelyik más kislány rég megértette volna, mire megy ki a játék, de a hiú Ildike túlságosan el volt foglalva a saját hiúságával, örökös ruhamániájával, tükör előtt frizírozással, szépítkezéssel, úgyhogy csak félig figyelt oda Herkópáterre. Ő csak el akarta kapni. Úgy akart bánni vele, ahogyan a babáival, mackóival egyéb játékaival. Kicsit felvette, majd félrehajította őket sorban. Még csak rendesen vissza se tette őket a helyükre, legfeljebb, ha az anyukája megszidta. Akkor is inkább bömbölt egy sort, hisztizett, duzzogott, csak a rendes viselkedést nem akarta megtanulni senkitől. Még az anyukájától sem. Úgy vélte, hogy ő a legfontosabb személy a családban, ezért mindenki köteles körötte ugrálni. A Nagymama, a Nagypapa, az anyukája, az apukája, de még a Vica néni és a Laci bácsi is. No, hát nagyjából azon a szinten volt, akár egy kedvenc házimacska.

Miből gondolom?

Hát csak abból, hogy a macskák is szeretik, ha ők a ház urai. Szívesen hízelegnek, ha akarnak valamit, de mivel az emberek szívesen gondozzák és kényeztetik ezzel-azzal, hát az az illúziójuk, hogy ők a császárok. Az emberek meg az alattvalóik.

Attól még lehet szeretni őket, ugye?

Hát Ildikét is lehetett. Mindenkitől kérhetett ajándékokat, segítséget, szeretetet, de attól még nem vált királynővé. Manapság már igen kevés királynő van, s talán ők se nagyon szeretik már annyira a szerepüket. Napjában többször átöltözni, különféle fogadásokra menni, unalmas beszédeket végighallgatni, anélkül, hogy rászólhatna másokra, most már aztán fogják be. Ahogy Ildike is szokta.

De aztán egy szép napon vele is történt valami. Beteg lett. Volt is nagy sürgés-forgás a szobájában. Jött a doktor bácsi, aztán a védőnői, és sorra mind a rokonok. bácsik, nénik, keresztmama és keresztapa, csak a gyerekeket nem engedték hozzá. Sem a barátnőit, sem az unokatestvéreit. Valami járvány volt, és mindenki féltette a gyerekeket a fertőzéstől.

Így aztán nem is volt játszópajtása. Ezért egyre jobban lógatta az orrát. Senki nem tudta felvidítani, pedig ilyen egyszerű lett volna. Feltéve, ha tudja valaki, mi bántja. De ő nem mondta. Csak azért se!

Ahogy ott búslakodott az ágyában és senki nem volt mellette, mert azt hitték, hogy alszik, egyszer csak előbukkant az ágya mögül Herkópáter.

-Na, mi az? Csak úgy lustálkodsz egész nap az ágyban? – cukkolta Ildikét.

-Nem lustálkodom, hanem beteg vagyok – felelte nagy búsan Ildike. – A doktor bácsi rám parancsolt, hogy feküdjek, amíg lázam van. Addig nem kelhetek fel.

-Hát az roppant unalmas lehet – bökte ki Herkópáter. – Nem akarod, hogy játsszak veled?

Ildike elfelejtette a szokásos ellenkezéseit, hát gyorsan rávágta:

-De! Nagyon szeretném!

S közben észre se vette, hogy mi történt. Életében talán először nem mondott ellent! Szépen elfogadta Herkópáter ajánlatát, és már játszottak is. Herkópáter ott ült az ágya szélén,

bolondozott, furcsa grimaszokat vágott, amitől Ildike nagyokat nevetett. Szóval hamar megvigasztalódott.

Herkópáter meg nem csúfolta, nem ugratta, hanem tekintettel volt a betegségére. Igaz, Ildike már fel akart kelni, de Herkópáter egy határozott mozdulattal visszanyomta a párnák közé.

-Nehogy megpróbáld! Még lázas vagy, én pedig nem akarom tartani a hátamat miattad! Ha nem fogadsz szót a doktor bácsinak, én se jöhetek majd ide.

No, több se kellett Ildikének! Rögtön visszabújt az ágyba, és csendben figyelte, hogy mókázik Herkópáter. Aztán egyszer csak hirtelen elaludt.

Mikor az édesanyja lábujjhegyen bejött a szobájába, Ildike boldog mosollyal az arcán az igazak álmát aludta.

Hiszitek-e, hogy aztán hamar jobban lett?

Pedig úgy volt. Anyuka el is újságolta mindenkinek, hogy az ő aranyos kislánya milyen jókat nevetett álmában. Biztosan valami szépet álmodott, és ő nem akarta felébreszteni. Hagyta, hadd pihenje ki magát minél jobban.

Később Ildike mesélt Anyukának Herkópáterről. Az volt a furcsa, hogy ő semmit nem hitt el belőle. Úgy gondolta, hogy lázas álmában látott valami koboldot vagy manófélét, és az megnevettette. Azt lehetett hallani odaátról.

Így hát Ildike hívni kezdte Herkópáttert, aki rá se hederített a szavaira. Mit gondoltok, miért nem?

Úgy van. A koboldok nem jönnek elő akármikor. Főként akkor nem, ha mutogatni akarják őket. Dicsekedni velük, mintha valami cirkuszi állatok volnának. Erre Ildike is rájött. Később már csak akkor hívta a kis kobold barátját, amikor egyedül volt. De Herkópáter most megint incselkedett vele:

-Csak azért se!

De azért ők jó barátok maradtak. Nem veszekedtek, nem bántották egymást. Ildike pedig megértette, hogy ez a kettejük titka. A csak azért is-t, meg a csak azért se-t egy darabig átvállalta tőle Herkópáter. Mindig olyankor mondta, amikor Ildike oldalát megint fúrni kezdte valami. És ezzel a rövid mondattal ráébresztette, mit csinált azelőtt rosszul. Jól tette?

EGY ÖREG TOLL EMLÉKEI

Amikor még gyerektoll voltam, sok vidámságban volt részem. Gyerekek játszottak velem, írtak és firkáltak is minden cél és értelem nélkül, mégis jó volt. Tudjátok miért? Mert jó gyerekeknek lenni.

Igaz ugyan, hogy a felnőttek folyton ránk szólnak és leintenek, mégis jó, hogy velünk foglalkoznak, pedig elég rosszcsontok vagyunk. Ti is azok vagytok?

Melyik gyerek nem szeret egy kis borsot törni a nagyok orra alá? Ti talán nem szoktatok? Nono, úgy látom, elég puha az orrotok 😊))

Amikor a gazdám nagyobb lett, ő is hasznosabb dolgokra használt, nem csak firkálásra meg buta kis üzenetek írására, amit szép lányok markába csúsztatott. Máskor meg feladta postán a nem túl elmés gondolatait, hogy aztán később ő maga is elhűljön rajtuk, amikor újból rájuk talált.

Én már eléggé kopott toll voltam, amikor egy napon félretettek. Suttu, bele egy fiókba, ahol nem sokan szoktak kutakodni. Nem mintha nem lehetett volna, de speciel az a fiók nem érdekelt senkit. Folyton nyitva állt, nem zárták be, ezért úgy gondolták a mások kíváncsiskodók, hogy bizonyára csak unalmas dolgok hevernek benne, amiket nem szükséges rejtegetni.

Buta logika, de a gazdám részéről meg okos taktika, hogy ott tartotta, mindenki orra előtt az egyik legféltettebb kincsét: engem. A nagypapájától örökölt, aki úgy vélte, hogy a kisunokája majd a nyomdokaiba lép.

Mire értette ezt?

Hát csak arra, hogy a drága nagypapa író volt. Sokat koptatott engem, én mégis azt szerettem, ha volt mit csinálni. Vagyis, ha rajta volt az alkotókedv. Gyakran cserélte a hegyemet, azaz a betéteket bennem, mert azok egy idő után folyni kezdtek. Jókora pacákat hagytak a papíron meg a Nagypapa kezén, de ő nem haragudott rám. Türelmesen letett,

másik betét után kutatott a fiókjában, s ha volt, mindjárt le is cserélte a régit, a folyósat, azt a kéretlen tintaforrást. Utána elment kezét mosni. Pedáns ember volt.

A nagypapához mindenféle érdekes ember járt látogatóba. Beengedte őket a dolgozószobájába, ahová, megvallom nektek, én bizony senkit nem engednék be!

Tudjátok, miért?

Mert az írók, művészek körül mindig kell lengedezni egy csomó titoknak. Akár egy finom párafelhő vagy illatfelhő, ami mindenkit vonz, a művész mégse enged oda senkit. Az jótékonyan körülveszi őt, és amikor jön az ihlet, bátran beleburkolózhat. Oda nem követheti őt senki. Védi a nemkívánatos hatásoktól.

Tudom, most azt is meg kell magyaráznom nektek, mi az az ihlet.

Nem személy, nem is valaki tolaodó alak, akit mindenki leráz, hanem az egy érzés. Lelkiállapot, amelyben a művésznak különös élményben van része. Úgy érzi, sugallnak neki valamit, és neki olyankor alkotnia kell valamit. Szépet és újat. Olyasmit, amelyet még soha életükben nem láttak, amire mindenki rácsodálkozik. Felkiáltanak, hogy milyen szép vagy milyen érdekes. Meg hogy ilyet még senki nem produkált. Szóval dicsérik agyba-főbe.

A műalkotás megszületésének körülményeit nevezzük ihletett állapotnak.

Az ihlet ideje szent. Olyankor nem szabad zavarni a művészeket. Hagyni kell őket, rájuk bízni, hogy teremtsenek valami gyönyörűségeset. Ők pedig, ha békében hagyják őket, valóban nagyot tudnak alkotni.

No, hát a Nagypapának is voltak ilyen ihletett pillanatai. Alkotói órái, amikor a család békében hagyta őt. A Nagymama lábujjhegyen járt és csendre intett mindenkit. A gyerekek ezt nem nagyon szerették, de megtanulták, hogy ennek már csak így kell lennie. A

Nagymama úgyis jobban tudja. Aki vele vitatkozik, előbb-utóbb úgyis megtanulja, hol terem a spárgaleves 😊))

Tudjátok, vannak érdekes dolgok. A Nagypapa nem mindig írt, amikor alkotott. Volt úgy, hogy csak feküdt, mintha lustálkodna, de se nem aludt, se nem volt igazán ébren. Aki ilyenkor hozzászólt, lehet, hogy nem kapott választ.

Tudjátok, miért? Mert az írók először fejben alkotják meg a műveiket. Más művészek is vannak így ezzel. Ha pontosan le akarnám írni nektek ezt az állapotot, azt mondanám, hogy előbb megálmodják a történet meséjét, s csak utána dolgozzák ki. Amit utóbb tesznek hozzá, az csak díszlet, díszítés, cicomázás. A lényeg ott bújik meg abban a titokzatos felhőben, ami a kettejük rejteke.

El tudjátok képzelni, milyen hely az?

Csak próbálkozzatok még vele! Egyszer majd úgyis sikerülni fog.

Az én kis gazdámnak és a nagypapájának is voltak titkai. Többnyire huncutságok, amiket együtt követtek el. Például amikor esett az eső, ahelyett, hogy behúzódtak volna a házba, direkt kiálltak a teraszra és egyáltalán nem bánták, ha jól megáztak. Nagypapa azt mondta, hogy ami az égből jön, azon áldás van, és aki részesülni szeretne benne, az jól teszi, ha szembe megy vele.

Máskor meg, ha elállt az eső, együtt ugráltak a pocsolyákban az utcán meg a szomszédos parkban. Anyuka és a Nagymama nem örültek ennek, mert a sáros holmik rendbetétele rájuk várt. Zsörtölődtek egy darabig érte, de a legtöbb nő szereti, ha a rendetlenségből rendet tud teremteni. Az ugyan nem olyan teremtő, alkotómunka, mint az írás, de azért ők mindig elmosolyodnak a végén, ha a férfiak rosszkedvéseinek nyomait el tudják tüntetni. Úgy mondják, hogy akkor a ruhák újjászületnek, és az milyen jó.

Aztán nekem jutott a feladat, hogy ezeket a csínytevéseket lejegyezzem valami papírdarabra vagy rendes füzetekbe, titkos noteszekbe, amit nem mutattak meg az asszonyoknak.

Mit gondoltok, miért?

Mert ha megtudják, hogy a Nagypapa és az unokája szándékosan léptek bele, sőt ugráltak is azokban a pocsolókban és egyéb tiltott helyen, akkor bizonyára megnehezteltek volna, amiért nekik ennyi bosszúságot és különmunkát csináltak.

Most megint itt heverek ebben az egyáltalán nem titkos fiókban, amire senki nem gyanakszik. De nem baj. Így senki nem zargat engem se fölöslegesen. Mivel öreg toll vagyok, szeretek egy kicsit sziesztázni, magamba mélyedni, ahogy a felnőtt emberek is szokták.

Ti biztosan nem szeretnétek hozzám hasonlítani, jól tudom.

De hát ez az élet rendje. A gyerek legyen pajkos, vidám, ugráncos, akár rendetlen is néha, csak utána ne kérkedjen a rosszaságával! Az már nem szép dolog. Neveletlenségre vall.

Ha kipihentem magam, majd biztosan megint elővesznek.

Nem vagyok divatos, talán már szép se vagyok, de fontos, hogy valakinek nagyon vonzó és érdekes legyek. Ez a dolog pikantériája.

De hogy mi az a pikantéria, azt már nem magyarázom el. Kérdezzétek meg a Nagypapát vagy a szüleiteket, ők biztosan felvilágosítanak titeket erről. Azért ne gondoljatok semmiféle malacságra vagy súlyos kihágásra, amiért büntetést szoktatok kapni!

Fontos, hogy mindig kérdezzetek, ha nem értetek valamit. Nem jó, ha homályban maradnak a dolgok. Akkor csupa olyasmivel ruházzák fel őket, amik nem illenek oda, viszont sok félreértést okoznak az emberek között.

Hát akkor rajta! Kérdezzetek ki jó alaposan valakit! És ha tetszett, amit hallottatok, akkor gyertek és meséljétek el nekem is! Hadd ne csak írjam, hanem hallgassam is olykor a meséket!

Persze, jól tudom, hogy a meséket valójában a gazdám írja, nem én. Az én dolgom az, hogy megörökítem látható formában. Efelé irányít és terelget minden egyes alkalommal, amikor rájön az ihlet.

De azt már tudjátok, hogy mi. Az eredménye látható, de ő maga megfoghatatlan marad.

HA LÓ NINCS, SZAMÁR IS JÓ

Rossz idő járt a gyerekekre. Lovagolni szerettek volna menni, de aznap nem lehetett. Hiába kunyeráltak Apának-Anyának, senki nem állt kötélnek. És azt se mondták meg, miért.

Felhívták hát a Nagypót. Kérdezték erről-arról, míg végül rátértek a lényegre. Mármint hogy ők nagyon szeretnék lovagolni.

A Nagypapa tudott valamit, de ő se mondta. Minek is mondta volna, ha tudta, hogy a gyerekek kedvenc lova megbetegedett?! Nem akarta őket búsítani, nehogy kétségbe essenek miatta, vagy hogy valami rosszra gondoljanak. Andriska és Pircsike nem is értesülhettek semmiről, csak utóbb, amikor már minden rendben volt.

A Nagypapa viszont megsajnálta őket. Azt ajánlotta, hogy vele elmehetnek egy meglepetés-kirándulásra. No, hát erről is hiába faggatóztak, nem tudtak meg semmit, csak azt, hogy ebéd után indulhatnak.

Mit volt mit tenni, rendesen igyekeztek ebédelni, nehogy a kirándulás elmaradjon. Most nem csipkedték egymást az asztal alatt, ahogy gyakran szokták, mikor nem nyughatnak egymástól. Most csak ültek nagy illedelmesen, és igyekeztek minél szabályosabban tartani az evőeszközöket. Anyának majd leesett az álla, hogy egyiküket se kellett megszólítani étkezés közben, ahogy máskor.

Alighogy végeztek a fogmosással és egyéb tisztálkodással, már csöngettek is. Megérkezett Nagypó. Andriska és Pircsike csak úgy röpültek a nyakába.

-Hová megyünk? Mi lesz az a meglepetés? – kérdezték, azaz kiabált egyszerre a két gyerek.

-Ha előre megmondom, meglepetés lesz az? – kérdezett vissza a Nagypó.

-Nemigen – lombozódtak le a gyerekek, de azért kezdtek készülődni az útra.

-Mit vigyünk, Nagyapa? – kérdezte Andriska, aki nagyobb lévén már tudta, hogy kirándulás előtt szokás pár holmit odakészíteni.

-Csak magatokat – mosolyodott el a Nagyapó. – Én már mindenről gondoskodtam.

Azzal röpültek is a gyerkőcök, még köszönni is majdnem elfelejtettek a szüleiknek.

Útközben találgatták, merre vihet az útjuk, de még mindig nem tudták. Nagyapó csak nagyokat hallgatott, de közben jókat mosolygott a bajusza alatt. Ezt a gyerekek a hátsó ülésről nem láthatták.

Az út nem volt ismerős. Főként, hogy Nagyapó többször is letért a főútvonalról, és szép erdős helyeken jártak, amiben mindenki más gyönyörködhetett volna, de nem úgy a gyerekek. Ők csak zsinatoltak, vitatkoztak egymással, ki találja ki előbb, mi lesz az a meglepetés.

De már nem tartott sokáig az út, és a magyarázatot is megkapták, hol fognak majd megállni.

Tágas, füves terület képe bontakozott ki előttük. Hasonló karám övezte, mint a lovastanyát, ahová járni szoktak. De itt egyetlen lovat se láttak, sőt még egy árva pónit sem.

Hamarosan kiszálltak és megtudták, hogy egy csacsifarmra igyekeznek. Pár kíváncsi füles ugyanis közelebb jött és elkezdte bámulni őket.

-Jé, de aranyosak! – kiáltott fel Pircsike.

-Kíváncsiak, mint a gyerekek – mosolyodott el Nagyapó.

Aztán már előttük is állt egy szép példány. Igen szerényen nézett, a fejét is leszegte kissé, mintha nagyon félénk volna. De azért meg lehetett simogatni. A csacsik el is várják, hogy foglalkozzanak velük. Különösen a gyerekek.

Nagyon kedvesek tudnak lenni a csacsik, ha megsimogatják őket, vagy ha kapnak valami csemegét. Répát vagy almát, de talán emlékeztek rá, hogy szeretik ők még a bogáncsot is.

Ahogy továbbhaladtak és elköszöntek a szerény csacsitól, már meg is látták, miért hozta ide őket a Nagypapi. Nagy visongás, lelkes kiabálás és nevetgélés hangjai hallatszottak fel.

Nem akartak hinni a szemüknek!

Talán ti se, ha tovább nem mesélem, milyen látvány tárult eléjük!

De, igen, bizony, számárverseny volt. No, nem iskolai, mert arra lett volna egy-két esélyes jelöltjük, hanem igazi csacsik sorakoztak fel a rajtvonal előtt. Azt ugyan nem lehetett látni rajtuk, hogy túlságosan lelkesedtek volna azért, ami rájuk várt, de viszonylag türelmesen várakoztak.

Andriska és Pircsike ki is választottak maguknak egy-egy kedvencet, és annak kezdtek drukkolni. Nem voltak egyedül. A korlátok mögött sokan figyelték a versenyt, ami már csak azért is mulatságos volt, mert némelyik csacsi vonakodott teljesíteni a távot. Lecövekelte magát a rét közepén, és egy tapodtat se ment tovább, hiába ösztökélte a lovasa, vagy hogy is mondják ezt, a hátasa... Esetleg szamarasa? 😊))

Hát ez bizony kudarc volt a szamaragolni akaró emberpalántának, de mivel a verseny nem volt véresen komoly, hát csak leszállt a versenyből kimaradt csacsiról, és lefelé vonszolta volna a pályáról, aminek a csacsi most is ellenállt.

Már mindenki rajtuk hahotázott, amikor a csacsi hirtelen meggondolta a dolgot, kitepte magát a lemaradt versenyző kezéből, és vágtazni kezdett a többi szamár után. Talán utol is

éri őket, ha az egyik szervező el nem kapja a kötőfékét és le nem vezeti a pályáról. Közben csak ennyit súgott oda neki:

-Ezt hamarabb kellett volna meggondolnod, hékám! Ember nélkül nem nyerhetsz versenyt.

No, ezen is jót mulatott mindenki, habár úgy tetszett, hogy a csacsi kissé méltatlankodva hagyta el kudarca színhelyét. Mivel, tudjátok, mennyire makacs állat, hát akár az is megfordulhatott a nagy busa fejében, hogy utas nélkül könnyebben hagyhatja le a többieket.

Miután megnézték a csacsiversenyt, volt még egy csacsifogatverseny is, ami roppant érdekesnek tetszett a gyerekeknek. Igazából ők is szerettek volna felülni egy ilyen kordéra, de most nem volt rá lehetőség. Ezeket lefoglalták a verseny idejére.

Azért nem maradtak le ők se minden privát szórakozásról.

Tudjátok, mi volt az?

Nos, igen. Ők is kipróbálhatták, milyen számaron ülni, azaz szamaragolni.

Másmilyen volt, mint lovagolni, azt sejtitek. De mivel a csacsik olyan kedves állatok, ők ezzel is beérték. Már rég elfelejtették, miért kunyeráltak odahaza a szüleiknek, s a Nagypapinak is a telefonban. Kifelé menet a Nagypó megállította őket egy percre.

-Nézzétek csak, mi van ott kíírva?

-Hol? – kérdezték egyszerre a gyerekek.

-Ott, egy kicsit magasabban a kapubejárat fölött – mutatott vissza Nagypó.

-Jéééé, tényleg – kiáltottak a gyerekek. HA LÓ NINCS, SZAMÁR IS JÓ 😊))

-Egyetértetek? – mosolygott megint Nagypó a bajsza alatt.

-Igen, és még érdekesebb is volt, mint máskor – jegyezte meg Pircsike.

De akkor már csak egy kedélyesen legelésző kecske bámult utánuk.

NÉPI MONDÓKÁK, VERSIKÉK

Hétfő – hetibe.

Kedd – kedvibe.

Szerda – szeribe.

Csütörtök – csúribe.

Péntek – pitvarába.

Szombat – szobájába.

Vasárnap – az Isten házába.

Egy – érik a meggy.

Kettő – csipkebokorvessző.

Három – várom a párom.

Négy – biz’ oda nem mégy!

Öt – leesett a köd.

Hat – hasad a pad.

Hét – dörög az ég.

Nyolc – üres a polc.

Kilenc – kis Ferenc.

Tíz – tiszta víz.

Ha nem tiszta, vidd vissza,

Majd a szamár megissza.

Egy, kettő, három, négy.
Te kis Viki, hová mégy?
Nagymamához meséért,
madártejért, egyébért.
Öt, hat meg hét és nyolc.
Mit húzol és mit is tolsz?
Nem mondom meg, ne kérdezz!
Megérted, ha felébredsz.
Kilenc, tíz és nagyon sok.
Merre jártok? Hol vagytok?
Elbújtunk és keress meg!
Fusd körbe a kiskertet!

Egy, kettő, három, négy.
Kívánom, hogy boldog légy!

Cica füle, kutya farka.
Kisgazdájuk tarkabarka.

Egy, kettő, három, négy.
Honnan jössz és merre mégy?
Emerre meg amarra.
Lelked rajta, Hadarka.

Cicaház és kutyaház.
Benne vajon ki tanyáz?
Cirmoska és Burkuska.
Kisgazdájuk Viktuska.

Jaj, de jó lesz hintázní!
Cirmoskával mókázni.
De ha neki nem tetszik,
Leugrik vagy leejtik.

Mennyi szép szín kinn a kertben!
Félek, hogy majd elfelejtem.
Nem felejtéd, nem is ám!
Ez az én gyermektanyám.
Cickafark és macskafark.
Meg ne markold, ne csavard!

Nem szereti senkise,
Ha cibálják, süss ide!

Hová menjünk sétálni?
Kóringyálni, lófrálni?
Ne kérdezd, csak vigyél el,
nézelődni szekérral!
Látogatni, megnézni
Nagymamámat becézni.

Rossz az idő, kicsi lány
Otthon ül most mindahány.
A napsütést megvárjuk,
Kicsi szívünk kitárjuk.

TILITOLI

Volt egyszer egy Tilitoli. Ez a Tilitoli nem akármilyen figura volt. Nem szerette a pontosságot. Mindig csak tologatta a dolgait, ide meg oda. Tologatta, halogatta, napolgatta, míg a végén mindenről lekésett. Fontos dolgokról is.

Hát amint tologat ide meg oda, egyszer csak látja ám, hogy szembe jön vele az utcán egy nagy lakli ember. Jól végigméri tetőtől talpig, aztán csak elmegy mellette, de nem szól hozzá semmit. Utána mégis meggondolja magát, sarkon fordul, aztán fürgén előrefut. Lehagyja a nagy lakli embert, majd megint sarkon fordul, hogy ismét szembe jöhessen vele az utcán.

Amikor már egészen közel ért hozzá, egyszer csak fülig szalad a szája. A lakli szemébe vigyorog, mintha ez lenne a világ legtermészetesebb dolga. A lakli végigméri Tilitolit, de nem szól egy szót se. Ó, nem azért, mert ez a világ legtermészetesebb dolga, hanem mert nem érti, mit akar tőle ez a kis mitugrász emberke, aki képes oda-vissza rohángalni az utcán, hogy beleköthessen. Na, de mit csináljon ő vele? Sokkal kisebb nála, nem volna rendes dolog, ha eltángálná a szemtelen viselkedéséért. Ha legalább szólna valamit, lenne mire reagálnia.

„Ugyan, nem érdemel egy legyintést se”, gondolta magában, és megy tovább az utcán a nagy lakli. De Tilitolinak valahogy kajánkodni támadt kedve. Még egyszer sarkon fordult, megint előrefutott jócskán, hogy most még messzebről vehesse szemügyre a laklit, akinek még a nevét se tudta, csak úgy kiszúrta magának az utcán.

Kapja magát, sietősre veszi a dolgot, és igyekszik megint nagy vigyorogva a lakli felé.

De a lakli megalégtelte, hogy ez a kis porbafingó emberke őrajta szórakozik. Befordult az egyik kapualjba, és mire Tilitoli észbe kapott volna, jól bevágta maga után a nagykaput, hogy csak úgy dörrent.

Tilitoli megszeppent. Ha ez az ember ilyen gorombán tud bánni egy kapuval, ami nem tehet a kettejük utcai „párbajáról”, akkor mekkora pofonokat oszthat ki embereknek, akik belékötnék? Így morfondírozott magában, és már odébb akart állni, amikor egyszer csak nyílik a kapu, és előjön belőle a nagy lakli.

Tilitoli már kereket akart oldani, ám a lakli nem hagyta. Jól galléron ragadta Tilitolit, kicsit meg is emelte, hogy nyomatékot adjon a mondandójának, és csak úgy ráförmedt:

-Kicsoda maga és mit bámul rajtam?

Tilitoli egy pillanatra megdermedt az ijedtségtől, de nem volt ő olyan félnk emberke, hogy ki ne tudta volna vágni magát a nehéz helyzetekből.

-Az én nevem Tilitoli, és szeretek halogatni mindent. Mikor megláttam magát az utcán, arra gondoltam, hogy egy ilyen nagy embert már nem volna könnyű eltologatnom. Ha nem haragszik meg érte – tette hozzá kissé alázatosabb modorban, mert buta azért nem volt.

Pontosan felmérte ő az erőviszonyokat, és nem volt kedve hozzá, hogy kilapítsák a kifogásolható modora miatt.

Hát mit ad Isten, a nagy lakli erre megenyhült. Még hogy őt nagy embernek nevezzék, mikor mindenki csak Laklinak szokta csúfolni kegyetlenül aránytalan teste miatt, amit mellesleg ő is roppantul szégyellt.

-No, akkor jól van. De miért futott vissza többször is az utcán? – tudakolta a Lakli.

-Hát csak azért, hogy biztos legyek a dolgomban. Nehogy csak rosszul emlékezzem valakire, miközben éppen jól elbambultam az utcán. De talán nem haragszik meg ezért?

-Hát nem is – szólt a Lakli, és szépen letette Tilitolit a járdára.

Tilitoli rögtön élt a helyzeti előnyével, és igyekezett megbékíteni ezt a nagydarab embert, aki végül is nem tehetett róla, hogy éppen belé botlott itt az utcán, ahol sok más ember is röhöghetett volna rajta, nemcsak ő.

-Akár sétálhatnánk is együtt – javasolta hirtelen, hogy végképp megbékítse a Laklit.

-Hát nem is tudom. Nem mutatnánk valami jól – motyogta a Lakli. – Én túl magas vagyok, maga meg kis töpörtyű emberke. Mások ki találnának gúnyolni bennünket, ha így együtt látnak. Úgy néznénk ki, mint Zoro és Huru.

-Vagy mint a két Latabár – kajánkodott Tilitoli.

Ezen aztán mindketten jót nevettek.

Mert tényleg volt benne valami.

Ti tudjátok, ki Zoro és Huru? És a két Latabár?

Ők is olyan ellentétes kinézetű híres emberek voltak, mint Lakli és Tilitoli együtt. Csakhogy ők nem voltak híresek. Semmi különöset nem csináltak életükben. Semmivel nem hívták fel magukra a figyelmet. Hétköznapi emberek voltak. Mindössze annyi látványos volt rajtuk, hogy az egyik nagy esetlen ember volt, a másik meg kis töpörtyű emberke. Akár Stan és Pan.

Tudjátok, ők kik voltak?

Biztosan nem. Ők híres színészek voltak, mint a két Latabár, csak ők nem magyarok voltak, hanem Amerikában váltak híressé. Ez azt is jelenti, hogy őket sokkal többen ismerték világszerte, mint a Latabárokat.

-Hát akkor hülyén nézünk ki együtt, ugye? – kérdezte váratlanul Tilitoli.

-Háááát, mi tagadás... - nyögte ki a Lakli.

-Akkor inkább ne is mutatkozzunk együtt? – faggatta tovább Tilitoli.

--Inkább ne – egyezett bele Lakli. – Nem mintha nekem volna bajom magával, csak látja, hogy máris megfordulnak utánunk az emberek itt az utcán.

-Szabad nekik – felelte kissé kajánul Tilitoli. – Ahogy nekünk is szabad itt tereferélni, vagy sétálni a parkban, ha olyanunk van.

-De nekem nincsen olyanom – zárta le a vitát a Lakli. – Különben is dolgom van, mennem kell.

Azzal mindketten udvariasan meghajoltak, még a kalapjukat is megemelték egymás előtt, és tovább sétáltak.

Az emberek meg valóban utánuk fordultak. Biztosan nekik is a híres színészpárosok jutottak az eszükbé. De valahogy mégse hasonlítottak rájuk igazán. Mindenki ment a dolgára. Tilitoli meg azt gondolta magában, hogy aznap nem is tologatott el semmit. Sőt, túlságosan fürge volt. „Micsoda könnyelműség!”, gondolta magában. De aztán rájött, hogy mégis eltolt valamit. Egy későbbi találkozás lehetőségét.

CSIKICSUKI

Karesz nagyon szeretett malmozni. No, nem a kezével, hanem a társasjátékkal szórakozni, amit már nemcsak az apukája ismert és gyakorolt, hanem valamikor régen a nagypapája is. Amikor csak tehetett, rávette valakit, hogy játsszon vele, és akkor gyakran szórakozott a csikicsuki nevű variációval. Erről kapta a ragadványnevét.

Már sokan voltak, akik valósággal menekültek előle, mert vele játszani az olyan volt, mint csapdába kerülni. Csikicsuki ugyanis behúzta őket a csőbe, ahogyan egy ragadozó pók teszi az áldozatával. Onnantól fogva nagy szerencse kellett hozzá, hogy megússza az illető. Legalább öt partit le kellett játszania Csikicsukival. Akkor is, ha nem szeretett malmozni.

Egyszóval Csikicsuki, vagyis Karesz nehéz ember volt.

Korholta is miatta eleget az anyukája. Meg a nagymamája, akivel különben sokat malmozott Karesz. Igaz, már a nagymama is unta a banánt, vagyis a játékot, de végül mindig megsajnálta az unokáját, akinek, nem tudni, miért, nem akadt érdekesebb játék, ami lekötötte volna a figyelmét.

Egy napon a nagypapája így szólt:

-Mi lenne, ha végre megtanulnál valami érdekesebb társasjátékot? Mindenkit elüldözől magadtól ezzel az örökös malmozással.

-De mikor én úgy szeretek malmozni! – sóhajtott fel Karesz. – És mi rossz van abban, ha meghívok valakit egy-két partira?

-Hát épp ez az! – sóhajtott fel a Nagypapa. – Ha rajtad állna, te mindenkit legalább száz partira kényszerítenél egyhuzamban. Túlzásba viszed a dolgot. Másokra is tekintettel kell lenned, ha nem akarsz elveszíteni minden barátodat.

-Erre még sose gondoltam – hajtotta le a fejét Karesz. – Általában úgy végződik a játék, hogy a pajtásaimnak már haza kell menniük. Azt még senki nem mondta nekem, hogy unja a játékot velem.

-Mert jólneveltek a barátaid – magyarázta Nagypapa. – Nem akarnak megbántani, mert látják, hogy te még benne vagy a játékban. Te viszont nem veszed észre, hogy másnak ez az örökös malmozás unalmas.

-Még hogy a malom unalmas? – csattant fel Karesz.

-Igen. Mint minden, amit túlzásba visznek. Lassan olyan leszel már, mint a szenvedélybetegek, akik rákapnak mindenféle ártalmas dologra, és annyira odavannak érte, hogy akkor is művelni akarják, ha az a mások idegeire megy.

-Akkor én szenvedélybeteg vagyok? – kérdezte Karesz kétségbeesetten.

-Most még nem – magyarázta a Nagypapa. – De ha nem állsz le vele, akkor azzá hatalmasodhat, és még sok bajod lesz belőle.

- Most aztán jól rám ijesztettél! – nézegetett ide-oda Karesz. – Bár most is szeretnék játszani veled vagy valaki mással, mégis lelkifurdalásom van miatta.

-Ez is egy tipikus tünet – terelgette volna a Nagypapa Kareszt valami kellemesebb hangulat felé, de sehogy nem akart összejönni a dolog.

Ekkor belépett a Nagymama. A ruhája fölött kötényt viselt, és valami angyali mosoly ült az arcán.

-Csak nem vitatkoztatok össze már megint valamin? – lépett oda Kareszhez, és megsimogatta a fejét. – Csak nem búsulsz, kisunokám?

-Nem búsulok, csak a Nagypapa most elmagyarázott nekem valami komoly dolgot, amiről eddig azt hittem, hogy csak játék és szórakozás. Elmondta, hogy megvannak a veszélyei s hogy vigyázzak magamra.

-Hát azt jól tette – derült fel a Nagymama arca. – Az lesz a legjobb, ha hallgatsz az öregebbre. Ő mindig a legjobban tudja, mi a helyes.

-Szerintem az lesz a leghelyesebb, ha most rögtön előadod nekünk, mit ügyeskedtél össze a konyhán – tréfálkozott a Nagypapa.

-Ha kíváncsiak vagytok rá, fáradjatok utánam – bókkolt egyet a Nagymama az ő örege felé. – Megterítettem, és talán érzitek is az illatokat.

-Én igen – pattant fel a helyéből Karesz-Csikicsuki.

Aztán hirtelen átkapta a nagymama derekát.

-De utána malmozol velem egy kicsit, ugye? – kérdezte.

-Hát persze, drágám – vágta rá kissé meggondolatlanul a Nagymama, miközben az ebédlő felé terelgette Kareszt.

Nagypapa követte őket és közben sűrűn csóválta a fejét.

Tudjátok, miért?

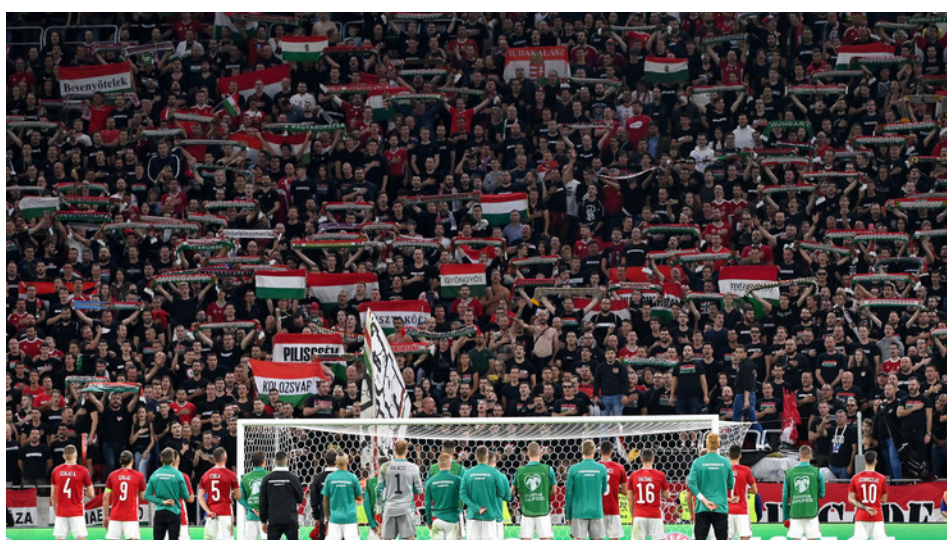

HAJRÁ, EGYEDÜL! HAJRÁ, MINDENKI!

Drukkolni jó. Szurkolni mindig érdekes. Az egész sportközönség egyszerre kiabál, és bár nem mindenki akarja ugyanazt, olyankor mégis mintha egy emberré válna a nézősereg. Nemcsak focimeccsen, hanem más versenyeken is.

Van, akit idegesít a nagy zaj, meg hogy az emberek gyakran egymás ellenében fújják a magukét. De olyan is akad, akit ez egyáltalán nem zavar, sőt, igényli, hogy mások megpróbálják túlkiabálni őt.

Laci már nagyfiú volt, mégis úgy érezte magát minden meccsen, mint amikor legelőször ott járt az apukájával és a nagypapájával. Akkor éppen fiús napjuk volt, azaz csak a férfiak és ő, az emberpalánta mentek külön programra házon kívül. Kicsit furcsa volt, de aztán annál jobban sikerült. Öcsit akkor még nem vitték magukkal, mert túl kicsi volt.

A csapat, amelyiknek szurkoltak, győzött, és az egész stadion örömmámorban úszott. Na, jó, talán az ellenfél, amelyik kikapott, az talán mégsem, és azok szurkolói sem, akik leverten vonultak ki a stadionból. Nekik viszont nagy nap volt ez, és utána még jött egy kis külön program egy közeli kávézóban. Laci, aki akkor még Lacika volt, nagy adag fagyaltot kapott, a férfiak meg söröztek. A lányoknak, vagyis Anyának meg Nagymamának csomagoltattak egy kis süteményt, mielőtt hazaindultak volna. Sőt a Nagypapa, amikor meglátott egy virágárust az egyik utcáson, még tőle is vásárolt, hadd örüljenek a lányok, mikor hazaérnek.

Így aztán ez maradt a meghatározó élménye Lacinak, aki később is megmaradt szenvedélyes szurkolónak. Büszke volt, amikor a magyar himnuszt játszották, mert ez azt jelentette, hogy mi győztünk. Igen, így: MI GYŐZTÜNK!!! Minden rendes ember büszke a hazájára, és ha a mieink játszanak, természetes, hogy nekik drukkol, nem pedig az ellenfélnek. Amikor játszanak a fiúk, nekünk és értünk is játszanak. Ezért fontos, hogy biztassuk őket, mert akkor sokkal jobban tudnak teljesíteni. Nem is hinnétek, mennyivel jobban!

A vízipólómeccsek is izgalmasak. Annyian jönnek el, hogy amikor csak egy-két szót váltanak egymással az emberek, olyan a levegő, mintha millió méhecske zümmögne és mondaná el, mennyire szeretné, ha a mieink győznének!

Ott még a víz is felerősíti a hangokat, különösen, ha fedett uszodában játszanak a rivális felek. Néha Laci is fogja a fülét, akkora a lárma, de hát ez már csak ezzel jár.

Egyszer nagyon drukolt valakinek. Az egy atlétikai versenyen volt, ahol az iskolatársai is indultak, ő pedig nagyon szeretne volna, ha ők győznek. Az egyik fiú olyan fürge volt, hogy a mezőny teljesen leszakad mögötte, ő pedig elől loholt a futóversenyen. Lacinak ez nagyon tetszett. Mikor előtte haladt el a srác, ezt kiáltotta utána:

-HAJRÁ, EGYEDÜL!

Mindenki hahotázott, és ez Attilát még nagyobb teljesítményre sarkallta. Sprintelt is rendesen, és valóban ő nyerte meg aznap a versenyt. De amíg futott, az egész közönség átvette Laci jelszavát:

-HAJRÁ, EGYEDÜL! HAJRÁ, EGYEDÜL!

Mintha egy torokból jött volna a hang, az egész stadion ezt ordította:

-HAJRÁ, EGYEDÜL! HAJRÁ, EGYEDÜL!

Laci viszont úgy gondolta, hogy a többi futó is megérdemelne egy kis biztatást, így hát variálni kezdte a jelszavát:

-HAJRÁ, EGYEDÜL! HAJRÁ, MINDENKI!

Ennek is sikere volt. A közönség ugyanúgy üvöltött, mint Laci:

-HAJRÁ, EGYEDÜL! HAJRÁ, MINDENKI!

Így aztán mindenki megkapta a maga biztatását, nemcsak az élen futó Attila, akit a végén nagyon megünnepeltek.

Laci meg, ha olyanja van, más versenyeken is be szokta dobni a régi jelszavát.

Akad olyan is, hogy mások átveszik tőle a szót, és olyankor harsognak a stadionok, sportcsarnokok, mikor hol versengenek a sportolók.

-HAJRÁ, EGYEDÜL! HAJRÁ, MINDENKI!

Ha nektek is tetszik, használjátok bátran! De azért a legszebben mégis az szól, amikor mindenki ezt üvölti:

-HAJRÁ, MAGYAROK!

Igaz?

HAJRÁ, MAGYAROK!

A JÓ KENYERES

Áronnak volt egy jó kenyeres pajtása. Hogy miért kenyeres, azt már senki nem tudja, de akkor mindenesetre úgy mondták. Áron se sokat töprengett ezen, csak tudta, hogy ennél jobb barátja soha az életben nem lesz.

A barátját Máténak hívták. Jól megvoltak együtt, már csak azért is, mert mindkettejüknek szép bibliai nevet adtak a szüleik. Talán ezért is gondolta mindenki, hogy az ő barátságuk olyan örökre szóló, mint a Szentírás. Senki nem vitatja, hogy kell-e, s ha kell, minek, csak VAN.

Egyszer azt mondja Áron a kenyeres pajtásának:

-Te, Máté, nem kéne világot látnunk?

-Még nem vélném, mert túlságosan ifjak vagyunk hozzá – válaszolta csak úgy kapásból Máté.
- Meg aztán mit szólnának hozzá a szüleink, akik csupa szépre s jóra tanítottak bennünket, amióta megvagyunk?

-Hát hiszen nem is mennék az ő tudtuk híján. Bizonyosan elengednének, ha szépen megkérlelnénk őket.

-Az enyéim nemigen – ingatta a fejét Máté. – Édesanyám sírna-rína, s igen szépen marasztalna.

--De én mégis úgy hiszem, hogy meg kellene próbálkozzunk vele – csökönyösködött ismét Áron. – Ha te nem jönnél velem, én talán akkor is nekivágnék a nagy hegyeknek. Meg kéne lássam, mi van azon túl.

-Ha csak ez érdekel, megmondhatom én neked, hogy még több hegy – fordította a szót tréfásra Máté. – Mi látnivaló van azon? Egyik es magas, meg a másik es magas. egyiken es sűrű az erdő, meg a másikon es sűrű az erdő. Osztán van bennök nyúl meg disznó meg farkas. S ha még inkább a sűrejébe mennénk, rálelnénk pár medvére is.

-Hát azokra leljen a harmadnapos hideglelés! – hessentette el a gondolatot Áron.- Engem inkább az érdekelne, vannak-e ott más falvak, s azokban vannak-é szép leányok?

-No, az engem is érdekelne, de amondó vagyok, hogy azzal várhatnánk még kissé. Nem vagyunk házasulandó korban, nagy vagyonunk sincsen, amivel kérkedhetnénk, hát akkor hogy nyernénk meg magunknak azt a két szép leányt?

-Hát, ha sokat töprengsz rajta, akkor bizonyosan sehogyan sem. Akinek megalszik a szájában a tej, az hoppon marad. A szerencsétlenkedő kérőt elkerüli a fehérnép. Az ügyesebbet, fűgébbet jobban szeretik, úgy tudom.

-Én meg úgy tudom, hogy hamar munka sehogyan nem jó – felelte Máté. – Ha nagyon vágtaázol a sorsod után, még lehagyod, s aztán ő ér be téged.

-Ugyan, ne figurázz! – mondta Áron. – Látom én, hogy csak magam kell induljak, ha te ennyit kéreted magad, mint a leányok az első bálban.

--Azzal, hogy csak így bántogatsz, nem jutsz sokat előre. s ha elmennél, ki lenne a te kenyeres jópajtásod?

-Akkor senki – sóhajtott lemondóan Áron. – Téged is minek találtalak, ha már az első akadály láttán megfutamodol?

-Futamodik ám a süly! – vágott vissza Máté. – Hát már meggondolni se lehet a dolgot? Mit teszed magad, mint egy kényeskedő kisasszony, hogy neked minden azonnal kell, várni meg nem tudsz reá egy fuszulykalevesnyi időt se?

-De jó, hogy említed! – kapott az ötleten Áron. – Édesanyám épp azt főzte, mikor elindultam otthonról. Talán mégis visszafordulhatnánk megnézni, készen van-e már? Attól még a világ se szalad el ijedtében, megkerülhetjük holnap es.

Avval nagy egyetértésben megindultak az Áronék háza felé. Áron édesanyja valóban jó illatos fuszulykalevest főzött. Nem hagyott ki belőle semmit. Még egy-egy jó karéj kenyeret is kaptak hozzá, amit aznap hajnalban sütött a jó szüle.

Hát ahogy falatoznak, kanalaznak, egyszer csak megkérdi a két fiút:

-Kaptok-é máshol is ilyen jót?

Máté felelt meg Áron helyett:

-Ilyet sehol. Igaz, nekem meg az én édesanyám főztje és kenyerere a legjobb a világon, már ne vegye sértésnek, Kati néném!

-Hát ezért is vagyunk mi kenyeres pajtások - bökte oda a szót Áronnak. – Te meg már rögvest kifutnál a világból, teee...

Azzal jól oldalba könyökölte a barátját, aki most már magyarázattal tartozott az édesanyjának.

-Hova futnál, te gyerek? – ámult el Katalin asszony.- Mit beszél a barátod?

-Hát csak azt, hogy máma világgá lett volna menni kedvem. Onnét fordultunk vissza, mert ez a málé csak maradni akar még.

Azzal jót taszajtott Mátén, hogy az majd leesett a székről.

-Csak ne figurázzatok annyit, inkább menjetek s adjatok inni a lovaknak! – zárta le a vitát a meghökkent édesanya. – A végén még komolyan veszem, s útilaput kötök a talpatokra, hogy aztán mást búsítsatok!

Hát erre már nem volt mit szólni. A két kenyeres felpattant s ment a lovakhoz.

Máté azért még jólnevelten visszafordult:

-Köszönöm az ízes levest, Kati néném, meg a lágy kenyeret!

-No, hát jól van, nagyot nőj! – küldte utána a szót Katalin asszony.

Máté azért még megkérdezte Árontól, mielőtt kivezették volna a lovakat:

-No, hát igazán elvágyl innen?

-Egy ilyen napon nemigen – hajtotta le a fejét Áron. – Meg hát itt vagy te is, teee, kenyeres...

Erre már a lovak is csak nagyban bólogattak. A fiúk jó friss vizet húztak nekik a kútból. Az állatok meg csak itták, s mintha ők is értettek volna mindent.

HIRTELENKE ÉS NYUGODTKA

Volt egyszer egy kislány meg egy kislány. Zsenge koruktól fogva jó pajtások voltak, merthogy egymás szomszédjában laktak. Mindennap találkoztak, együtt játszottak, s még sok más gyermekkel is. De ők mindig a legjobban ragaszkodtak egymáshoz. Senki más gyereket nem szerettek úgy, mint egymást.

Pedig igen különböző természetük volt. A kis Lenkét csak úgy ugratták mindig, hogy hirtelenke, s aztán ez lett a ragadványneve is. Merthogy rajta ragadt. Mártonka meg olyan végtelenül nyugodt volt, hogy szinte fát lehetett volna vágni a hátán. Ezért őt meg úgy hívták, hogy Nyugodtka.

Lenke sokat ugrabugrált, szaladgált, és erre vette rá a sokat mélézó Mártonkát is. Kergetőztek, bújócskáztek, fára másztak, hogy sokszor már a Hirtelenke anyukája is megelégelte a dolgot.

--Hallod-e, kislányom, hogy nem bírsz magaddal sose? Tisztára olyanok vagyok, mintha szerepet cseréltetek volna. A kislányoknak illik nyugodtabban és csendesebben viselni magukat, a szeleskedés meg inkább a fiúk dolga. Mi lesz veled, ha ilyen maradsz és sose nő be a fejed lágya?

-Nem tudom – felelte Hirtelenke, és már futott is megint, kézen kapva Nyugodtkát, aki azért szeretetből mindig követte őt mindenhová.

Addig ugrabugráltak, kergetőztek, szaladoztak, amíg mindketten alaposan el nem fáradtak. Akkor leültek egy nagy fatörzsre, ami a földön hevert, és onnan dobáltak köveket meg rögöket a kert alatt futó patakba.

Ugye, milyen szerencsések voltak, hogy nekik saját patakjuk is volt?

Ugye, hogy ti is mit nem adnátok egy ilyen szépséges kertaljáért?

Ahogy ott ülnek, üldögélnek, egyszer csak megjelent előttük egy tündér. Szépséges volt és jószágos, ahogy egy jó tündérhez illik. Lehajolt hozzájuk s megkérdezte:

-Ugyan min töprengtek, kicsinyeim? Mit óhajtanátok a legjobban?

Nyugodtka válaszolt elsőnek, most kivételesen. Olyan gyorsan vágta rá a feleletet, hogy ő maga is meghökkent.

-Én azon töprengtem, kedves tündér, hogy ha megnövök, Hirtelenkét szeretném feleségül.

-Hát te, kislányom? – kérdezte ekkor a tündér.

-Én meg azt szeretném, ha Nyugodtka lenne az uram! -felelte kissé félénken a kis Lenke.

-Hát akkor segítek nektek, hogy teljesüljön a kívánságotok – mosolygott rájuk a tündér, s azzal megsuhintotta a varázspálcáját, amit mindig magával hordott. Lett erre nagy fényesség, csillogás, mert menten ott termett egy sereg apró tündér meg manó. Körbetáncolták őket, aztán kézen fogták mindkettőt, és a levegőbe emelték a két gyereket, hogy a lábuk csak úgy kalimpált a levegőben. De ők ezt természetesnek érezték, nem ijedtek meg egy csöppet sem.

Aztán a tündérek meg a manók szépen daloláztak, és csak vitték, forgatták őket nagy sebesen.

Egyszer csak egymásra nézett a két gyerek.

-De szép ruhád van! Hogy lehet ez? Hiszen el se mentél átöltözni! – kiáltották egyszerre.

Az egyik tündér odasúgta Hirtelenkének:

-Ez a tündérr királynő varázslata. Most van a tündér-esküvőtök. Ezt kértétek tőle, nem?

-De igen. De azért mégis...előbb illett volna udvarolnom, hogy előbb a menyasszonyom legyen, s majd csak utána a feleségem – mondta Nyugodtka.

-Ne féljete semmit, az is meglesz – szólt most már kissé hangosabban a kis tündér. – Arra még várnotok kell, hiszen előbb fel fogtok nőni és sok mindent megtanulni, amire a

felnőtteknek szükségük van. Ez a mostani afféle előzetes. Elígérkeztetek egymásnak, hát vegyétek komolyan, hogy sok lesz még a dolgotok és tanulnivalótok.

Azzal elengedte a kezüket, és tovaröppent.

A két gyerek akkor vette csak észre, milyen finoman ejtette le őket a fatörzsre, ahol előtte is üldögéltek. Egymásra néztek hát, és ezt kérdezték fennszóval:

-Te, ez most tényleg igaz volt, vagy csak képzeltük?

Egy ideig csend támadt közöttük, mert nem akarták bevallani, hogy nem tudják a választ.

Nyugodtka szólalt meg ismét elsőnek:

-Akár igaz, akár nem, én tényleg téged szeretnék feleségül majd, ha megnövünk!

Azzal kézen fogta Hirtelenkét és komoly arccal ezt kérdezte:

-Akarsz a feleségem lenni, ha felnőttek leszünk?

-Igen – hangzott a gyors válasz, bár Hirtelenke most váratlanul komolynak és nyugodtnak érezte magát.

Mintha szerepet cseréltek volna, ahogy Hirtelenke anyukája említette az imént.

De az egész nem tartott sokáig. Csak addig a pillanatig, amíg Nyugodtka közelebb nem hajolt Hirtelenkéhez. Egyéb se kellett neki, rögvest felugrott és futni kezdett felfelé a kertben, mint akit üldöznek. Nyugodtka meg csodálkozott egy darabig, miért nem fogta meg a kezét a kislány, ahogy máskor szokta, de gyorsan utánaeredt, hogy most ő fogja kézen a kis menyasszonyát. Vagy már tényleg a felesége?

Ezen töprengett, amikor utolérte.

Hirtelenke akkor már nagy hangon újságolta az anyukájának:

-Édesanyám! Édesanyám! Nyugodtka megkérte a kezemet, és én nekiadtam! Ugye, jól tettem?

-Te csak ne hirtelenkedj már megint annyit! Ráérték még arra. Hiszen alig látszotok ki a földből! – válaszolta a boldog édesanya mindkettőjüknek.

-De, ugye, hozzám tetszik majd adni, ha várok még rá? – kérdezte kissé aggodalmaskodva a most befutó Nyugodtka, aki ezúttal nem látszott annyira nyugodtnak.

-Ha jók lesztek, és még akkor is így ragaszkodtok egymáshoz, mint most, akkor lehet róla szó – mondta a leendő anyós. – De úgy illik, hogy az édesapjától kérd majd meg, és minden annak rendje-módja szerint történjen. Szép virágcsokorral, illendő viseletben, ünnepélyesen. Majd azt is megtanuljátok mindketten remélhetőleg!

-Hát ti meg miről egyezkedtek itt? – lépett be az udvarba Hirtelenke édesapja.

-Lánykérésre készül ez a kis vakarcs – nevetett rá élete párja.

-Nocsak. Már ilyen korán? – vonta fel a szemöldökét a bácsi. – Aztán udvarolni nem illenek előbb?

-Ne tessék félni, nem mulasztom el azt se – hadarta gyorsan Nyugodtka tőle szokatlan heveséssel. – Csak azt tessék megmondani, nem tetszik-e másnak ígérni Hirtelenkét?

De akkor már mindkét szülőnek fülig ért a szája. Alig bírtak magukkal, hogy el ne kacagják magukat.

-Ha ő nem akarja, nem fogom – fordult be a házba a leendő örömapa a bajszába mosolyogva.

-Akkor jó! Ő biztosan nem akarja. Hiszen épp most esküdött nekem örök hűséget a kert alatt, a patak mellett! – kiáltotta Nyugodtka. – Már megyek is, hogy megvigyem a hírt a szüleimnek!

S valóban, mindketten kivárták, hogy eljöjjön az ideje, amikor már tényleg eléggé idősek voltak hozzá, hogy erre a komoly kérdésre mindketten feleljenek.

A patakparthoz nem mindig tudnak elmenni, mert rég messzire kerültek a falujuktól. De ha valahol vízparton üldögélnek, mindig megemlegetik azt a tündér-esküvőt...

A VIDRÁK FEJEDELME

A vidrák nagyon játékos állatok. Fürgék, és karcsú testük olyan kecses mozdulatokat tud tenni, hogy mindenki elámul rajta. Igen gyorsan siklanak a vízben, lehagynák még a leggyorsabb úszóbajnokot is. Perdülnek-fordulnak, és már jó messze járnak. Alig hihető, hogy az imént még itt játszottak a patakban, távoli társaik meg a tengerben.

Jó nézni őket, ahogy bolondoznak. Igaz, a halak és a kagylók nem örülnek nekik, mert velük táplálkoznak. Az ilyen ürge ragadozók elől nem könnyű elrejtőzni vagy elmenekülni. Azért nemcsak a vidrák élnek meg, hanem a halak és egyéb vízi állatok is. Mindjüket nem tudnák levadászni, akármilyen ürgek is.

Éjszaka hatalmas csobbanásokat hallottam a patak felől. Rendszeresen visszatért egy játékos kedű vidra, és jókat fickándozott a házunk előtti öbölben. Ott egy kicsit kiszélesedik a meder, a víz is mélyebb azon a részen, egyszóval ideális hely egy úszni, fürödni akaró állat számára is. Ha kedve tartja, akár hanyatt fekvé a vízen lebeghet és úgy rágcsálhatja az aznapi vacsoráját.

Ez különösen a tengeri vidráknak szokása, de a mi vidránk soha nem járt a tengeren, hanem csak innen a környékről szokott rá a késő esti, hajnali fürdőzésre ezen a csendes és békés vidéken. Mármint éjszaka, mert nappal azért van forgalom. Nem túl nagy, dugó sosincs a mi utcánkban, mint Pesten szokás, de azért csak hallani az autók és motorok zúgását meg az időnként feltűnő kukásautók vagy az utcaseprőgép jellegzetes zajait. Locsolókocsit már régen nem láttunk, bizonyára kivonták őket a forgalomból, pedig amióta ilyen nagy a szárazság, igazán ránk férne egy kis levegőtisztítás.

No, hát a mi vidránk nem akármilyen hétköznapi vidra volt, hanem egyenesen a vidrák fejedelme. Pompás állat, fényes pofájú, élénk, okos tekintetű, szóval már csak ránézésre is szimpatikus élőlény. Nem volt király, koronát nem hordott. Nem is lett volna kényelmes neki. Hogy is forgolódhatott volna annyit egy nehéz koronával a fején? El nem igen vesztette volna,

de elég sokat kellett volna bűvárkodnia utána, ha véletlenül lecsúszik a fejről. Egy királyian pompás állatnak az pedig rangon aluli lett volna, nem gondoljátok?

Hát amint ficánkol a házunk előtti öbölben ez a vidrafejedelem, egyszer csak felbukkan a túlparton egy csendesen szimatoló róka. Azt nem nagyon hiszem, hogy el tudta volna kapni a mi vidránkat, de azért nem vitás, hogy szerette volna. Hát ahogy sunnyog, kerülgeti, hogy tudná becserkészni a vidrát, a fejedelmi állat hirtelen fordul egyet, farkaszemet néz a rókával, majd csap egyet-kettőt a farkával, hogy a róka szeme tele lett vízzel, és a pofája is alaposan elázott.

Mit gondoltok, mit tett erre a róka?

Hát nem. Esze ágában se volt elfutni, hanem csak nagy dühösen fújt egyet és elkezdte rázni a fejét. Így akart megszabadulni a ráfröccsent víztől. Innen is látszik, hogy a kutyák rokona, mert azok is rögtön lerázzák magukról a vizet, ha bedobják őket a patakba vagy a tóba, mikor hol sétáltatja őket a gazdájuk.

A róka bosszús volt ugyan, de a bundáját még kevésbé szerette volna eláztatni, mint a szép vörös pofáját, úgyhogy kissé hátrált, nehogy még egyet kapjon a szeme közé. A vidrát elérni nem tudta volna, mert az az öböl közepén fürdött és egy csöppet se félt tőle. Egyébként a vidrának is igen élesek a fogaik, nagyot tudnak harapni. Ugyancsak megbánta volna a róka, ha kiprovokálja, hogy megküzdjenek egymással.

A hold kisütött, megvilágította az öblöt, sőt még a környékét is, és ez nagyon nem tetszett a rókának. A vidrának annál jobban. Csak úgy lubickolt, forgott, ragyogó kunsztokat csinált, amivel még jobban felhergelte a rókát. De mivel a világos éjszaka nem alkalmas a rókának a vadászatra, sem a vidrafogásra, hát hirtelen meggondolta magát. Sarkon fordult és egy

szempillantás alatt eltűnt a magas fűben és a virágok között. Az előbb még láttam, aztán akár a kámfor, úgy elillant.

A vidra ugyan nem sokat törődött vele az előbb sem, de most utánaézett és prüszkölt egyet-kettőt, mintha azt akarná mondani, hogy ezt jól csinálta. Már mint hogy lefröcskölte a rókát. Róka koma se járt azért rosszul, mert talált magának vacsorát ezen a kései órán. Egereket meg pockokat, amik szeretnek elrejtőzni a magas fűben és összegyűjtögetni a gyommagvakat, amik errefelé teremnek.

Ahogy utánaéztem a rókának, a tekintetem elkísérte még egy darabig, nagy csobbanásra lettem figyelmes. A vidrák fejedelme fickándozott megint, de most már nem egyedül. Egy csinos vidralány látogatta meg, hogy csatlakozzon hozzá egy kis éjszakai fürdőzésre.

Ti fürödtetek már patakban?

Miért nem?

Féltek a hideg víztől?

Pedig milyen finom érzés, ahogyan a hús habok felfrissítik az embert egy fárasztó erdei séta során! Ha már legalább a lábatokat belemártottátok, hamarosan rájöttök, milyen kellemes érzés! Bizonyára a vidra is azért jár ide fürödni meg halakat fogni, mert ő is örömet leli ebben a kiruccanásban. Olyankor nincsen körülötte az udvartartása, senki nem zavarja, legfeljebb az az ismeretlen vidralány, amelyiket éppen most ismerte meg az után a rókakaland után. Az pedig nem fogja sokáig zavarni, sőt gyorsan el is úszott, ahogy jött.

Mit gondoltok, követni fogja a vidrák fejedelme?

Hát persze. Ha másért nem, csak azért, hogy megtudja, hol lakik, s hogy elég szép-e, mivel az előbb még nem vette eléggé szemügyre.

Hát bizony így történt. Hiába meresztgettem a szememet utánuk, aznap már nem láttam őket többé. Ahogy jöttek, ugyanolyan fürgén tűntek el a patak egyik kanyarulatában. Vagyis nem tűntek el, csak tovaúsztak.

Nekem pedig nem maradt egyéb, mint hogy magam elé képzeljek egy lustálkodó tengeri vidrát, amelyik még a kicsinyét is a hasán tartja, miközben hanyatt fekszik a víz tetején, úgy babusgatja.

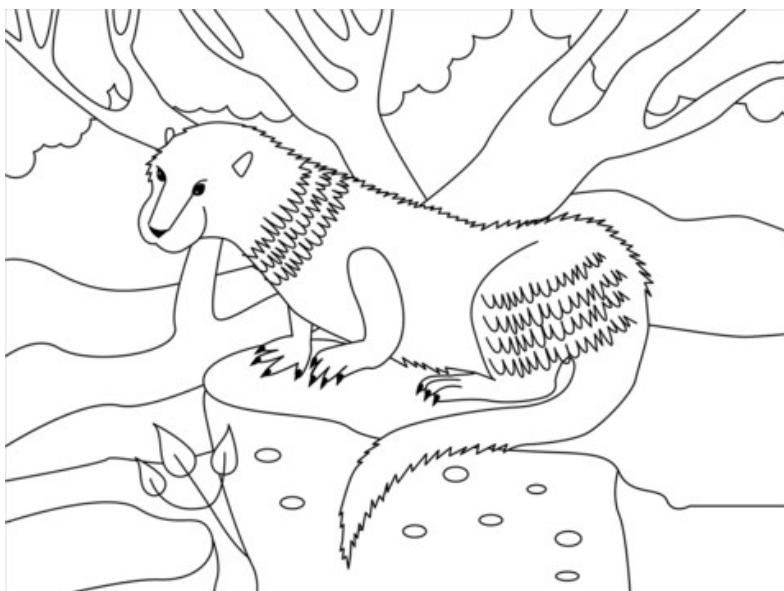
Mit gondoltok, viszontlátom még őket?

Azt én se tudom, csak sejtem, hogy a vidrák fejedelme még sokszor visszatér a mi öblünkbe, hiszen annyiszor megfordult már mifelénk.

Ha jók lesztek, nektek is szólok, hogy lessétek meg! Hátha tőletek se fog félni.

Igazis. Ugyan mitől kellene félnie egy fejedelmi állatnak?

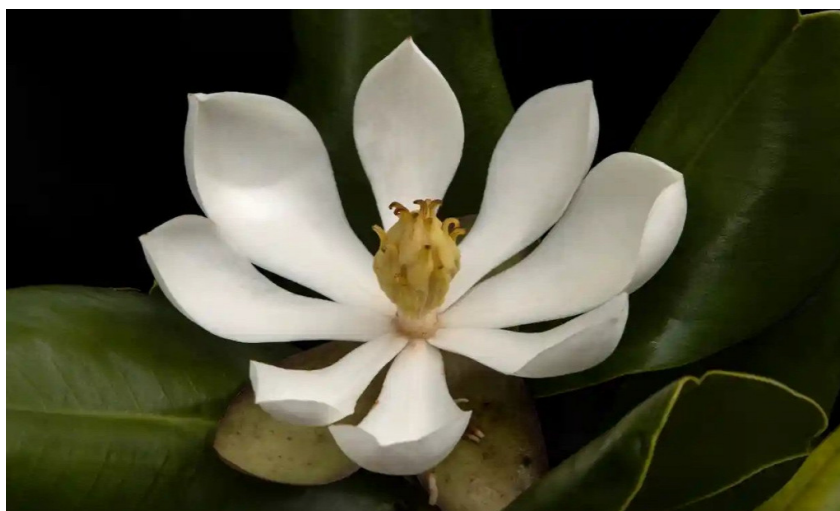
Tényleg nem tudtátok, hogy védett? De nemcsak azért. Egy fejedelem soha nem fél senkitől. De ezt az előbb még a róka se tudta. Aztán megtanulta.

SZÉPEN ÉS MÉG SZEBBEN

Vannak szép dolgok az életben. A virágok és a szép állatok talán az első helyen állnak. Néha ritkák és féltlenivalók, máskor egyszerűen csak gyönyörködünk bennük, mert mi neveltük őket és kedvesek a számunkra.

Ez a haiti magnólia (liliomfa) is ezek közé tartozik. Már azt hitték, hogy kihalt, de találtak gyönyörű virágos példányokat belőle. Most te is megcsodálhatod, mert éppen ezt akartam megosztani veled. Igaz, ez csak egy fénykép, de szépen tükröz valamit abból a romlatlan világból, ahová sokan vágyunk, amikor embertársaink túl sokat zajonganak körülöttünk. Nos, hát latin nevén ez a *Magnolia emarginata*. Tudod, az a hagyomány, hogy a növények és az állatok nevét latinul tartják számon a tudósok.

Valamikor a latin volt a közös európai nyelv. Minden művelt embernek kellett beszélnie, még jóval azután is, hogy az egykori nép már nem élt. Illetve éltek leszármazottai, csak akkor már másként nevezték őket: olaszok, spanyolok, portugálok, franciák, katalánok, ladinok, stb. A gyönyörű latin nyelvet meg elnevezték holt nyelvnek. De azért használták, mert illett, és mert Európa-szerte ezen értette meg magát az utazó. Származéknnyelvei, az utód-nyelvek is szépek, sokban hasonlítanak is egymásra, mégis másként hangzanak. Akár egy-egy szép virág. Mint ez a haiti magnólia, melynek magyar neve haiti liliomfa.

Tetszik?

Nekem nagyon. Virágai hófehérek, elegánsak, hamvasak, levelei sötétzöldek. Jó ránézni.

Vannak rokonai is. Ezeknek virágai lehetnek fehérek, rózsaszínűek, lilák. Európában nem ritka, Magyarországon is gyakori díszcserje. Én is ültettem kettőt, azoknak sötétlila a viráguk. Remélem, még mindig élnek! Jóval régebben ültettem kettőt a házunk előtt is, de a szomszédok nem szerették, és nem hagyták felnőni őket. Az egyiket elpusztították, a másikat ellopták. Néha ilyesmi is előfordul, ha az emberek nem értenek valamit vagy valakit.

Az előbb a latin nyelvekről meséltem neked. Egy furcsasággal egészítem még ki a mondókámat. Habár nagyon másképpen hangzanak ezek a nyelvek, akiknek anyanyelve valamelyik, tökéletesen megérti magát egy másik latin nyelvet beszélő emberrel. Például egy olasz és egy francia. Vagy egy olasz és egy spanyol. Akinek viszont nem anyanyelve egyik sem, az értetlenül áll és hallgatja őket, mindez hogyan létezik, hiszen az egyik franciául fújja a magáét, a másik meg olaszul, vagy az egyik spanyolul, a másik meg olaszul vagy franciául. Ők nem a különbségeket érzékelik, hanem a hasonlóságot, a közös gyökeret.

Mivel valaha ugyanannak a nagy hazának, a Római Birodalomnak voltak a polgárai az őseik, a rokonság megmaradt köztük. Mindez a vérükben van. Valahogy úgy értik egymást, mint mi a székelyekkel vagy a csángókkal, vagy ahogy egy szegedi tájszóval beszélő ember a palócokat vagy a Vas megyeieket. Szóval nekik ez csak afféle nyelvjárás, a gyökereiket ugyanúgy őrzik, ahogy mi is.

Tudtad, miért mondják, hogy a magyar lovas nemzet?

Elmondom azt is sorra.

Még aki városban él és soha nem találkozik személyesen lovakkal, rögtön fellelkesül, ha egy ilyen szép állatot láthat. A ló is szereti az embert. Emberemlékezet óta társa az embernek. Igaz, nem mindig bántak jól vele, de a legtöbben rajonganak értük, s talán még jobban, mint más háziállatokért. Az okát senki nem tudja, csak sejtjük. Kölcsönösen segítettek és támogatták egymást, és a ló gyakran menthette meg a lovasát veszélyes helyzetekből. Annyira okos, hogy ha a lovasa megsérül és eszméletét veszti, a ló akkor is hazatalál vele. Elviszi oda, ahol segíteni tudnak rajta.

Szóval szépen bántak egymással, és ezért a kapocs megmaradt köztük nagyon hosszú időn keresztül. Háziállat-barátaink voltaképpen családtagnak érzik magukat mellettünk. Ezért nem szabad soha túladni rajtuk, hiszen a családtagjainkat se adhatjuk el. Rettenetes árulás volna velük szemben.

Vannak, akik különféle kunsztokra tanítják be a lovakat, kutyákat, egyéb állatokat. Mint például a cirkuszban. Vannak, akiknek ez tetszik is. Valószínűleg nem tudják, hogy a magukat produkáló állatokat nem szép módszerrel idomítják. Bántalmazzák őket, hogy eltérjenek a nekik szokásos, természetes lépésektől vagy egyéb mozdulatoktól. Belőlem mindig szálnalmat váltanak ki a cirkuszi állatok. Én azt szeretem, ami természetes. Ami a maga természetes voltában gyönyörködtet. Ha jól figyelsz rájuk, te is észre fogod venni, mi a szép egy lóban, egy kutyában vagy egy macskában. A madarokról nem is beszélve. Őket csakis szabadon kell tartani. Lételemük a repülés, amit nem gyakorolhatnak, ha kalitkába vagy ketrecbe zárva tartják őket.

Látod, ez a kövirigó is milyen szép és nyugodt? Ő a saját környezetében él, senki nem háborítja és nem akarja bezárni. Igaz, egy kalitkában nem is tudna halászni, rovarászni a víz alatt, ahogy szokta. Ahhoz, hogy gyönyörködhess benne, be kell érned pár fotóval vagy filmfelvétellel. Vagy ha szerencsés vagy, elmehetsz madárlesre, ahol megfigyelheted, milyen ügyesen búvárkodik valamelyik tiszta vizű hegyi patakban.

Szépen és még szebben?

Bizony, csak így érdemes. A csúnya dolgokat meg kell hagyni a csúnya embereknek. Előbb-utóbb majd ők is megtanulják, mi a különbség a szép bánásmód és a csúnya között.

Te inkább légy mindig jó!

Nézd meg ezt a japán erdőt! Akarva se lehetett volna szebbet tervezni, és az összes fát ilyen szépen, rendezetten, szabályos sorokban elültetni. A szépségen kívül a rendet is sugározzák.

Azt a rendet, ami a természetben uralkodik. Ott, ahol háborítatlanul élhetnek a fák, és senki nem akarja kiirtani őket. Az emberi világban is ilyen szép rendnek kellene lennie.

Ugye, te teszel majd róla, hogy így legyen?

És ugye, nem fogod majd éhezni és fázni hagyni a cinegéket? Én minden télen etetem őket.

Szépen és még szebben kell tekinteni a világot, és minél szebben bánni a teremtett lényekkel. Meglátod, mennyi szeretetet fogsz kapni tőlük te is!

KI LÁTOTT MÉG ILYET?

Sári egy téli reggel kinézett az ablakon. Álmos volt még, alig látott, csak dörzsölte a szemét, olyan fényes és fehér szépséget látott meg az udvarukon. Gyönyörű hó esett, vastagon belepertt mindent. A kertet, az utcát, a házak tetejét, a fákat, mindent.

És ahogy kukucskál kifelé az ablakon, egyszer csak mit lát?

Hát egy cirnos pofácskát, amint az őt viselő cica megpróbál átkelni vele a nagy hótengeren!

Ki látott még ilyet?, gondolta magában, de egyelőre nem szólt senkinek, mert a házban vasárnap lévén mindenki aludt. Apa is, Anya is, kisöcsi is, meg odabent a kosárcájában a Cirnos is.

Odakint a kis cirnos meg csak úgy szántotta a havat. Akár egy hókotró, tolta maga előtt, és csak a feje meg a farka látszott ki belőle.

Vajon a hó volt olyan mély, vagy a kismacska olyan kicsi?

Te mit gondolsz?

Bizony, mind a kettő.

Te vajon hogy közlekednél akkora hóban, amiből csak a fejed látszana ki?

Igen, nehezen.

Igaz, neked nem is lenne muszáj kimenned, ha ekkora hó esne. Csak kukucskálhatnál ki az ablakon, mint az imént Sári, aki gyönyörködve nézte a kis hókotró cirmost az udvarukon.

Vajon hová igyekszik?

Élelem után néz, vagy megszemjázott? Netán a szükségét kell elvégeznie?

Ez is, az is lehetséges, most biztosan nem fogja elárulni egyikünknek se. Túlságosan el van foglalva a saját dolgával, meg azzal a nagy hóakadállyal, ami miatt olyan nehezen halad előre, bárhová is igyekezzen.

Csak kotorja a havat, és egyre hosszabb csíkot húz benne maga után. Igen, a végén egy nagy hosszú csík marad a hóban, mert bár a hó még laza, a cirmoska nyoma ott marad.

Szeretnél neki segíteni?

Hát igen. Akkor fel kellene öltöznöd, és ki kellene menned az udvarra. Persze azzal elriaszthatnád a kis cicót, ami talán jól megrémülne és futni igyekezne a magas hóban. De még az is meglehet, hogy a te csizmácskád is tele lenne a friss hóval, ami a lábadhoz érve hidegen csiklandozna.

Mit mondjak még? Aznap több cirmos is megjárta ezzel a nagy havazással.

Az egyiknek váratlanul a fejére esett egy csomó hó, amikor elment az egyik bokor mellett. Mi a véleményed, mit gondolt közben? Nem örült neki túlságosan. Neked esett már a fejedre hó? Persze biztosan, legalább, amikor hógolyóztál.

Egy másik cica kíváncsiskodni kezdett. Ő is alig látszott ki a hóból, de két lábra ágaskodott és nagyon szeretne volna elérni a madáretetőt, ami a feje fölött himbálózott az egyik ágon.

Azt sejteted, hogy nem sikerült neki.

Ugye, nem is kellett volna?

Nem illik madarászni. A madarak ugyanolyan jó barátai az embernek, mint a háziállatok. Kutya, cicák, lovak, csacsik, csibék, kinek mi jutott. Az ember szívesen gondozza őket, és az állatok hálásak ezért.

Te szoktad etetni őket télen?

Ha még nem, kérdezd meg a szüleidet vagy a nagyszüleidet, mit szeretnek a kis énekesek, és kérd meg őket, hogy segítsenek beszerezni a téli eleségüket. Meglátod, micsoda vidám forgatag lesz a madáretető környékén mindennap.

Igaz, a kis cirmost, de meglehet, hogy a nagyokat is izgatni, idegesíteni fogják, de nekik meg kell tanítani, hogy nem bánthatják őket. Fogjanak inkább egeret, az hasznos tevékenység. A madarakra szükség lesz később is nyáron, amikor sok rovar támadja meg a kertet. Ők azon elégedélhetnek, a fiókáikat is felnevelhetik rajta, és mindenki boldog lesz. Legfőképpen a növények, amelyek így szépen nőhetnek, virágozhatnak és hozhatnak terméseket. Például finom gyümölcsöket.

Te szereted a gyümölcsöket? Melyik a kedvenced?

Hát majd gondoldj rám, ha ezt eszegeted jó időben! Én is nagy gyümölcspárti vagyok.

A cicók viszont húsevők, ezért szeretnek vadászni kisebb állatokra, és ha nem rendszabályozzák meg őket, akkor a madarakra is.

Nézd csak, hogy figyel ez a cirmos is! Mint aki vadászik.

Remélhetőleg nem madarakra, hanem a neki való rágcsálókra, amiket nem szívesen lát senkisé a házában. Ahogy a nevük is elárulja, mindent összerágnak, bepiszkítanak és gyakran betegségeket, járványokat is terjesztenek.

Te melyiknek lennél a gazdája?

Egyiknek sem? Hát persze, mert van már nektek saját cirmosotok, ugye?

Amikor így látod lesben állni a tűzifarakás mellett például, akkor ne zavar! Olyankor biztosan elrejtőzött valami a fa között, arra les, azt akarja levadászni. Nem lenne jó, ha Apa a tüzelővel együtt egy egeret is behozna a házba.

Hát akkor becsüld meg a jó házcirmost, amiért olyan rendesen megtisztítja a tűzifátokat a kéretlen betolakodóktól! Talán Sári is erre gondolt, amikor azt a kiscicát meglátta a nagy hóban furakodni valami felé.

EGÉRKE ÉS BOGÁRKA

No, hát most felejtsd el kis időre, amit az előbb az egerekről és egyéb rágcsálókról írtam! Jobban mondva tedd félre, micsoda imposztorok is tudnak lenni, ha a nem nekik való helyre fészkelik be magukat!

Tudod, mindenkinek megvan a maga helye a világban, csak nem mindenki tudja, hová is való ő igazán. Vannak olyanok, akik egész életükben keresgélnek valami után, amiről ők maguk se tudják, mi is az, de nyugtalanítja őket és arra ösztönzi az embert, hogy ne nyugodjon bele az ő hontalanság-érzésébe, hanem menjen utána, és addig ne nyugodjon meg, amíg rá nem talált élete rendeltetésére.

No, hát ez az egerentyű nem ilyen volt. Látod az élveteg képén, mekkora örömet okoz neki, ha egy darabka sajtot megkaparinthat.

Úgy is van. Dehogyan teszi ő félre, mint amikor a kutya elássa a csontot későbbre, hanem rögtön nekiesik, és akármekkora adag is, mindet egyszerre felfalja! Mint ez a rózsaszín fülű, rózsaszín nadrágos kisegér, akit nem túl fantáziadúsan Egérkének neveztek.

Hiába intette őt aranyos kis barátja, a katicabogár, hogy ne legyen olyan falánk, Egérke mégis túl gyorsan rágott. Néha akkorára puffadt a hasa, hogy alig lehetett ráismerni. Beszélhetett neki akárki, hogy vigyázzon magára, meg lassabban a testtel, ő se látott, se hallott, ha egy jó szelet sajtról volt szó.

Neked mi a kedvenc ételed?

Te is úgy neki szoktál esni, mint Egérke a sajtnak?

Hát bizony az állatvilágban úgy van az, hogy mindenkinek magának kell megszereznie a táplálékát. Nem sétálhat be a szupermarketbe, mert azonnal ki is tessékelnék onnan. Pláne egy egeret! Lenne nagy sikítás, seprűzés, felfordulás! Egérke meg szedhetné a lábát, hogy el ne kapják! Hát ha még macska is van a közelben!

Hát egyszer Egérke és Bogárka, hogy egyik szavamat a másikba ne öltsem, mentek, mendegéltek, bandukoltak egymás mellett, de nem egyforma tempóban. Bogárkának túl nagyokat kellett volna lépkednie, hogy Egérkével lépést tudjon tartani, ezért előbb az orra előtt röpködött, aztán leszállt az Egérke vállára. Egérke nem bánta, mert nagyon szerette az aprócska barátját. Csak vitte a vállán, és szinte meg sem érezte a súlyát.

Hogy hová igyekeztek akkor éppen?

Ki emlékszik már arra? Talán ők maguk sem. Csak vitte őket a lábuk, aztán mindkettőjüket az Egérke négy lábacska, de még mindig nem értek oda, ahová igyekeztek. Útközben elfáradtak és lepihentek kissé, hogy erőt gyűjtsenek a folytatáshoz.

-Mondd csak, kispajtás, neked miért olyan fontos, hogy éppen ma menjünk világgá? – kérdezte váratlanul a katica, ahogy az útmenti sűrűben üldögéltek.

-Nekem nem is fontos! – vágta rá hirtelen Egérke. – Ki mondta neked, hogy ez bárkinek is fontos?

-No, csak kérdeztem, mert ha nem fontos, akkor miért nem fordulunk vissza? Otthon vár bennünket a mamánk, és már biztosan aggódik értünk, merre csavarogtunk el.

-Csak nem ijedtél be? – komiszkodott egy kicsit Egérke. – Csak nem félsz, hogy majd kikapsz, ha lekésed a pizsamaosztást?

-Nálunk nincs is pizsamaosztás! Az olyan embereknek való dolog! Nézd csak meg a szép piros kitingpáncélot! Hát minek cserélném én le másokra minden este, mikor jól megvagyok ebben is? Ha nővök, velem nő és kiszolgál engem egész életem át – méltatlankodott a katica.

-Hát csak úgy mondtam – biggyesztette la a száját Egérke – Arra gondoltam, talán félős vagy, hogy ilyen hirtelen megtorpannál. Én elmennék még a világ végéig is, mert úgy hiszem, hogy útközben nagyon sok sajtot találnék.

S akkor vágyakozva megnyalta a száját, mert egyfolytában csak egy jó nagy kövér sajtra gondolt.

-Hát akkor pláne érdemes lenne visszafordulni! – kiáltott fel Bogárka. – A mamád már valószínűleg előkészített neked egyet vacsorára. De ha nem igyekszel, a testvérkéid majd felfalják, és akkor éhkoppon maradsz. Még meg is érdemled, ha ilyen sokáig kimaradsz, nem gondolod?

No, erre már felpattant a kiséger és szedni kezdte a lábát. Bogárka alig győzött utána repülni.

-Vegyél fel a válladra! – kérlelte Bogárka, de Egérke most nem akart rá hallgatni. Csak futott a képzelt, nagy sajt után, mintha valóban elenné előle valaki.

Nagyon bántotta a gondolat, hogy el is veszítheti a kedvenc finomságát, csak mert rendetlen volt és nem figyelt oda, hogy elrepült már az idő.

Bogárka kezdett nagyon lemaradozni. Szemből fújta a szél, és többször is visszasodorta. Kiáltozott volna Egérke után, de az most csak a saját gyomrának korgását hallotta, a szél meg a hangot visszafelé fújta. Bogárkának egyébként se volt túl erős a hangja.

Egérke azért egy idő után megállt és visszafelé kezdett fülelni. Nem volt ő olyan komisz, mint amilyenek olykor mutatta magát. Most meg ő kezdte el szólongatni a kis barátját:

-Bogárka! Bogárka! Hová lettél? Kérlek, ne hagyjál itt, mert nagyon szégyellném magam, ha miattam te is elkésnél otthonról!

Vissza azért nem akart fordulni. Hetyke kis egér volt, az már sértette volna az önérzetét. Csak várt, várakozott egy darabig, amíg Bogárka utol nem érte.

No, lett erre nagy öröm! Most már megengedte neki, hogy a vállára szálljon, úgy iszkoltak hazafelé nagy boldogan.

Hát vacsorára valóban félretett Egérkének a mamája egy szép darab lyukacsos sajtot. Igaz, előbb korholta kicsit, amiért úgy elcsatangolt, de azért mégse vitte volna rá a lélek, hogy megtagadja tőle a kedvenc falatokat.

Így történt, hogy mindketten hazajutottak, és még vacsorával is várták őket. Ugye, te is adnál nekik enni, ha úgy megéheztek volna, mint aznap este?

SZAPPANBUBORÉK

Oxigénmolekulák utaztak egy szép, színes szappanbuborékban.

Tudjátok, mi az a molekula? Elmondom szép sorban, ha nyugton maradtok a feneketek.

A világban minden, ami anyag, apró részecskékből áll. Régen úgy mondták, hogy az atomok a legkisebb részecskék, de aztán rájöttek az emberek, hogy az atomoknak is vannak még sokkal kisebb részecskék. Olyanok, mint egy-egy miniatűr univerzum. Középen kering, forog az apró napocska, amit atommagnak hívnak. Ezek az atomok meg, ha többen vannak, molekulákká állnak össze, és úgy forognak, táncolnak a maguk rendje szerint.

Nos, hát érd be azzal, hogy ilyen összekapaszkodott részecskék utaztak a buborék belsejében. Csak lebegtek, libegtek, forgolódtak a buborékkal együtt. Éppen abban, mert a szappanbuborék kivételesen erős kis szerkezet volt. Megtartotta őket is, saját magát is, és úgy forgott a saját tengelye körül, akár a Föld vagy a Nap.

Egy kicsit azért más volt. Sem a Nap, sem a Föld nem átlátszóak. A buborék viszont az volt. A külsején a szivárvány minden színe rajta csillogott, de mégis átláthattál rajta. Sugallt valamit, ami nem volt ott, mégis tudnod kellett, hogy jelen van és hat rád. Ahogy pörgött, forgott, úgy érezted, mintha te is vele pörögnél és játszadoznál, és magadat is olyan könnyűnek érezted, mint az a szappanból készült, szálló kis parány. Rá nézve nem érezted a súlyodat, pedig az neked is van, ugye?

No hát, nincs abban semmi. Mindenkinek van, aki valamilyen testben él. Nekem is, neked is, meg mindenki másnak.

Szeretnél te is így forgolódni?

Hát meglehet, de egy idő után biztosan elszedülnél.

Nem így az oxigénmolekulák.

Ők bírták a szédítő utazást is, meg az egymással való vetekedést is, és csak szálltak egyre gyorsabban és vidámabban a magasba. Övéké volt egy pillanat, amelyről ők úgy érezték, hogy örökké fog tartani.

Akkor még úgy is tűnt, hogy teljesülni fog a kívánságuk.

Egy szót arról is kell ejtenem, hogy az oxigén maga is láthatatlan. Áttetsző, ha pontosak akarunk lenni. Része a levegőnek, amit belélegzünk. Szinte észre se vesszük, csak akkor, ha nincsen, vagy ha kevés jut belőle.

Te érezted már valamikor, hogy kifulladtál?

Hát ez az. Olyankor nem jut elég levegő a tüdőnek, mert túlságosan görcsösen lélegzel. Nem szép egyenletesen, ahogy egyébként, hanem összevissza kapkodsz a levegő után. Ugyanúgy, ahogy a vízben evickélő, úszni nem tudó ember, aki olyankor pánikba esik.

De most nem erről akarok mesélni neked. Sokkal inkább a színes szappanbuborékról, ami olyan ügyesen indult el az útjára, hogy mindenki azt hitte, akár a világ végéig is el tudna lebegni, nemcsak a Jancsikáék kertjéig.

Benne lebegtek az oxigénmolekulák, amikről már elég sok dolgot elmondtam neked.

Csak azt nem, hogyan kerültek bele a szappanbuborékba.

Te sejtetted, hogyan történt?

Ha akarod, megsúgom. Körülöttünk levegő van, bár látni nem látjuk, csak ha erősen mozgásba lendül.

Tudod, mikor?

Amikor erősen fúj a szél, és azt látjuk, hogy mozgatja a fák leveleit meg a virágokat. Néha olyan erősen, hogy vihar lesz belőle. Ez nem feltétlenül jár esővel, zivatarral, mert lehet, hogy csak a száraz levegőt mozgatja a szél.

Igen, értem. Most meg Szél Úrfiról szeretnél tudni. Hogy ő hogyan kerül ebbe a történetbe. Értelek. Okosan gondolkodsz, ezért ezt is elmondom neked.

Szél Úrfi nem olyan valaki, akinek levegőből van a ruhája. Hogyisne. Ő maga is levegőből van, azaz nemcsak abból. Akkor támad fel, amikor a nap sugarai erősen melegítik a földet és vele a fölötte lévő levegőt is. A levegő ugyanúgy tud mozogni, ahogy a víz. Rugalmasan, hullámozva, egyre nagyobb hullámokat vetve maga körül. Ezt látod úgy, hogy cibálja a lombokat vagy a kitergetett ruhákat, és elfújja a teraszon kint hagyott újságot vagy az abroszt.

Értem. Te mégis a molekulákról szeretnél hallani még.

Hát akkor nézd meg, hogy néztek ki, amikor még benne voltak a buborékban!

Pontosan így. Csak lebegtek, lökdösődtek, mint te, amikor a barátaiddal egy forgó hordóban állsz a Vidám Parkban. Akkor is csak állnál, mert a hordó forog veled, és te lehuppansz, utána meg nehéz feltápázkodni. Igaz?

Nem próbáltad még? Hát akkor ideje, hogy ezt is betervezd legközelebbre.

Amint látod, a kertben elég sok akadály került az útjukba, de a furfangos buborék csak haladt és nem törődött senki más akaratával, mint a sajátja. Az oldala egyre feszült, egyre nagyobb lett valami erőtől, amiről ő se tudta, micsoda, csak hajtotta, hajtotta, akár a szél a pitypang terméseit vagy a nyárfa szöszeit.

Aztán, ahogy szállt, pörgött és forgott, egyszer csak összetalálkozott a kertben álló szépséges rózsafával. Talán már sejtetted, mi történt akkor.

Úgy van. A rózsza tüskéi meg se mozdultak, ám a hetyke buborék azt akarta, hogy térjen ki az útjából. Egy pillanat műve volt az egész, olyan gyorsan történt. Nos, hát igen, a buborék szétpattant, és minden alkotóeleme szanaszéjjel szóródott.

Ugye, nem gondolod, hogy bárkinek is baja esett?

Hát nem is. A levegő igen könnyű, és így az alkotóelemei, az oxigénmolekulák is.

Ahogy szétpattant a buborék, ők is elrepültek. Kicsit arrébb egymástól, de attól ők még nem veszítették el egymást.

Barátok maradtak mindnyájan, csak a rózsafa levelei és virágai lettek egy kicsit szappanosak.

De hát tudod, hogy az nem ártott meg a rózsafának. Még jót is tesz neki, ha néha kap egy szappanos lemosást a kártevők ellen.

A kis molekulák most már szabadon szálltak, keringtek a levegőben, és újabb barátokra is találtak.

Ugye, neked is vannak barátaid?

Helyes. Te ugyan nem utazol szappanbuborékban, mint azok a parányok, mert hozzád egyenesen óriási buborékre volna szükség, azt meg ki fújná fel, és hogy maradhatnál meg benne?

Hát jobb is, ha a hagyományos módokon utazol.

De azért szívesen felülnél egy csacsifogatra is, ugye?

A KANDLI

Nagymama konyhájában két kandli állt. Nem csak úgy, magányosan, hanem szép rendesen, egymás mellé állítva. Egy deszkaállvány volt alattuk, oda volt szokás visszatenni, miután öntött belőlük valaki vizet. Mindkét kandlinak volt fedője. A nevük is azért ilyen furcsa, merthogy a Nagymama egy érdekes nyelvjárást beszélt. Ő így tanulta kislánykorában, és így használta egész életében.

Az unokák kannának hívták a kandlit, és eszükbe se jutott, hogy szóljanak erről a Nagymamának. Nyilván ő is észrevette, hogy az unokái másként beszélnek, az úgynevezett irodalmi nyelven, mert ez volt a természetes az iskolákban, ahová jártak.

A kandli időnként útra kelt. Volt úgy, hogy egyszerre mind a kettő, máskor csak az egyik vagy csak a másik. Merthogy nem voltak egyformák. Az egyik rőtbarna színű volt, a másik edénykék.

Nem vagyok biztos benne, hogy ismered ezeket a színárnyalatokat. A rőtbarna olyasmi, mint az őzek vörösesbarna háta, az edénykék meg egy speciális kék szín, amilyenre a zománcos edényeket volt szokás festeni régen. Talán hívták ezt bonyhádi kéknek is, mivel a legismertebb konyhai edénygyár ott működött. Ők gyártottak ilyen színű holmikot. Lábasokat, fazekakat, serpenyőket, teáskannákat, bögréket, még tálakat és színes fémtányérokat is.

Azt gondolhatod, hogy a két kandli azért állt a konyhában, mert időnként meg kellett tölteni őket vízzel. Azért kellett, mert akkor még nem volt minden házban vezetékes víz, sőt. A legtöbb falusi házban egyáltalán nem volt vezetékes víz, csak az udvarokon állt egy gémeskút vagy egy kerekeskút. Mosakodáshoz, állatok itatásához onnan húztak vizet, ivóvízért viszont

valamelyik közkúthoz jártak. Több utcában is álltak ilyen kézzel hajtható nyomóskutak, és mindegyikből másfajta ízű vizet lehetett nyerni.

Nagymama az ártézi kútról hordta a vizet. Bizonyára azért, mert az lágy volt, és mosásra, hajmosásra, tisztálkodásra az volt a legalkalmasabb. Irmuska viszont annak a kútnak a vizét kedvelte a legjobban, amelyik a Nagymamáék utcája végében állt. Mások inkább szídták, mert vasíze volt, de Irmuska nem bánta, neki az volt finom. Mikor onnan kellett vizet vinni, akkor ivott is a vízszugár alá tartott kezecskéjéből. Mert hát Irmuska eléggé kicsi és vékonypénzű kisleány volt. A kandli sehogyse akart a kezébe állni. Ide billent, oda billent, és gyakran nekiütődött az Irmuska lábának. Volt úgy, hogy az unokatestvérével együtt vitték a kandlit, de akkor meg hol az egyikük lábát ütötte meg, hol a másikat. Volt nagy sziszegés vagy feljajdulás olyankor, de gyakran abban állapodtak meg, hogy felváltva fogják cipelni a vizet. Útközben többször is megálltak vele, másképp nem boldogultak a náluk erősebb gyerekeknek meg se kottyánó feladattal.

Nagymama nem is szívesen bízta rájuk ezt a nehéz munkát, de mégis megesett, hogy sok dolga volt, és elkelt a kislányok segítségével. Ők szívesen segítettek a Nagymamának, mert valósággal rajongtak érte. Arany szíve volt, és csak úgy ragyogott a katángvirág színű szeme, amikor az unokáira nézett.

A kandli a mezőre is elment a Nagymamáékkal. Ott nem volt nyomóskút, mindenki otthonról vitte magával a szekéren, amivel oda igyekeztek. Különösen nyáron fontos volt ez, amikor forrón tűzött a nap és mindenki könnyebben megszomjazott. Nemcsak az árnyékba parancsolt kislányok, hanem különösen a szorgalmasan dolgozó nagyszülők is. Olyankor a kandli fedőjéből ittak.

Ma már nehéz ilyen körülményeket elképzelni a fiataloknak, akik összkomfortos otthonokban élnek és soha nem nélkülöztek életükben. A nagyszülők emlékét és ma már furcsának tűnő életét azért kell megőrizni, hogy soha ne feledjük: ami velük megtörtént, az bárkivel megeshet. Aki nem becsüli a jó körülményeket és a könnyen kapott kényelmet, az nem érdemli meg, tehát el is fogja veszíteni egyszer. Épp olyankor, amikor nem is számít rá.

Ti megbecsülitek, amitek van?

Hát persze. Ki gondol velem, amikor minden rendben van körülöttem? A gondolat akkor támad fel, ha az élet nehezzé válik. Örülök, hogy a tiéd még nem ilyen, de azért fogadd meg a jó szót! Érdeklődve és figyelmesen tartsd rajta a szemedet a világon, hátha nem minden látszik meg első ránézésre!

A Nagymama élete se volt könnyű, de az unokái nem hallották panaszkodni. A Nagypapa legfeljebb, ha sóhajtozott, meg magában fohászkozott, amikor teljes súlyával ránehezedett valami olyan teher, amit a kicsik még nem értettek, de akkor is körülvették a Nagypapát, ha ő ilyenkor inkább elküldte volna őket magától. Nem másért, csak hogy a kicsik még ne érezzenek át efféle bajokat. Hadd legyenek még gyermekek, ráérnek később is hozzászokni a nehézségekhez.

Láttatok ti már ilyet?

Nem baj, ti is ráértetek még, hogy megismerkedjete velem. Az élet mindent megismert az emberpalántákkal. Ez is olyasmi, mint az iskola: mindent ki kell tanulni, mielőtt útra bocsátana bennünket.

Hát így is éltek és itattak a pusztában valamikor régen, amikor még lovon jártak az emberek, és nem voltak olyan közlekedési eszközök, mint manapság.

Miért nem?

Csak mert akkor még nem találták fel őket.

A kandlit persze nem ilyen kutakból töltötték fel, mert ahogy említettem, ez az állatok itatására szolgált. A vályúból ittak a nagyobb testű állatok, a kisebbek meg azzal is beérték, ha találtak egy pocsolót, és abból oltották a szomszárjukat.

A Nagymamának és a Nagypapának volt két tehénkéje. Este, mikor megfejték őket, a Nagymama jó meleg, habos tejjel kínálta meg Irmuskát, miután gondosan leszúrta az aznap esti hozamot. Behozta a rocskát, amiben ott habzott a friss, meleg tej, abból szúrta bele egy lábosba, majd az egyik kandliba. Utána elballagott a tejcsarnokba, ahol előbb mintát vettek belőle, majd megvizsgálták, s csak azután lehetett leadni. Egy hatalmas kádba öntötték egybe az egészséges tejet. Akiével baj volt, azt hazaküldték, és annak a tehénkéjét meg kellett vizsgáltatni és gyógyíttatni az állatorvossal.

Sok év telt el azóta, de Irmuska máig élénken emlékszik az udvarra, az istállóra, ahol a két tehén lakott, de még a friss, habos tej illatára is, amit a Nagymama külön neki szűrt le egy jókora bögrébe. Irmuska mind megitta, és neki lettek a legegészségesebb fogai a négy unoka közül.

Remélem, te is szereted a tejet! Fontos, ha egészséges csontokat és fogakat szeretnél.

Igaz, olyan friss, illatos és finom tejet városban nem kapni, de azért fontos, hogy jól megválogasd a táplálékaidat. Nyári szünetben pedig elmehetsz falusi kirándulásra vagy nyaralásra, és akkor te is megtudod, milyen az a bizonyos tej, amiért Irmuska úgy rajongott.

No, hát arról még el is feledkeztem szólni, hogy a macskák is nagy tejpártiak. Igaz, nem mindegyik, de állítólag ezzel szelídítette meg az ősmacskát az ősasszony, aki az őseember felesége volt. Kipling meséje szerint így történt. Ha kicsit nagyobb leszel, majd olvasd el!

Van, aki másképp gondolja, és nem szokott tejet adni a macskájának. De ha megnézed ezt a fényképet a három cicával, talán te is kedvet kapsz egy nagy pohár tejhez. Igaz? És ha tehetnéd, te is segítenél vizet hordani a Nagymamának, amikor ő fáradt.

MACKÓ DOKTOR

Mackó doktor mindig szorgalmasan járta az erdőt. Habár szokatlan volt ez az ő természetével és rokonainak szokásait ismerve, ő mégis nagyon lelkiismeretes orvos volt. Szerette a betegeit, és azok is őt. Megbízta benne, mert tudták, hogy számíthatnak rá minden bajban. Akármilyen apró poronty volt is az, akihez hívták, ő a legnagyobb türelemmel vizsgálta meg, és vigyázott, hogy ne féljen tőle senki. Hát nem is volt miért.

Még a legkisebb cinege torkába is belenézett, aztán elrendelte számára a legjobb kúrát, nehogy berozsdáljon az éneklő berendezése és ne tudja dicsérni az Urat minden reggel. Megvizsgálta a rosszkedű rókafiakat is, pedig ők szinte soha nem álltak meg egy pillanatra sem. Folyton nyüzsögtek, birkóztak, de az nem volt baj. Így edződtek meg, hogy nagykorukra igazi ügyes és furfangos vadászokká váljanak. Igaz, ezt nem mindenki szereti, de hát nekik is meg kell élni valahogyan, ha már megszülettek.

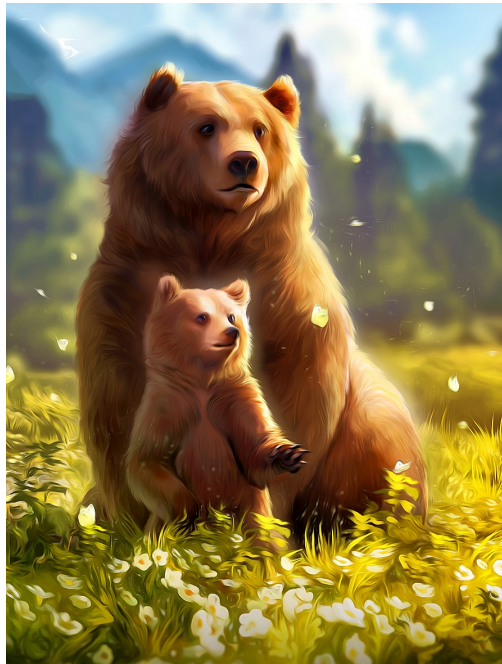
Mackó doktor egyszer tuskébe lépett. Jó mélyen megsebezte, de a legnagyobb baj az volt, hogy nem járt arra senkise éppen. Leült hát a földre, és megpróbálta saját magát kezelni. Kellett volna valaki, aki mondjuk jó erős csőrrel megragadta volna a tuskét és húzta volna kifelé. Egy darabig piszkálta, de csak nem boldogult vele. Túl mélyen volt a talpában, és csak egy igen kicsiny része állt még ki belőle. Ha ráállna a lábára, még mélyebbre fúródna az a fránya túske! Mikor belefáradt a hiábavaló próbálkozásokba, leheveredett a földre és várt, hátha jön arra valaki.

Aztán a fáradtságtól és a fájdalomtól kimerülten elaludt. Álmában megint kisbocs volt, és az anyukája vigyázott rá. Dédelgette és megszeretgette, mert nagyon szerettek együtt lenni. Mellette mindig biztonságban érezte magát Mackó doktor, aki akkor még természetesen nem volt doktor, csak kisbocs, azaz kismackó, aki csak jóval később tanulta ki az orvosi mesterséget.

Most, hogy így hazaálmodta magát, mintha megszűnt volna minden fájdalma. Pedig a túske még mindig ott volt a talpában. Mackó doktor viszont nem érezte a nagy medvesúlyt magán

és a talpán, hanem ott lebegett az álom szárnyán, mert az mindenkit felemel, meglebegtet és megvigasztal. Akár jó az illető, akár rossz és rendetlen, az álom már csak ilyen.

De aztán egyszer csak felriadt. Valaki ott állt fölötte és ébresztgette:

-Mi van veled, Mackó doktor? Még nincs este, és te mégis az út közepén alszol? Gyere gyorsan, a kisbagoly nagyon beteg!

A mátyásmadár volt az, aki nem éppen szépséges hangjáról volt híres. Úgy rikácsolt, mint egy beijedt gyöngykakas a tyúkudvarban.

-Nem tudok most menni. Tüskébe léptem, és nincs, aki kihúzza. Nekem túl hosszúak a karmaim, nem tudom megfogni. Ha ráállok a lábamra, teljesen bele fog csúszni, akkor senki nem tud hozzáférni.

-Majd én megpróbálom – folytatta ugyanolyan hangerővel a mátyásmadár. – Mutasd, hol van!

Mackó doktor felült és megmutatta a sajtó lábát. Mátyás is megpróbálta megfogni, de az ő csőre is túl nagy volt hozzá, nem járt sikerrel.

-Olyasvalaki kellene, akinek kisebb a csőre – dörmögte Mackó doktor.

-Akkor gyorsan elmegyek és fellármázom a kisebb madarakat! – rikácsolta nagy hangon a mátyásmadár, és már fel is röppent a magasba. – Te csak várj meg itt! Ne menj sehova!

Nem mintha el tudott volna menni onnan Mackó doktor, de csak ráhagyta a nagy kotnyeles madárra. Most legalább nemcsak a pletykát viszi, talán tényleg tud segíteni is.

Hamarosan özönlenni kezdtek az állatok a tisztás szélére, ahol Mackó doktor feküdt. Mindenki segíteni akart rajta, de a nagy bundás Mackó megkérte őket, hogy telepedjenek le kissé távolabb tőle. Hátha oda tudna férni egy kisebb madár, és segítené kipiszkálni azt a tüskét. Jött is mindjárt az egyik rigó, de még az ő csőre is túl nagy volt ehhez a művelethez.

Sorra került a cinegegyerek, akit a múltkoriban gyógyított meg Mackó doktor. Ő se szó, se beszéd, odaszállt, arrébb hessentett mindenkit és már húzta is kifelé a tüskét. Nem ment az egyből, mert elég természetes példány volt, de a kis Cipity gyerek nagyon ügyes volt. Szusszant egyet, majd megint húzni kezdte a tüskét. Mikor már félig kint volt, megkérte a testvérkáját, hogy segítsen neki egy kicsit. Ketten csak többre jutnak, mint ő egyedül.

Jött aztán az egész cinkecsalád, és mind húzták szépen kifelé a nagy bajkeverő tüskét. Aztán visszaröppent a rigó is. Most már jobban meg tudta fogni a végét, és ő nagyobb erővel tudta húzni. Hát egyszer csak mind hanyatt estek, és akkor hirtelen kint volt a túske!

Volt nagy öröm! Mindnyájan körbetáncolták, röpködtek Mackó doktort, aki még várt egy kicsit, mielőtt talpra állhatott volna. De akkor meg jött lélekszakadva a kis kékbegy, és a csőrében hozott valamit.

-Várjatok! Ezzel be kell kenni a sebet, nehogy elfertőződjön!

Azzal egy kis méhviaszt tett le Mackó doktor lába elé. No, hát ki kenje be? Kinek a legpuhább a mancsa? Egy kicsi vadmacska jelentkezett, hogy majd ő szívesen megsimogatja Mackó doktort.

Lett is nagy hahota! A kis vadcsica kenegette, Mackó doktor meg nagyokat brummogva nevetett. Mint kiskorában, amikor a testvéreivel játszott és csiklandozták egymást. Mikor mindenki kiörvendezte magát, mert látták, hogy a kedves jó doktor jobban van, Mackó doktor feltápáskodott.

-No, akkor menjünk s nézzük meg, hogy van az a kisbagoly!

Hát még ilyen se történt azelőtt! Az egész erdő vele tartott, és azt se tudták, melyik oldalról támogassák Mackó doktort, aki viszont nem kért ebből.

-Nyughassatok már! Magam is boldogulok. Ha mindenki itt tolong, sose érek oda, és szegény kisbagoly kétségbe esik, ha nem segítek rajta.

Így hát távolabb húzódtak kissé, de azért végig elkísérték kedvenc orvosukat, sőt még azután is, hogy levizitelt a bagoly családnál. Aznap este díszkísérettel tért haza Mackó doktor. A családja nem győzött rajta csodálkozni. Kicsit aggódtak, mikor megtudták, hogy baleset érte, de aztán mindenki megnyugodott, mert láthatóan a legjobb kezekbe, azaz csőrökbe került

Aki nem hiszi, járjon utána!

LÓDÍTÓVERSENY

Hát akár hiszitek, akár nem, az állatok egyszer furcsa versenyt rendeztek. Az legyen a nyertes, aki a legnagyobbat tudja lódítani. Úgy gondolták, hogy ezen is majd jókat mulatnak, mint a „Ki-kivel-hol-hogyan-mit csinál” társasjáték közben. Gondolhatod, hogy unhatták már magukat, ha ilyen bolondságot találtak ki!

A feltételek szigorúak voltak. Nem lehetett csak afféle közönséges hazugságokkal előhozakodni, hanem találmányosnak kellett lenni, és akkorát lódítani, hogy a leghiszékenyebb meg a legtöbbet kételkedő állat is elhiggye. Hát olyat valóban könnyű hazudni, hogy „Fáj a torkom, nem tudok beszélni”, vagy hogy „Apukám elfelejtett értem jönni az állatódodába”. Az efféle sima kis ferdítéseknek senki se dőlt be.

Többen összefogtak, hátha együtt ügyesebben tudnak majd lódítani. Vagy füllenteni. Az igazság az volt, hogy a legtöbbben vérmes nagy hazugságról álmodtak, és mindenképpen le akarták gyűzni a többieket.

Ahogy lenni szokott, ha nagyon erőlködsz valamin, tuti, hogy nem sikerül. Annak jó, aki könnyen lazít, és könnyen vált, vagyis kapcsol. Az olyan figura rögtön képes felülkerekedni bármilyen nehézségen. Nincs előtte akadály, mert ő mindegyiket áthágja. A zsűri aztán szétparancsolta a csoportokba húzódot, mondván, hogy amikor egy csoport verekedő összefog, természetes, hogy könnyen legyőzik azt, aki csak maga próbál megívni velük. Ettől aztán sokaknak lógott az orra, de el kellett fogadniuk az egyre nehezebbnek tűnő feltételeket. Aki fél, az ne versenyezzen, mondogatták, és ebben igazuk is volt. Bátraké a szerencse, tanulták még otthon a dédnagymamától, s vele aztán nem kellett vitatkozni.

Igaz, ha meghallotta volna, miben versengenek az ő dédunokáik, bizonyára kaptak volna egy-egy fricskát az orrukra, vagy egy csőrköppintást a fejük tetejére.

Az lesz a legjobb, ha mindenki félrevonul kis időre, és magában hányja-veti meg, amire készül, egyeztek meg végül. Akkor majd kiderül, kinek milyen gyorsan forog az esze kereke. De azért még mindig volt, akik tovább kotyogtak, konzultáltak egymással. Meg is bánták, mert őket rögtön kizárta a zsűri a versenyből.

A legkönnyebb dolga a vaddisznóknak lett volna. Tudjátok, ők igen goromba állatok. Csak csörtetnek, törtetnek, és minden letaposnak, letipornak maguk körül, ha sietnek valahová. No, hát nekik elég lett volna annyit lódítaniuk, hogy ők a világ legszelídebb állatai. Lett volna hahota, hempergés az illatos fűben! Még a valóban szelíd galambok és gerlék is kacarásztak volna ezen.

De a vaddisznóknak nem volt ennyi eszük. Egyáltalán nem voltak furfangosak, csak erejüket fitogtató izomlények, ezért eszükbe se jutott volna effélet állítani magukról. Úgyis tudta volna mindenki, hogy mindez nem igaz, de hát épp ez a lényeg egy lódítóversenyen: minél nagyobbat hazudni. Olyat, amit mindenki hihetetlennek tart, és ezért nem akadna egyetlen olyan butuska lény a nagy kerek erdőn, aki bedőlne ennek. A vaddisznók meg szívesebben csámcsogtak azon, amit a földből előtúrhattak vagy az erdőben lelelhettek.

A nyuszik azt akarták lódítani, hogy az ő nagypapájuk a legbátrabb állat volt az erdőben. Összebeszéltek, hogy majd ezzel hozakodnak elő, de amint meglátták őket, hogy egy bokor mögött sutyorognak, rögtön kizárták őket is az erdei versenyből.

Jött a mátyásmadár, aki annyi, de annyi pletykát ismert az erdőn, hogy vele csak a szarka versenghetett volna, ha éppen akar. De most nem ez volt a téma, tehát nem másokat kellett kiptykálniuk, hanem saját kútfőből dolgozniuk, és ezen ők is gondolkodóba estek.

Eljött a nagy nap, amikor a versenyzők felsorakoztak a nagy erdei tisztáson, és elkezdték előadni a lódításaikat, ki milyen sikerrel. A többiek, akiket kizártak, meg akik félénkek lettek volna, hogy benevezzenek, körbeállták és körbeülték őket, kinek hol jutott hely.

A farkas előadta, hogy ő most nagyon szégyelli magát, amikor végignéz ezen az illusztris társaságon, ezért úgy határozott, hogy holnaptól vegetáriánus lesz. Lett is erre nagy hahota.

-Persze! Majd pont te! Akkor a szarvasok meg ragadozókká válnak, ugye? Eztán előlük kell menekülnie mindenkinek – kiabáltak be, de a zsúri csendre intette őket.

A farkas lódítása ugyan nagy volt, mégse értékelték túlságosan a többiek. El is kullogott nagy farkokbehúzva, és többet feljűk se ment.

Következett a borz. Ő ugyan nem szívesen mutatkozott fényes nappal mások előtt, pedig csinos jószág volt, de most valahogy erőt vett magán, és eldörmögte, hogy neki tizenöt kölyke született, s hogy mind a tizenöt egészséges.

Őt nem nevték ki, de azért nagy sugdosódás támadt. Igaz, ami igaz, ez már csak nagyobb hazugság, mint a farkasé, de ennél is jobbat várnak.

Jöttek is sokan, akik igazi babérokra vágytak. Tudjátok, a verseny lényege gyakran nem is a kitűzött díj, hanem a hiúság, ami eltölti a nyertes lelkét. Hogy ő a legjobb, legszebb, legilyenebb, legolyanabb, és más hozzájuk képest csak kismiska. De valahogy mégse jött össze aznap senkinek a nagy lódítás. A zsúri már-már azon volt, hogy hazamennek és kitűznek egy másik versenynapot, amikor előmerészkedett valahonnan egy sündisznócska. Csak annyit kért, hogy őt is hallgassák meg, ha már ő is türelmesen végighallgatott mindenkit. Nem volt hát mit tenni, az állatok visszaültek a helyükre, és a zsúrielnök intett a kicsi sündisznócskának, hogy kezdje el.

-Tudjátok, kedves állattársaim - kezdte a sünike -, volt nékem egy öregapám, vagyis az öregapám öregapja, aki nem volt olyan tüskés, mint én vagyok. Hát igazán nemhogy annyira tüskés nem volt, hanem egyáltalán nem is voltak tüskéi.

-Az már igaz, hogy ügyesen lódít ez a kis vakarcs! – kiabáltak a vadludak, de őket is lepisszegték hamar a többiek.

-Az öregapám öregapjának volt egy macskafogata – folytatta a kis sün. – Azon hajtatott végig az erdőn, de nemcsak az erdőn, hanem még a városba is bement vele, ahol az a sok puskás ember lakik, akik benneteket szoktak üldözni, amikor rájuk jön az ötperc.

-Pfuj! Le velük! – kiabáltak többen. – Csak maradnának ott, ahol vannak! Jobb lenne mindenkinek, ha az erdőbe be se tennék a lábukat!

A sünike várt egy kicsit, majd körülnézett az állattársain, és csendesen folytatta:

A macskák azonban egy napon megugrottak, mert valami pockot láttak meg az út mentén az árokban, és rögtön utána eredtek, hogy elkapják. De a pocoknak se kellett több, futott árkon-bokron keresztül. A macskák, mivel hámba voltak fogva, nem tudtak olyan gyorsan és szabadon futni, ahogy szoktak. Rugdosódtak, hogy lerázzák magukról a hámot, de csak azt érték el, hogy mindnyájan, ahogy voltak, beleborultak az árokba. Ott hemperegtek, az öregapám öregapja meg ostorral verte a hátukat, amitől még jobban megvadultak. Kiszállott hát az öregapám öregapja a szekérből, hogy megrendsabályozza a macskáit, de azok, ahogy könnyebb lett a teher, amivel előtte birkóztak, csak felpattantak nagy hirtelen és elvágóztak árkon-bokron keresztül. Az öregapám öregapja nagyokat kurjantott utánuk, de azok meg se hallották. Többet nem engedelmeskedtek senkinek. Addig vágóztak, mesélték aztán az erdei népek, amíg egészen széjjel nem törték a kicsiny szekeret, az öregapám öregapjának a díszes fogatát, s aztán ketten háromfelé futottak. Soha többet nem látta őket senki. Nemcsak az öregapám öregapja, hanem a többi erdőlakó sem. Úgy eltűntek, hogy csak na!

Az öregapám öregapja meg kénytelen volt gyalogszerrel hazabandukolni. Jól meg is fázott, mert a pokróca a szekéren maradt. Mert, ahogy mondtam az elején, neki még nem voltak tüskéi.

-Hogy mondod? – kurjantott jó nagyot a bölömbika. – Az öregapád öregapja meztelenül mászkált a világban?

-Hát nem meztelenül, csak csupasz bőrrel, amije volt neki – hagyta rá a sündisznócska. – Onnantól se kabátja, se pokróca, még csak egy árva szőrszála se volt, hát roppantul elszégyellte magát, és akkor döntötte el, hogy ő bizony tüskéket növeszt, hogy azzal védelmezze meg magát. Úgy is lett, és ezért lettem én is ilyen, amilyenek mostan ismertek.

-No, de mi ebben a lódítás? – kérdezte elképedten a róka.

-Hát csak annyi, hogy egy szó se igaz az egészből! – kuncogott a sündisznócska. – Láttál te már kopasz sündisznót?

De már erre a többi állat meg hahotázni kezdett, hogy csak úgy hemperegtek a fűben széles jókedvükben. A róka sértődötten félrevonult, és azóta haragszik a sündisznókra.

Ahogy sejtitek, a sündisznócska nyerte a lódítóversenyt. Igaz, annyit fűzött hozzá a zsúri, hogy ez már nemcsak szimpla lódítás volt, hanem egész csalimese. Mivel sokkal többet kellett agyalnia rajta, hogy ennyi képtelenséget kigondoljon, méltán érdemelte meg a jutalmat, azaz a fődíjat: egy kosár szép piros almát.

Hát ti szoktatok-e lódítani? Vagy ilyen csalimeséket kitalálni? No, ha nem, hát próbálkozzatok meg velem! De csak akkor, ha éppen versenyen vagytok! Mert máskor, rendes társaságban nem illik lódítani. Még csak egy aprócskát füllenteni se!

Itt a vége, fuss el véle! Aki szebbet-jobbat tud ennél, gyorsan adja elő! De ha csak kisebbet tud, inkább hallgassa el, nehogy szégyenben maradjon vele, mint a farkas!

Tartalomjegyzék

SZERZŐI AJÁNLÁS	1
KUKSIBUKSI.....	4
HÜTYÜRÜMÜTYÜRÜ.....	11
KAKTUSZKA.....	20
FERIGYEREK	25
NYÁRI SZIMFÓNIA – RIGÓHANGOKRA	30
HINTÁZÓ	31
CSIPICSUPI CSODÁS UTAZÁSA	32
ALADÁR MINDENT JOBBAN TUD.....	41
ÁLOMSZÁRNYON.....	45
TUTYIMUTYI.....	54
A RIGÓKIRÁLY	59
A CIRMOS BÁNATA.....	64
OLVASNI JÓ.....	68
DELFINÉK HÁTÁN.....	73
CSURI ÉS CSERI.....	77
DOBOZLAKÓK	82
NIKI ÚJ RUHÁJA	86
ÁRNYÉKBAN.....	90
AGYABUGYA	95
CSÖRÖMPÖLŐK.....	100
CSAKAZÉRTIS!	107
EGY ÖREG TOLL EMLÉKEI.....	115
HA LÓ NINCS, SZAMÁR IS JÓ.....	119
NÉPI MONDÓKÁK, VERSIKÉK	123
TILITOLI.....	130
CSIKICSUKI	133
HAJRÁ, EGYEDÜL! HAJRÁ, MINDENKI!.....	136
A JÓ KENYERES	140

HIRTELENKE ÉS NYUGODTKA.....	143
A VIDRÁK FEJEDELME	147
SZÉPEN ÉS MÉG SZEBBEN.....	151
KI LÁTOTT MÉG ILYET?	156
EGÉRKE ÉS BOGÁRKA.....	160
SZAPPANBUBORÉK	164
A KANDLI.....	169
MACKÓ DOKTOR.....	173
LÓDÍTÓVERSENY	177

Ki hinné, hogy ismét elkészült egy újabb Murawski-könyv? Mások talán csodálkoznak ezen az írói termékenységen, de nem úgy azok, akik ismerik Murawski Magdolnát. Ő akkor is teljesít, ha ezt senki nem várja el tőle. Senki, de nem semmi. A lelkiismerete, amely szerinte az író legnagyobb értéke, azért is fontos a számára, mert vallja, hogy az író a társadalom eleven, két lábon járó lelkiismerete. Talán ezért is olyan hajlíthatatlan a maga nemében Murawski.

Unokájának ajánlja mesekönyvét. Talán korai még, hiszen egy csecsemő nem szokott ilyen komoly meséket kapni. De a Szerző már arra az időre gondol, amikor egy nyiladozó értelmű kislány rá fog csodálkozni a neki szánt mesékre, azok világára. Az idő olyan gyorsan elröppen, különösen annak számára, aki eónokkal méri. Nem csoda, mert a túlélés, a fennmaradás, a művészi érték valódi mértékegysége is ez.

Miért fontosak a gyermekmesék? Adott a népmesekincs, amely minden nép lelkét tükrözi. Az írók, költők mégis írtak új meséket minden korban. Ha másért nem, hát azért, hogy az ifjabb generációkkal így vétessék át a stafétát, amelyet minden korszak felelősségteljes emberének kötelessége átvennie és méltó kezekbe adni tovább.

Jelen korszakot, amelyben ez a könyv is íródott, leginkább a kiöltött nyelv és a kifordított fenék jellemzi. Mindennek a fonákja akar igaz lenni, és ezt rá is tukmálja a korszak emberére. Soha jobb téma egy író számára! Aki nem látja meg első pillantásra, az kap egy Murawski-fricskát.

A könyv történeteinek hősei vagy átlagosak, a jótékony, szerény fajtából valók vagy rosszcsonatok, akiknek az élete akkor ér fordulóponthoz, amikor egy kedves emberrel találkoznak, aki szinte nem is akar tudomást venni az ő rosszaságaikról. Ettől hirtelen minden megváltozik. Hogy milyen irányban, az kiderül a mesékből.

Mai mesék ezek a javából. Mai környezetben játszódnak, de tegnapi értékeket mutatnak fel: az értékes hagyományokét. Olyanokat, amelyeket az idősebb nemzedékektől tanulhat meg istenigazából az ember. A nevek önmagukért beszélnek: Kuksibuksi, Hütyürümtyürü, Herkópáter, Csikicsuki, Tilitoli, Agyabugya, Csuri és Cseri és társaik. Hogy miért nem a manapság divatos külföldi nevek virítanak ezekben az írásokban? Mert Murawski soha nem utánoz. Szerinte az a gyengeség és szellemi elmaradottság jele. Ám a magyar népmesevilág megihleti. A jó kenyeres c. meséjében a székely családszeretet és nyelv szólal meg. Akár hamisítványnak is tekinthetnénk, de nem az. Ihletet merít ősei világából, személyiségéből.

Murawski Magdolna gyakran idézi Páskándi Géza szerencsétlenkedő várvédő hőseinek szavait: „Köveket kéne dobálni az ellenségre, hátha eltaláljuk őket.” Nos, ő meg különféle könyvekkel kísérletezik, hátha sikerül közös hangot találnia az olvasókkal. Akár mottója is lehetne ez az újabb műalkotásának. Fogadják szeretettel, ahogyan az írónyújtja át kicsi és nagy olvasóinak.

Lopes-Szabó Zsuzsa